

Comentariul Biblic al Credinciosului în format PDF
William MacDonald
NOUL TESTAMENT
Ediția a treia
Traducerea din engleză, tehnoredactarea și grafica:
Doru Motz

Cartea poate fi comandată la Editura
Lampadarul de Aur
str. Aurel Vlaicu 15, 410243 - Oradea, BH
tel/fax: +40 259 447 442
tel: +40 359 432 805
lampadaruldeaur@gmail.com

EVANGHELIA DUPĂ MARCU

Introducere

„Evangelhia după Marcu are o vigoare și o prospețime care-l captivează pe cititorul creștin, făcându-l să dorească să slujească și el, cât de cât, după pilda lăsată de binecuvântatul nostru Domn“.
– August Van Ryn

I. Locul unic în Canon

Întrucât evanghelia după Marcu este cea mai scurtă și circa 90 la sută din materialul cuprins în ea apare și în Matei, Luca sau în ambele din aceste evanghelii, ce contribuții indispensabile aduce ea?

Mai întâi, scurtimea ei și stilul concis, jurnalistic îi conferă acestei evanghelii rolul de introducere ideală a credinței creștine. Astfel, pe câmpul de misiune, de cele mai multe ori, programele de traducere a Bibliei în limbile în care nu s-a tradus până acum Scriptura încep cu evanghelia după Marcu.

Dar nu numai *stilul* ei direct, activ – stil deosebit de adecvat pentru romani și corespondenții lor din vremea noastră – ci și *conținutul* evangheliei după Marcu îi conferă un loc aparte între celelalte evanghelii.

Deși Marcu parcurge, în mare, aceleași evenimente de care se ocupă și Matei și Luca – abordând însă și unele evenimente ce nu apar decât în această evanghelie – evangelistul ne oferă detalii pline de un colorit specific, nemai-întâlnit la ceilalți evangheliști. De pildă, Marcu ne înfățișează modul în care i-a privit Isus pe ucenici, ni-L arată pe Isus când era indignat sau când a parcurs drumul spre Ierusalim. Fără îndoială, el va fi obținut aceste aspecte detaliate din relatările lui Petru, cu care a întreținut relații apropiate către sfârșitul vieții acestuia. Potrivit tradiției, care pare să fie corectă în această privință, evanghelia lui Marcu este, în esență, alcătuită din amintirile lui Petru, ceea ce ar fi în măsură să explice detaliile de natură personală, locul proeminent acordat acțiunilor în această evanghelie, precum și multor pasaje în care ne este prezentată mărturia unor martori oculari.

Cercetătorii biblici sunt aproape cu toții de acord asupra faptului că Marcu a fost tânărul de la 14:51, care a fugit gol și că relatarea acestui incident ar constitui modul său modest de a-și pune semnătura pe lucrarea ce-i poartă numele. (Subtitlurile actuale din evanghelii nu

au făcut inițial parte din textul propriu-zis al acestor cărți.) Întrucât Ioan Marcu a locuit la Ierusalim și, având în vedere că singura explicație rațională pentru includerea incidentului cu tânărul care a fugit gol ar fi că acesta a avut o oarecare legătură cu evanghelia ce ne stă în față, constituie două elemente în măsură să acorde credibilitate tradiției amintite.

II. Autorul evangheliei după Marcu

Majoritatea autorilor sunt de acord cu opinia unanimă a bisericii, exprimată încă de timpuriu, potrivit căreia a doua evanghelie a fost scrisă de Ioan Marcu, fiul Mariei din Ierusalim, a cărui locuință era folosită adesea ca loc de întâlnire al creștinilor.

Dovezile externe în sprijinul acestei opinii sunt puternice, ele fiind exprimate de timpuriu și din diverse părți ale imperiului roman. Papias (circa 110 d.Cr.) citează declarația lui Ioan Bătrânul (probabil apostolul Ioan, deși ar fi putut fi și un alt ucenic din perioada primară a Bisericii) potrivit căreia Marcu, asociatul lui Petru, a scris evanghelia ce-i poartă numele. Iustin Martirul, Irineu, Tertullian, Clement din Alexandria, Origen și *Prologul Anti-Marcionit* la Marcu – toate sunt în deplină armonie în susținerea acestei opinii.

Dovezile interne în sprijinul paternității lui Marcu asupra evangheliei acesteia, deși nu sunt foarte numeroase, concordă cu tradiția universală a creștinismului primar.

E limpede că autorul evangheliei cunoștea bine Palestina și mai ales Ierusalimul. (Relatările privitoare la odaia de sus sunt mai detaliate la el decât la ceilalți evangheliști – ceea ce nu trebuie să surprindă, dacă avem în vedere că și-a petrecut copilăria în această casă!) Evanghelia după Marcu conține suficiente indicii cu privire la un fond aramaic (aramaica fiind limba vorbită în Palestina acelor timpuri). Apoi, textul relevă cunoașterea obiceiurilor iudaice, iar dinamismul narațiunii sugerează o mare apropiere de martorii oculari.

Liniile mari ale conținutului cărții urmează în paralel predica lui Petru din Fapte 10.

Tradiția potrivit căreia Marcu și-a redactat evanghelia la Roma este sprijinită de prezența unui număr mai mare de termeni latini în evanghelia sa decât în celelalte trei (de exemplu, *centurion, recensământ, dinar, legiune* și *pretoriu*).

De zece ori în Noul Testament autorul acestei evanghelii este menționat cu numele său de neevreu (în latină), respectiv Marcu, și de trei ori cu un alt nume, care combină forma iudaică cu cea neiudaică, adică Ioan Marcu. Marcu, „robul“ (slujitorul) sau însoțitorul – mai întâi, al lui Pavel, apoi al vărului său Barnaba și, potrivit unor tradiții demne de crezare, al lui Petru, înainte de moartea acestuia – a fost persoana ideală care să scrie Evanghelia Robului Desăvârșit.

III. Data

Data evangheliei lui Marcu este subiect de dezbateri, chiar în rândurile cercetătorilor conservatori, care cred în Biblie. Deși nu se poate stabili cu certitudine data apariției evangheliei, se poate presupune că ea a fost redactată înainte de distrugerea Ierusalimului.

Tradiția este împărțită cu privire la faptul dacă Marcu a consemnat în scris propovăduirea lui Petru privitoare la viața Domnului nostru înainte de moartea apostolului Petru (înainte de 64-68) sau după trecerea sa la cele veșnice.

În mod necesar, dacă Marcu este prima evanghelie, în ordinea redactării, așa cum se susține tot mai frecvent în zilele noastre, atunci ea va fi fost redactată la o dată timpurie, pentru ca Luca să se fi putut folosi de materialul cuprins în ea. Unii cercetători sunt de părere că Marcu a fost redactată la începutul anilor 50, deși se poate susține și o dată mai târzie, cuprinsă între anii 57 și 60 d.Cr.

IV. Fondul și tema evangheliei

În evanghelia aceasta ne este înfățișată minunata istorie a Robului Desăvârșit al lui Dumnezeu: Domnul nostru Isus Cristos. Este istoria Aceluia care S-a dezbrăcat de manifestarea exterioară a slavei Sale, în cer, luând chip de Rob pe pământ (Fil. 2:7). Este istoria neasemuit de frumoasă a Aceluia care „nu a venit să I Se slujească, ci să slujească și să-Și dea viața ca preț de răscumpărare pentru mulți“ (Marcu 10:45).

Dacă ne amintim că acest Rob Desăvârșit nu a fost altul decât Dumnezeu Fiul, și că El S-a încins de bunăvoie cu ștergarul unui sclav, devenind Slujitorul oamenilor, atunci evanghelia aceasta va străluci mereu înaintea noastră, cu o slavă necentenită. Îl vedem aici pe Fiul întrupat al lui Dumnezeu trăind ca un Om dependent pe pământ. Tot ce a făcut El a fost în deplină ascultare de voia Tatălui Său, iar faptele Sale mărețe au fost săvârșite toate în puterea Duhului Sfânt.

Autorul, Ioan Marcu, a fost un slujitor al Domnului care a cunoscut un început bun, apoi a intrat într-o eclipsă temporară (Fapte 15:38), fiind, în cele din urmă, reabilitat la o viață de utilitate și slujire (2 Tim. 4:11).

Stilul lui Marcu este rapid, energic și concis. El subliniază *faptele* săvârșite de Domnul, mai degrabă decât *cuvintele* pe care le-a rostit El, fapt demonstrat prin consemnarea a nouăsprezece minuni, dar numai a patru parabole.

Pe măsură ce vom înainta în studierea evangheliei lui Marcu, vom descoperi răspunsul la trei întrebări: (1) Ce spune ea? (2) Ce înseamnă? (3) Ce lecție se desprinde din ea pentru mine? Pentru toți cei care doresc să fie *slujitori credincioși ai Domnului*, această evanghelie se va dovedi, negreșit, un prețios manual de viață și slujire.

SCHIȚA

- I. PREGĂTIREA ROBULUI (1:1-13)
- II. LUCRAREA TIMPURIE A ROBULUI ÎN GALILEEA (1:14-3:12)
- III. ROBUL ÎȘI CHEAMĂ ȘI ÎȘI CALIFICĂ UCENICII (3:13-8:38)
- IV. CĂLĂTORIA ROBULUI SPRE IERUSALIM (CAPITOLELE 9, 10)
- V. LUCRAREA ROBULUI ÎN IERUSALIM (CAPITOLELE 11, 12)
- VI. DISCURSUL ROBULUI DE PE MUNTELE MĂSLINILOR (CAP. 13)
- VII. PATIMILE ȘI MOARTEA ROBULUI (CAPITOLELE 14, 15)
- VIII. TRIUMFUL ROBULUI (CAP. 16)

COMENTARIU

I. PREGĂTIREA ROBULUI (1:1-13)**A. Predecesorul Robului pregătește calea (1:1-8)**

1:1 Tema lui Marcu este vestea bună despre **Isus Cristos, Fiul lui Dumnezeu**. Întrucât scopul urmărit de autor este de a scoate în evidență rolul de rob al Domnului Isus, el nu începe cu o genealogie, ci cu lucrarea publică a Mântuitorului. Aceasta a fost vestită de Ioan Botezătorul, crainicul veștii bune.

1:2, 3 Atât Maleahi, cât și Isaia¹ au prezis că Mesia va fi precedat de un **sol** și că va chema poporul la o pregătire morală și spirituală în vederea venirii Sale (Mal. 3:1; Is. 40:3). Ioan Botezătorul a împlinit aceste profeții. El a fost „**solul... glasul celui ce strigă în pustie**“.

1:4 Mesajul lui a constat în faptul că oamenii trebuie să se pocăiască (să-și schimbe mentalitatea și să se lase de păcatele lor), pentru a primi **iertarea păcatelor**. Altfel nu puteau să-L primească pe Domnul. Numai oamenii sfinți pot să-L aprecieze pe Fiul Sfânt al lui Dumnezeu.

1:5 Când receptorii mesajului lui Ioan Botezătorul s-au pocăit, el i-a botezat, ca expresie exterioară a schimbării radicale de o sută optzeci de grade care s-a petrecut în viața lor. Botezul i-a delimitat astfel, în mod public, de restul poporului Israel, care Îl părăsise pe Domnul. Botezul i-a unit cu rămășița care era gata să-L primească pe Cristos. S-ar părea, din versetul 5, că răspunsul la propovăduirea lui Ioan a fost unanim pozitiv. Dar nu așa s-au petrecut lucrurile în realitate. Chiar dacă va fi existat o explozie inițială de entuziasm, când mulțimile au ieșit în pustiu să-l audă pe înflăcăratul predicator, cei mai mulți însă nu și-au mărturisit cu sinceritate păcatele și nu s-au lăsat de ele – fapt dovedit cu prisosință, pe măsură ce înaintăm pe firul narațiunii.

1:6 Cel fel de om a fost **Ioan**? Astăzi un asemenea om ar fi etichetat drept un fanatic sau, în cel mai bun caz, un ascet. El locuia în pustiu și, asemenea lui Ilie, era îmbrăcat cu hainele cele mai simple și mai aspre. Hrana lui era limitată la strictul necesar pentru întreținerea și menținerea tăriei sale, fără să fie gustoasă. El a fost un om care a subordonat toate aceste lucruri sarcinii de a-L face pe Cristos cunoscut. Poate că ar fi putut deveni bogat, dar a optat pentru o viață de sărăcie. Astfel, a devenit un vestitor adecvat al Celui care n-a avut unde să-și plece capul. Desprindem de

aici învățătura că toți cei care doresc să fie slujitorii Domnului trebuie să trăiască o viață simplă.

1:7 Mesajul lui a constat în evidențierea superiorității Domnului Isus. Astfel Ioan a arătat că Isus este mai mare în putere, în strălucirea caracterului Său și în lucrarea pe care o va desfășura. Ioan nu s-a considerat vrednic nici măcar să dezlege cureaua de la sandala Mântuitorului – treabă destul de lipsită de importanță, efectuată de obicei de un sclav. Propovăduitorul plin de Duhul întotdeauna Îl va preamări pe Domnul Isus, detronându-se pe sine însuși.

1:8 Ioan boteza cu apă. Era un simbol extern, dar nu producea nici o schimbare reală în viața omului. Isus avea să boteze cu Duhul Sfânt. Acest botez avea să producă o mare revărsare de putere spirituală (Fapte 1:8). De asemenea, avea să-i cuprindă pe toți credincioșii din cadrul Bisericii, trupul lui Cristos (1 Cor. 12:13).

B. Predecesorul Îl botează pe Rob (1:9-11)

1:9 Cei treizeci de ani de așa-numită tăcere, petrecuți la Nazaret, s-au sfârșit acum. Domnul Isus era gata să-și înceapă lucrarea publică. Mai întâi, El a străbătut distanța de circa 100 de km ce despărțea Nazaretul de Iordan, în apropiere de Ierihon. Acolo El a fost botezat de Ioan. În cazul acesta, desigur, nu a fost vorba de nici o pocăință, deoarece El nu a avut nici un păcat de mărturisit. Botezul a însemnat pentru Domnul o acțiune simbolică, înfățișând botezul prin care avea să treacă la moartea Sa pe Golgota și învierea Sa din morți. Astfel chiar de la începutul lucrării Sale publice avem această prefigurare foarte vie a crucii și a mormântului gol.

1:10, 11 De îndată ce a ieșit din apă, a văzut cerurile deschise și pe Duhul coborând asupra Sa în chip de porumbel. Și din cer s-a auzit glasul lui Dumnezeu, care a confirmat că Isus este Fiul Său Preaiubit.

Nu a existat nici un moment în viața lui Isus în care El să nu fi fost umplut cu Duhul Sfânt. Dar acum Duhul Sfânt a venit asupra Sa, ungându-L pentru slujire și dotându-L cu putere. Era o misiune specială a Duhului, pregătitoare pentru cei trei ani de slujire care aveau să urmeze. Puterea Duhului Sfânt este indispensabilă. Oricât de educat, talentat sau înzestrat ar fi cineva, dacă nu are acea calitate

tainică pe care o numim „ungerea”, slujirea sa este lipsită de viață și eficacitate. Prin urmare, trebuie să ne punem această întrebare de căpetenie: „Am cunoscut eu experiența Duhului Sfânt? M-a umplut El cu putere, în vederea slujirii pentru Domnul?”

C. Robul este ispitit de Satan (1:12, 13)

Robul Domnului a fost ispitit de Satan în pustiu, timp de patruzeci de zile. Duhul lui Dumnezeu L-a condus la această întâlnire – nu pentru a vedea dacă Domnul va păcătuși, ci pentru a demonstra că nu poate păcătuși. Dacă Isus ar fi putut păcătuși ca Om pe pământ, ce asigurare am mai avea noi că acum El nu ar putea păcătuși ca Om în cer?

De ce afirmă Marcu că El a fost cu fiarele sălbatice? Au fost oare aceste animale ațâțate de Satan să încerce să-L distrugă pe Domnul? Sau, dimpotrivă, au fost docile în prezența creatorului Lor? Textul nu ne oferă răspunsuri la aceste întrebări.

Îngerii I-au slujit la sfârșitul celor patruzeci de zile (vezi Mat. 4:11); în timpul ispitirii El nu a mâncat nimic (Luca 4:2).

Credinciosul nu va putea evita situațiile în care va fi pus la încercare. Cu cât se va apropia mai mult de Domnul, cu atât mai intense vor fi încercările. Satan nu-și irosește munițiile cu creștinii firești (creștini doar cu numele). Dar va pune la bătaie toate armele sale împotriva celor care au început să câștige biruințe în bătaia spirituală. Nu este un păcat a fi ispitit. Păcatul intervine abia atunci când *cedezi* ispitei. Dar nu ne vom putea împotrivi ispitei bizuindu-ne doar pe puterea noastră, ci Duhul Sfânt – care locuiește în credincios – El este Acela care îi dă credinciosului puterea să înfrângă patimile întunecate din viața sa.

II. LUCRAREA TIMPURIE A ROBULUI ÎN GALILEEA (1:14-3:12)

A. Robul își începe lucrarea (1:14, 15)

Marcu sare peste lucrarea Domnului în Iudeea (vezi Ioan 1:1-4:54) și începe cu măreața lucrare înfăptuită de El în Galileea, pe parcursul unui an și nouă luni (1:14-9:50). Apoi el se ocupă pe scurt de ultima parte a lucrării în Perea (10:1-10:45), după care trece la ultima săptămână la Ierusalim.

Isus a venit în Galileea, predicând vestea bună a împărăției lui Dumnezeu. Mesajul Lui concret a fost următorul:

1. S-a împlinit timpul. Conform progra-

mului calendaristic al profețiilor, fusese fixată o dată pentru apariția publică a Regelui. Acum sosise acel moment.

2. Împărăția lui Dumnezeu era aproape. Regele era de față, sosise, și-i făcea poporului Israel o ofertă autentică a împărăției. Împărăția s-a apropiat, în sensul că Regele a apărut pe scenă.

3. Oamenii au fost chemați să se pocăiască și să creadă în Evanghelie. Pentru a putea fi admiși în împărăție, ei trebuiau să facă o schimbare radicală, de o sută optzeci de grade, în viața lor, cu privire la păcat și să creadă vestea bună privitoare la Domnul Isus.

B. Chemarea celor patru pescari (1:16-20)

1:16-18 Mergând pe țărmul Mării Galileii, Isus i-a văzut pe **Simon și pe Andrei**, care pescuiau. El îi întâlnise deja cu altă ocazie; de fapt, ei deveniseră ucenicii Lui la începutul lucrării Sale (Ioan 1:40-41). Acum El i-a chemat să fie cu El, promițându-le că-i va face **pescari de oameni**. Imediat ei au renunțat la mica lor întreprindere de pescuit, urmându-L pe El. Ascultarea lor a fost promptă, jertfitoare și integrală.

Pescuitul e o artă. Tot așa este și câștigarea de suflete.

1. Pescuitul necesită *răbdare*. Adesea trebuie să aștepti ore îndelungate, în singurătate.

2. Pescuitul necesită *îndemânare* în folosirea undiței, a momelii sau a plasei de pescuit.

3. Pescuitul necesită *discernământ* și simț practic, pentru a alege locul potrivit unde vin peștii.

4. El mai necesită și *persistență*. Un pescar bun nu se dă bătut cu una cu două.

5. Pescuitul mai necesită și *liniște*. Pescarul bun va evita zgomotele. Se va eclipsa pe sine însuși.

Noi devenim **pescari de oameni** urmându-L pe Cristos. Cu cât devenim mai mult asemenea Lui, cu atât mai multe suflete vom putea câștiga pentru El. Responsabilitatea noastră este de a-L urma pe El. De celelalte lucruri Se va ocupa El!

1:19, 20 Mergând puțin mai departe, Domnul Isus i-a întâlnit pe **Iacov și pe Ioan**, fiii lui **Zebedei**, care își dregeau plasele. De îndată ce i-a chemat, ei și-au luat rămas bun de la tatăl lor și s-au dus după Domnul.

Cristos continuă să-i cheme pe oameni și astăzi să părăsească totul pentru a-L urma pe El (Luca 14:33). Nici averile, nici părinții nu trebuie lăsați să împiedice ascultarea noastră.

MINUNEA	IZBĂVIREA DE
1. Vindecarea unui om posedat de un duh necurat (1:23-26)	1. Necurăția păcatului.
2. Vindecarea soacrei lui Simon (1:29-31).	2. Febra și neastâmpărul păcatului.
3. Vindecarea leprosului (1:40-45).	3. Caracterul respingător al păcatului.
4. Vindecarea ologului (2:1-12).	4. Păcatul provoacă neputință.
5. Vindecarea unui om cu mâna uscată (3:1-5).	5. Inutilitatea provocată de păcat.
6. Izbăvirea îndrăcitului (5:1-20).	6. Mizeria, violența și teroarea păcatului.
7. Femeia cu scurgere de sânge (5:25-34).	7. Puterea păcatului de a secătuia vitalitatea vieții.
8. Învierea fiicei lui Iair (5:21-24; 35-43).	8. Moartea spirituală provocată de păcat.
9. Vindecarea fiicei siro-fenicienei (7:24-30).	9. Robia păcatului și a Satanei.
10. Vindecarea surdului cu defect de vorbire (7:31-37).	10. Neputința de a auzi Cuvântul lui Dumnezeu și de a rosti lucruri spirituale.
11. Vindecarea unui orb (8:22-26).	11. Orbirea față de lumina Evangheliei.
12. Vindecarea unui băiat îndrăcit (9:14-29).	12. Cruzimea stăpânirii Satanei.
13. Vindecarea orbului Bartimeu (10:46-52).	13. Starea de orbire și cerșire la care îi aduce păcatul pe oameni.

C. Scoaterea unui duh necurat (1:21-28)

Versetele 21-34 descriu o zi obișnuită din viața Domnului. Minunile s-au succedat una după alta, în timp ce Marele Medic îi vindeca pe cei posedați și doborâți de boli.

Minunile de vindecare săvârșite de Mântuitorul ilustrează modul în care îi eliberează El pe oameni de urmările groaznice ale păcatului – fapt ilustrat în planșa de mai sus.

Deși predicatorul de azi nu este chemat să înfăptuiască aceste acte de vindecare fizică, el este însă chemat în permanență să se ocupe de echivalentul pe plan spiritual al acestora. Oare nu sunt acestea minunile mai mari la care S-a referit Domnul Isus la Ioan 14:12: „Cine crede în Mine va face și el lucrările pe care le fac Eu, ba încă va face altele mai mari decât acestea...“?

1:21, 22 Dar să revenim la firul narațiunii. La **Capernaum** Isus intrase în **sinagogă** și începuse să-i învețe pe oameni în **ziua saba-tului**. Oamenii și-au dat seama că Cel ce le stătea în față nu era un învățător obișnuit. Cuvintele Sale erau pline de o putere de netăgăduit, spre deosebire de **cărturari**, care repe-tau mecanic unele învățături. Frazele lui Isus erau niște săgeți venite din partea Celui Atotputernic. Lecțiile Sale erau captivante, convingătoare, mișcătoare. În schimb, cărturarii pro-

pagau o religie de mâna a doua. În învățătura lui Isus nu exista nici un element ireal. El avea dreptul să afirme ceea ce afirma, deoarece trăia în practică ceea ce propovăduia.

Oricine propovăduiește Cuvântul lui Dumnezeu are datoria de a vorbi cu autoritate. Altminteri să nu vorbească deloc. Iată ce spune psalmistul în această privință: „Am crezut, de aceea am vorbit“ (Ps. 116:10). Pavel atinge aceeași idee în 2 Corinteni 4:13. Mesajul lor s-a născut dintr-o profundă convingere.

1:23 În **sinagoga lor** era un om posedat sau locuit de un demon. Demonul este definit drept **un duh necurat**. Asta înseamnă probabil că duhul își manifesta prezența făcându-l pe omul respectiv necurat din punct de vedere fizic sau spiritual. Să nu facem confuzie între posesiunea demonică și diversele forme de alienare mintală, căci avem de-a face cu două categorii distincte de probleme. O persoană posedată de demon este realmente „locuită“ sau controlată de un duh rău. Persoana în cauză este adesea capabilă de a săvârși fapte supranaturale și adesea se manifestă violent sau rostește blasfemii, când este confruntată cu Persoana și lucrarea Domnului Isus Cristos.

1:24 Observați că duhul rău L-a recunoscut pe Isus și L-a numit Nazarineanul și **Sfântul lui Dumnezeu**. Se remarcă, de ase-

menea, schimbarea de pronume de la plural la singular: **Ce avem noi a face cu tine, Isuse Nazarinene? Ai venit să ne pierzi? Te știi eu cine ești...**“ Mai întâi demonul vorbește ca unul care face corp comun cu persoana posedată. Apoi vorbește în numele său propriu.

1:25, 26 Isus nu a voit să accepte mărturia unui demon, deși era adevărată. Prin urmare, i-a spus duhului rău **să tacă**, poruncindu-i apoi **să iasă din om**. Ce privesc înfiorătoare trebuie să fi fost să-l vezi pe omul convulsionat și să auzi șuieratul straniu pe care l-a scos demonul, în timp ce a ieșit din victima pe care o ține în stăpânire!

1:27, 28 Miracolul acesta a produs o mare uimire, căci oamenii nu mai văzuseră așa ceva, cum, la simpla poruncă a Cuiva, un demon să fie alungat! Poate se vor fi întrebat dacă nu cumva asistă la înființarea unei noi religii. Cum era și firesc, vestea despre minunea săvârșită de Isus s-a răspândit **îndată în toate împrejurimile Galileii**. Înainte de a trece la pasajul următor, să ne oprim asupra a trei aspecte legate de acest subiect:

1. Prima venire a lui Cristos a generat, după câte se pare, o izbucnire neobișnuit de mare de activitate demonică pe pământ.

2. Puterea lui Cristos asupra acestor duhuri rele a prefigurat biruința Sa finală asupra Satanei și a tuturor agenților săi.

3. Oriunde va săvârși Dumnezeu o lucrare se va manifesta opoziția Satanei. Toți cei care pornesc la drum, hotărâți să-L slujească pe Domnul, trebuie să se aștepte să întâmpine împotriviri la tot pasul. „Căci noi nu luptăm împotriva cărnii și a sângelui, ci împotriva căpeteniilor, împotriva domniilor, împotriva stăpânilor întinericului acestui veac, împotriva oștilor spirituale ale răutății, care sunt în locurile cerești“. (Ef. 6:12, tradus după versiunea NKJV, din textul comentariului, n.tr.)

D. Vindecarea soacrei lui Petru (1:29-31)

Termeni ca: „**îndată**“ sau „**imediat**“ apar din abundență în această evanghelie, fiind deosebit de adecvați pentru evanghelia ce subliniază caracterul de rob, de slujitor manifestat de Domnul Isus.

1:29, 30 De la **sinagogă** Isus S-a dus în casa lui Simon. **De îndată ce** a sosit, a aflat că **soacra lui Simon suferea de febră**. Versetul 30 afirmă că ei **I-au vorbit îndată despre ea**. Nu au pierdut nici un minut, ci au adus numaidecât nevoia lor la cunoștința Medicului Celui Bun.

1:31 Fără să rostească nici un cuvânt, Isus a ridicat-o, apucând-o de mână și ea s-a vindecat imediat. În mod obișnuit, febra produce o stare de slăbiciune în organism. În cazul acesta, Domnul nu numai că a vindecat-o pe soacra lui Petru de febră, ci i-a dăruit imediat și tăria necesară pentru a putea sluji. **Și le-a slujit**. Iată ce spune J.R. Miller în această privință:

Orice persoană bolnavă care a fost vindecată, fie în manieră obișnuită, fie în mod extraordinar, trebuie să se grăbească să-I consacre lui Dumnezeu viața restaurată... Mulți oameni ar dori să aibă prilejul de a-L sluji pe Cristos, imaginându-și un serviciu aparte, minunat, pe care l-ar putea aduce, neglijând, între timp, chiar lucrurile aparent obișnuite prin care Cristos așteaptă să-L slujească aceștia. Adevărata slujire dăruită lui Cristos constă din a-ți împlini, în primul rând și în maniera cea mai conștiințioasă, îndatoririle zilnice!³

Se remarcă faptul că în fiecare din minunile de vindecare fizică Domnul a recurs la o altă procedură. Asta indică faptul că nici o convertire nu este identică cu cealaltă. Cu fiecare trebuie să tratăm pe baza caracteristicilor specifice acelei persoane.

Faptul că Petru avea soacră relevă că pe vremea aceea nu se practica doctrina celibatului preoților. Învățătura actuală, potrivit căreia preoții trebuie să fie necăsătoriți, este tributară tradiției, fără să se bucure de nici un sprijin din Cuvântul lui Dumnezeu. Dimpotrivă, ea poate conduce la o sumedenie de rele.

E. Vindecarea de la asfințitul soarelui

(1:32-34)

Vestea despre prezența Mântuitorului se răspândise în cursul zilei. Dar întrucât era sabbat, oamenii nu au îndrăznit să-I aducă pe cei nevoiași. Dar de îndată ce a apus soarele, încheindu-se astfel ziua de sabbat, oamenii au dat buzna la ușa casei lui Petru. Acolo bolnavii și posedatii demonici au trăit puterea izbăvitoare de orice fază și formă a păcatului.

F. Propovăduirea din toată Galileea

(1:35-39)

1:35 Isus S-a trezit **cu mult înainte de a se face ziuă și S-a dus într-un loc pustiu**, unde să poată fi scutit de orice întreruperi, putând petrece timpul integral în rugăciune. Slujitorul lui Iehova Își deschidea în fiecare dimineață urechile să primească instrucțiuni pentru ziua în curs, de la Dumnezeu Tatăl (Is. 50:4, 5).

Dacă Domnul Isus resimțea nevoia acestui timp zilnic, petrecut dis-de-dimineață în prezența lui Dumnezeu Tatăl, cu cât mai mult ar trebui s-o resimțim noi! Observați și faptul că **S-a rugat** într-un context în care L-a costat acest lucru, căci a trebuit să se scoale de dimineață, **cu mult înainte de a se face ziua**. Rugăciunea nu trebuie să fie o chestiune de comoditate, ci trebuie să se bazeze pe disciplină autoimpusă și pe sacrificiu. Prin urmare, ne mai mirăm de ce este slujirea noastră atât de lipsită de eficiență, în atâtea ocazii?

1:36,37 Până când s-au sculat **Simon** și ceilalți, iarăși s-a adunat o mare mulțime în fața casei. Ucenicii s-au dus să-I spună Domnului despre sentimentul de popularitate crescândă de care Se bucura El în rândurile oamenilor.

1:38 Surprinde faptul că Isus nu a revenit în oraș, ci i-a luat cu El pe ucenici în **orașele** din împrejurimi, explicând că trebuie **să predice și acolo**. De ce nu S-a întors la Capernaum?

1. Mai întâi, pentru că tocmai petrecuse timp în rugăciune și aflase ce dorea Dumnezeu de la El în ziua respectivă.

2. În al doilea rând, El Și-a dat seama că popularitatea de care Se bucura la Capernaum era superficială. Mântuitorul n-a fost niciodată atras de prezența unor mulțimi mari. El privea întotdeauna dincolo de aspectele de la suprafață, căutând să vadă ce se ascunde în inima oamenilor.

3. Domnul era conștient de pericolul popularității și, prin urmare, a ținut să imprime în ucenicii Săi, prin exemplul Său propriu, necesitatea de a fi cu luare-aminte atunci când oamenii începeau să-i vorbească de bine.

4. Domnul Isus a evitat în mod consecvent orice demonstrație superficială, bazată pe emoții, care ar fi așezat coroana înaintea crucii.

5. El a pus mereu accentul suprem pe propovăduirea Cuvântului. Mînunile de vindecare, deși aveau menirea să-i izbăvească pe oameni de suferință și mizerie, urmăreau un scop și mai profund: acela de a le atrage oamenilor atenția la propovăduirea Cuvântului.

1:39 Astfel Isus S-a dus predicând în sinagogile din toată Galileea și scoțând demoni. El a îmbinat propovăduirea Cuvântului cu punerea sa în practică, stabilind o legătură vie între vorbă și faptă. Este interesant să observăm cât de multe au fost cazurile de scoatere a demonilor săvârșite de El în sinagogi. Nu cumva bisericile liberale de astăzi ar

fi echivalentul sinagogilor din vremea aceea?!

G. Curățirea unui leprosus (1:40-45)

Relatarea vindecării leprosului ne dă prilejul să cunoaștem genul de rugăciune pe care o ascultă Dumnezeu, răspunzându-i:

1. A fost o rugăciune serioasă, rostită din toată inima, cu disperare, **implorându-L**, cum se spune în textul original.

2. A fost o rugăciune rostită cu un sentiment de reverență – **îngenunchind înaintea Lui**.

3. Persoana care s-a rugat a fost smerită și supusă – „**dacă vrei...**“

4. A fost pătrunsă de credință – „**poti**“.

5. A recunoscut nevoia – „**să mă cureți**“.

6. A fost la obiect (concretă, specifică) – cel care s-a rugat nu a spus „binecuvântează-mă!“, ci „**curăță-mă!**“

7. A fost personală – „**curăță-mă!**“

8. A fost scurtă – rezumându-se, în textul original, la cinci cuvinte.

Observați acum ce s-a întâmplat:

Lui Isus I S-a făcut milă. Să nu citim niciodată aceste cuvinte fără să fim pătrunși de un sentiment de înălțare și recunoștință!

„**...a întins mâna**“. Gândiți-vă! Mâna lui Dumnezeu S-a întins ca răspuns la rugăciunea rostită cu smerenie și credință!

„**...I-a atins**“. Conform prevederilor Legii, persoana care se atingea de un leprosus devenea necurată din punct de vedere ceremonial. În plus, desigur, mai era și pericolul contaminării de lepră. Dar Fiul Sfânt al Omului S-a identificat cu mizeriile omenirii, îndepărtând ravagiile provocate de păcat, fără ca El Însuși să fie întinat de ele.

El a zis: „**Vreau!**“ Cu mult mai mult este dispus El să vindece, decât suntem noi dispuși să ne lăsăm vindecați! Apoi a zis: „**Fii curățit!**“ Într-o clipită pielea leprosului s-a vindecat de toate efectele leprei.

Domnul Isus a interzis să se facă publicitate vindecării respective, omul trebuind să se înfățișeze mai întâi înaintea **preotului** și să aducă ofranda cerută (Lev. 14:2ff). Scopul urmărit, în primul rând, a fost acela de a-l pune la probă pe omul vindecat, în privința ascultării sale. A făcut el ceea ce i s-a cerut? Nu a făcut, ci a popularizat cazul, făcând greutăți lucrării Domnului (v. 45). Dar și preotul era supus la un test, verificându-i-se discernământul. Oare avea să priceapă el că îndelung-așteptatul Mesia a venit deja și a început să săvârșească lucrările Sale minunate

de vindecare? Dacă era la fel ca majoritatea israeliților, atunci însemna că nu avea să-L recunoască pe Mesia.

Din nou observăm că Isus S-a retras din calea mulțimilor, slujind în locuri pustii. La Domnul succesul nu se măsoară în funcție de numărul persoanelor.

H. Vindecarea unui paralic (2:1-12)

2:1-4 Curând după ce Domnul a intrat în Capernaum s-au adunat mulți în jurul casei unde Se afla. Vestea sosirii Lui s-a răspândit cu iușeală, iar oamenii au venit îndată, dornici să-L vadă în acțiune pe Făcătorul de Minuni. Oriunde Dumnezeu lucrează cu putere, oamenii vor fi atrași. Mântuitorul le-a propovăduit cu credințioșie **Cuvântul**, în timp ce ei stăteau înghesuiți în jurul ușii. Mai la coadă se afla un **paralitic, ce fusese adus de patru oameni** pe o targă improvizată, dar nu se puteau apropia de Domnul Isus din pricina mulțimii. De obicei, mulțimea este o piedică în calea aducerii oamenilor la Isus. Dar credința e plină de ingeniozitate! Cei patru cărăuși au urcat pe **acoperișul** casei, **făcând o gaură** în el și coborându-l pe **paralitic** în interiorul a ceea ce va fi fost probabil o curte interioară, unde acesta să poată fi adus în fața Fiului lui Dumnezeu. Cineva i-a numit pe acești prieteni de nădejde ai paralicului: **Compașiune, Cooperare, Originalitate și Perseverență**. Fiecare din noi trebuie să ne străduim să manifestăm aceste calități.

2:5 Impresionat de credința lor, **Isus i-a zis paralicului: „Fiule, păcatele îți sunt iertate!”** La prima vedere cuvintele ni se par ciudate. În fond, era vorba de paralizie, nu de păcat, nu-i așa? Da, dar Isus a mers mai departe, trecând de simptomele păcatului și subliniind cauza bolii. El nu putea să neglijeze sufletul, mărginindu-Se la vindecarea trupului. El nu putea să-și îngăduie să remedieze condiția temporară, lăsând neatinsă starea veșnică a omului. Prin urmare i-a zis omului: **„Păcatele îți sunt iertate!”** Ce anunț minunat! Chiar în clipa aceea, pe când Se afla încă pe pământ, păcatele omului au fost iertate, el nemaifiind nevoit să aștepte până în Ziua Judecării. El a posedat chiar din clipa aceea siguranța imediată a iertării de păcate. Tot așa se întâmplă cu cei ce-și pun încrederea în Domnul Isus, crezând în El.

2:6, 7 **Cărturarii** au priceput imediat semnificația afirmației. Ei cunoșteau suficient de bine doctrinele biblice pentru a-și da seama că

numai **Dumnezeu poate ierta păcatele**. Prin urmare, oricine susținea că iartă păcatele se făcea egal cu Dumnezeu. Până în acest punct logica lor a fost corectă. Dar în loc să-L recunoască pe Domnul Isus ca Dumnezeu, ei L-au acuzat în inimile lor de blasfemie.

2:8, 9 Isus le-a citit gândurile – faptul în sine fiind o dovadă a puterii Sale supra-naturale. Domnul Isus le-a pus o întrebare răscolitoare: **„Este mai ușor să declari păcatele cuiva iertate sau să-l vindeci de paralizia sa?”** De fapt, este la fel de ușor *să spui* și una, și alta. Dar este la fel de imposibil, din punct de vedere omenesc, *să săvârșești* atât una, cât și cealaltă!

2:10-12 Domnul deja declarase păcatele omului iertate. Da, dar oare s-a întâmplat întocmai? Cărturarii nu puteau *vedea* păcatele omului iertate; prin urmare, ei n-au crezut că acestea au fost iertate. Pentru a demonstra că păcatele omului au fost cu adevărat iertate, Mântuitorul le-a dat cărturarilor un obiect tangibil, care să-i ajute să vadă înfăptuirea iertării. Astfel, El i-a spus paralicului să se ridice, să-și ia patul de paie și **să umble**. Omul a răspuns imediat. Oamenii au rămas **uimiți**. **Niciodată** nu mai văzuseră **așa ceva**. Dar cărturarii n-au crezut, nici de data aceasta, în pofida celor mai coplesitoare dovezi. Credința implică voință, or, ei nu voiau să creadă.

I. Chemarea lui Levi (2:13-17)

2:13, 14 Pe când îi învăța pe oameni pe **malul mării**, Isus l-a văzut pe Levi colectând impozitul. Pe Levi îl cunoaștem sub numele de Matei, cel care avea să scrie evanghelia după Matei. Levi era evreu, dar profesia lui era în contradicție cu spiritul și obiceiurile iudeilor, având în vedere faptul că se ocupa cu strângerea impozitelor pentru stăpânirea romană atât de urâtă de evrei! Cei care ocupau acest post nu aveau reputația de oameni cinstiți – mai degrabă, ei erau priviți cu dispreț, fiind puși pe picior de egalitate cu prostituatele și cu declassații societății. Dar Levi are meritul că răspunde la chemarea lui Cristos, când El îl cheamă; lăsa totul și-L **urmează**. Dea Domnul ca și noi să fim ca Levi, ascultând imediat și fără murmur de chemarea Domnului. La prima vedere s-ar părea că a fost un sacrificiu foarte mare din partea lui Levi, dar în veșnicie se va vedea că nu a fost deloc un sacrificiu. După cum s-a exprimat misionarul martir Jim Elliot: „Nu e nechibzuit cel care dăruiește tot ceea ce, oricum, nu

poate păstra, pentru a câștiga ceea ce nu poate pierde“.

2:15 În **casa lui Levi** s-a organizat un ospăț, menit să-i dea prilejul să le facă cunoștință prietenilor săi cu Domnul Isus. Cei mai mulți prieteni ai lui Levi aparțineau aceluiași grup social: erau **colectori de taxe și păcătoși**. Isus a acceptat invitația de a petrece cu ei.

2:16 **Cărturarii și fariseii** au crezut că L-au prins într-un delict flagrant. În loc să I se adreseze însă direct Lui, ei s-au dus la **ucenicii Lui** și au încercat să le submineze încrederea și loialitatea. „Cum se face că Învățătorul lor mănâncă și bea **cu vameșii și păcătoșii**?“

2:17 **Isus a auzit** aceasta și le-a reamintit că nu sănătoșii au trebuință de medic, ci bolnavii. Cărturarii se credeau **sănătoși**, drept care, nu au recunoscut că aveau nevoie de Marele Medic. Vameșii și păcătoșii și-au recunoscut vinovăția și nevoia de ajutor. Isus a venit să-i cheme pe păcătoșii de genul lor – nu pe oamenii neprihăniți.

Găsim aici încă o învățătură. Nu este bine să ne izolăm în interiorul comunităților noastre creștinzate. Mai degrabă, e bine să ne împrietenim cu cei nemântuiți, pentru a-i putea aduce la Domnul și Mântuitorul nostru. Împrietenindu-ne cu păcătoșii, trebuie să avem însă grijă să nu facem nici un lucru care ar putea compromite mărturia noastră, după cum nu trebuie să îngăduim ca cei nemântuiți să ne târască la nivelul lor. Noi trebuie să luăm inițiativa de a călăuzi mersul prieteniei spre canale pozitive de utilitate spirituală. Ar fi mult mai ușor să ne izolăm de lumea rea, dar Isus n-a procedat așa, și nici noi nu avem voie să facem acest lucru.

Cărturarii au crezut că Îi vor păta reputația Domnului, numindu-L prieten al păcătoșilor. Dar insulta îndreptată împotriva Lui s-a transformat într-un omagiu neintenționat. Toți răscumpărații Îl recunosc, cu bucurie, ca prieten al păcătoșilor – motiv pentru care-I poartă recunoștință eternă.

J. Controversa despre post (2:18-22)

2:18 **Ucenicii lui Ioan și fariseii** practicau **postul**, ca formă de exercițiu religios. Postul a fost instituit în Vechiul Testament, ca mod de expresie a unei dureri profunde. Între timp însă postul și-a pierdut o mare parte din semnificație, devenind un ritual lipsit de conținut. Ei au observat că **ucenicii lui Isus nu posteau** și poate că va fi fost o umbră de

autocompătimire și invidie în inimile lor, când l-au cerut Domnului o explicație.

2:19, 20 Drept răspuns, El i-a comparat pe ucenici cu prietenii **mirelui**. El Însuși era Mirele. **Atâta timp cât** era cu ei, nu era loc pentru o demonstrație exterioară a întristării. **Dar aveau să vină zilele** când El avea să fie luat de la ei. Atunci ei puteau să **postească**.

2:21 Imediat Domnul a adăugat două ilustrații, menite să vestească sosirea Noii Ere, de o factură cu totul deosebită de cea precedentă. Prima ilustrație s-a referit la **peticul** nou adăugat la un material neintrat la apă. Dacă se încerca repararea **hainei vechi**, peticul nou ar fi intrat la apă și ar fi produs o ruptură inevitabilă. Haina, confecționată dintr-un material mai vechi, va fi mai slabă decât peticul și se va rupe din nou, ori de câte ori se va coase un nou petic pe ea. Isus făcea astfel o comparație a Vechii Dispensații cu haina veche. Dumnezeu nu a dorit niciodată peticirea iudaismului cu doctrina nouă a creștinismului. Mai degrabă, creștinismul era un nou punct de plecare. Întristarea Vechii Ere, exprimată prin post, trebuia să cedeze acum loc bucuriei Noii Ere.

2:22 A doua ilustrație privea **vinul nou în burdufuri vechi**. Burdufurile din piele și-au pierdut elasticitatea. Dacă se turna în ele must („**vinul nou**“), presiunea crescândă din interiorul lor, rezultată în urma fermentării, ducea în mod inevitabil la ruperea burdufurilor. **Burdufurile vechi** reprezintă formele și ritualurile iudaismului. Vinul nou are nevoie de vase noi. Nu avea nici un rost ca ucenicii lui Isus și fariseii să-i oblige pe adepții lui Isus la robia postului întristat, așa cum fusese practicat acesta până atunci. Bucuria și efervescența noii vieți trebuie să fie lăsate să se manifeste liber. Creștinismul a suferit dintotdeauna de pe urma încercărilor omului de a-l combina cu legalismul. Domnul Isus ne-a învățat că cele două aspecte sunt incompatibile. Legea și harul sunt principii diametral opuse.

K. Controversa despre sabat (2:23-28)

2:23, 24 Incidentul acesta ilustrează conflictul la care S-a referit Isus în învățăturile Sale, dintre tradițiile iudaismului și libertatea Evangheliei.

Trecând printre lanurile de grâne, în ziua de sabat, ucenicii Săi au cules spice, ca să mănânce. Aceasta nu era o încălcare a Legii lui Dumnezeu. Dar, după tradițiile minuțioase ale bătrânilor, care despicau firul în patru cu

argumentele lor, ucenicii au călcat legea saba-
tului, prin faptul că „au cules,” ba chiar „au
secerat” în această zi (adică au frecat spicele
în mână, pentru a detașa boabele de pleavă)!

2:25, 26 Domnul le-a răspuns printr-o refe-
rire la un incident din Vechiul Testament, în
care **David**, deși fusese uns ca rege, a fost
respins și, în loc să domnească, era în momen-
tul respectiv urmărit ca o prepeliță. Într-o zi,
când s-au terminat proviziile, el s-a dus în
casa lui Dumnezeu și atât el, cât și oamenii
care erau cu el, s-au hrănit din pâinile punerii
înainte, ce se aflau în templu. În mod obișnu-
it, această pâine a punerii înainte era rezervată
exclusiv preoților, dar David nu a fost muștrat
de Dumnezeu pentru că a consumat pâinea
menționată. De ce? Pentru că în Israel situația
nu era cea normală. Atâta timp cât lui David
nu i se acorda locul ce-l merita, de rege,
Dumnezeu i-a permis să facă o faptă ce în
alte condiții ar fi fost considerată împotriva
Legii.

Era exact situația în care se găsea acum
Domnul Isus. Deși uns, El nu domnea. Însuși
faptul că ucenicii Săi au fost nevoiți să cule-
gă spice de grâu dovedea că în Israel nu
domnea o stare normală de lucruri. Fariseii
înșiși ar fi trebuit să-I ofere Domnului Isus și
ucenicilor Săi ospitalitate, iar nu să-i critice.

Dacă David a călcat realmente Legea,
mâncând din pâinea punerii înainte, și totuși
nu a fost muștrat de Dumnezeu, cu atât mai
lipsiți de vinovăție erau ucenicii, care, în
împrejurări similare, nu au călcat, în realitate,
nici o lege, decât dătinile bătrânilor.

Versetul 26 afirmă că David **a mâncat
pâinea punerii înainte**, pe când **Abiatar** era
mare preot. Potrivit textului de la 1 Samuel
21:1, Abimelec era preot în vremea aceea.
Abiatar a fost tatăl său. E posibil ca loialitatea
marelui preot față de David să-l fi influențat,
în așa fel încât să permită această îndepărtare
neobișnuită de la prevederile Legii.

2:27, 28 Domnul nostru Și-a încheiat dis-
cursul, reamintindu-le fariseilor că **sabatul** a
fost instituit de Dumnezeu în folosul omului,
iar nu spre robia lui. El a adăugat apoi că
**Fiul Omului este Domn și al saba-
tului** – în fond, El este cel care a dat saba-
tul, din capul locului. Prin urmare, El avea autoritate să
decidă ce era îngăduit și ce era interzis să se
facă în acea zi. Negreșit saba-
tul nu fusese niciodată dat cu intenția de a interzice efectua-
rea unor lucrări de strictă necesitate sau a
unor fapte de îndurare. Creștinii nu sunt obli-

gați să țină saba-
tul. Ziua aceasta a fost dată
poporului Israel. Ziua distinctivă a creștinismu-
lui este Ziua Domnului, respectiv, prima zi a
săptămânii. Dar ziua aceasta nu trebuie împo-
vărată cu o serie de porunci privitoare la ceea
ce trebuie și ce nu trebuie înfăptuit în ea. Mai
degrabă, ea este o zi de privilegiu, în care
credincioșii, eliberați de obligativitatea prestării
muncii obișnuite de peste săptămână, se pot
închina, pot sluji și pot frecventa lăcașurile de
închinăciune, în care își pot hrăni sufletul.
Pentru noi nu se pune problema: „Este greșit
să faci cutare sau cutare lucru în Ziua
Domnului?”, ci, mai degrabă, „Cum voi putea
eu folosi în modul cel mai optim această zi,
spre slava lui Dumnezeu, pentru binecuvânta-
rea semenilor mei și spre edificarea mea spiri-
tuală?”

L. Robul vindecă în ziua de saba- t (3:1-6)

3:1, 2 În această zi de saba-
t a intervenit o
nouă punere la probă. Pe când **intra Isus din
nou în sinagogă**, a întâlnit **un om cu mâna
uscată**. Asta i-a făcut pe oameni să se întrebe
**dacă Isus îl va vindeca în ziua de saba-
t**. Dacă
îl va vindeca, fariseii vor avea pricină împo-
triva Lui – cel puțin, așa gândeau ei. Imagi-
nați-vă ipocrizia și nesinceritatea lor. Ei erau
total neputincioși în a-l ajuta pe omul acesta,
dar nici altora nu le dădeau voie să-l ajute.
Prin urmare, au căutat prilej de a-L condamna
pe Domnul vieții. Dacă va vindeca **în ziua de
saba-
t**, ei se vor năpusti asupra Lui, ca o haită
de lupi.

3:3, 4 Domnul i-a spus **omului să se
apropie**. Atmosfera era încărcată cu un senti-
ment de așteptare. **Apoi le-a spus** fariseilor:
**„Este legal în ziua de saba-
t să faci bine sau să
faci rău, să salvezi viața sau să omori?”**
Întrebarea Lui a evidențiat răutatea fariseilor.
Ei considerau că este greșit ca El să săvâr-
șească o minune de vindecare în saba-
t; în schimb, în cazul lor nu vedeau nimic greșit în
a urzi planuri pentru nimicirea Lui, în aceeași
zi de saba-
t!

3:5 Nu e de mirare că fariseii nu l-au
răspuns. După această tăcere rușinoasă,
Mântuitorul i-a poruncit omului **să întin-
dă
mâna**. Pe când făcea el așa, i-a fost redată
tăria deplină, carnea a revenit la normal, cutele
dispărând.

3:6 Asta a fost prea mult pentru **farisei**.
Ei au ieșit afară și i-au contactat pe irodieni,
dușmanii lor tradiționali, complotând cu aceștia
cum să-L piardă pe Isus. Toate acestea s-au

petrecut pe când era încă sabbat. Irod pusese la cale moartea lui Ioan Botezătorul. Poate că partidul său va reuși să-L piardă și pe Isus. Cel puțin, așa sperau fariseii.

M. Mulțimi mari de oameni se înghesuie în jurul Robului (3:7-12)

3:7-10 Părăsind sinagoga, **Isus S-a retras la Marea Galileii.** Marea în Biblie adesea simbolizează Neamurile. Prin urmare, acțiunea Domnului ar putea fi interpretată în sensul schimbării de direcție a lucrării Sale, de la iudei, către Neamuri. **O mare mulțime** s-a adunat, nu numai **din Galileea**, ci și din alte părți îndepărtate. S-au adunat atât de mulți oameni, încât Isus a cerut să I se pună la dispoziție o barcă, pentru ca să le poată vorbi oamenilor de pe apă, ca să nu fie strivit de mulțimea celor care veniseră să fie vindecați.

3:11, 12 Când au strigat **duhurile necurate** din oameni că El este **Fiul lui Dumnezeu**, El le-a **admonestat cu asprime** să nu mai spună acest lucru. După cum s-a remarcat deja, El nu voia să primească mărturia duhurilor rele. El n-a negat că este Fiul lui Dumnezeu, dar a dorit să aibă controlul asupra alegerii momentului și manierei în care să se descopere acest adevăr. Isus avea puterea de a vindeca, dar minunile Sale au fost săvârșite numai asupra celor care au cerut ajutor. Tot așa este și cu mântuirea. Puterea Sa de mântuire este suficientă pentru toți, dar devine eficientă doar pentru cei care Își pun încrederea în El.

Constatăm din lucrarea Mântuitorului că nevoia în sine *nu* constituie o chemare, un strigăt după ajutor. Pretutindeni puteau fi întâlniți oameni, cu mari nevoi în viața lor. Isus a depins de instrucțiuni din partea lui Dumnezeu, Tatăl, cu privire la locul și timpul în care să slujească. Tot așa trebuie să procedăm și noi.

III. ROBUL ÎȘI CHEAMĂ ȘI ÎȘI

CALIFICĂ UCENICII (3:13-8:38)

A. Alegerea celor doisprezece ucenici (3:13-19)

3:13-18 Confruntat cu sarcina evanghelizării lumii, Isus a numit doisprezece ucenici. Oamenii nu aveau nici o trăsătură deosebită, care să-i scoată în evidență. Doar legătura lor cu Isus le-a conferit măreția lor.

Erau cu toții oameni tineri. Redăm, mai jos, splendidul comentariu al lui James E. Stewart, referitor la vârsta fragedă a ucenicilor:

Creștinismul a început ca o mișcare de tineret... Din nefericire, acest fapt a fost învăluit în tăcere de arta și propovăduirea creștină. Dar este absolut cert că grupul inițial de ucenici a fost alcătuit din tineri. Prin urmare, nu trebuie să ne mire că creștinismul a pătruns în lume ca o mișcare a tineretului. Cei mai mulți dintre ucenici erau încă în prima tinerețe, nedepășind vârsta de treizeci de ani, când au pornit după Isus... Isus Însuși – și acest lucru nu trebuie scăpat niciodată din vedere – Și-a început lucrarea pământească pe când „roua tinereții Sale“ era încă asupra Lui (Ps. 110:3 – acest psalm a fost aplicat la Isus mai întâi de către El Însuși, iar apoi la biserica apostolică). A fost într-un totu corect instinctul de mai târziu al creștinilor, care au redat artistic chipul învățătorului și stăpânului lor pe zidurile catacombelor, înfățișându-L nu ca pe un om bătrân, istovit și răpus de durere, ci ca pe un tânăr păstor, care a ieșit în zorii zilei pe dealuri. Versiunea originală a mărețului imn al lui Isaac Watts a corespuns realității:

When I survey the wondrous cross
Where *the young Prince* of Glory died –

(Când privesc crucea minunată,
pe care a murit *Prințul tânăr* al Slavei –
traducere textuală, n.tr.)

Nimeni nu a reușit încă să înțeleagă inima plină de elan, de veselie și generozitate, de noblețe și speranță, dar și de neașteptată tristețe, singurătate, înfricoșătoare visuri și ascuțite conflicte, de puternice ispite a unei ființe omenești tinere, așa cum a înțeles-o Isus. Și nimeni nu a putut să înțeleagă cu mai multă profunzime decât Și-a dat seama Isus că anii adolescenței, când încep să iasă din amortire tot felul de gânduri ciudate, când întreaga ființă începe să se deschidă plener spre viață, sunt anii cei mai potriviți în care să-și desfășoare Dumnezeu lucrarea în viața cui-va... Când studiem istoria celor doisprezece ucenici, avem în față aventura plină de farmec pe care au trăit-o acești tineri. Astfel, vedem cum ei Și-au urmat conducătorul, pășind pe un drum total necunoscut, fără să-și fi dat bine seama cine este Acesta, de ce s-au angajat în această aventură sau unde va sfârși ea. Atrăși însă de magnetismul personalității Sale, de farmecul irezistibil al sufletului Său, au pășit pe urmele Sale, chiar atunci când au fost luați în răs de prieteni, când au devenit ținta uneltirilor vrăjmașilor lor, și când, în propria lor inimă, s-au născut îndoieli, care îi ispiteau să renunțe la această aventură. Ei au rămas însă alipiți de El, chiar atunci când

le-au fost năruite speranțele omenești, din această înfrângere născându-se în ei o mult mai trainică loialitate, câștigându-și, în cele din urmă, triumfătorul titlu pe care li-l acordă *Te Deum*-ul: „Glorioasa ceată a ucenicilor“. Să-i privim, dar, cu luare-aminte, căci poate vom putea fi animați și noi de irezistibila lor bucurie spirituală, putând, astfel, păși și noi pe urmele lui Isus.⁴

Chemarea celor doisprezece a avut un scop triplu: (1) **ca ei să fie cu El**; (2) **ca El să-i poată trimite să predice**; și (3) **ca ei să poată avea puterea de a vindeca boli și de a scoate demoni**.

Mai întâi însă se impunea un curs de calificare, în cadrul căruia ei să poată fi instruiți cu privire la predicarea în public. Găsim aici principiul care stă la temelia slujirii publice. Noi trebuie să petrecem timp **cu El**, înainte de a ieși în lume, ca reprezentanți ai lui Dumnezeu.

În al doilea rând, ei au fost trimiși **să predice**. Propovăduirea Cuvântului lui Dumnezeu – metoda lor esențială de evanghelizare – trebuie să ocupe un loc central în activitatea noastră. Nimic nu are voie să pună această acțiune pe planul doi în lucrarea noastră.

Și, în final, ei au fost dotați cu **putere** supranaturală. Scoaterea **demonilor** avea să le ateste oamenilor faptul că Dumnezeu vorbea prin intermediul apostolilor. În contextul în care nu se redactase încă textul integral al Bibliei, minunile erau acelea care îi acreditau pe ucenici ca trimiși ai lui Dumnezeu. În schimb, astăzi oamenii au acces la Cuvântul lui Dumnezeu integral și, prin urmare, au datoria de a-l crede *fără* ca acesta să trebuiască să fie însoțit de dovada minunilor.

3:19 Între numele apostolilor, se remarcă cel al lui **Iuda Iscarioteanul**. Astfel cel care a fost ales apostol, pentru ca mai apoi să se dovedească a fi trădătorul Domnului, este învăluit în mister. Una dintre cele mai dureroase experiențe pe care le poate trăi un creștin în slujirea sa este să-l vadă pe cineva care s-a dovedit un om foarte înzestrat, plin de râvnă și devotament aparent, întorcându-l mai târziu spatele Mântuitorului și revenind în mijlocul lumii, care L-a răstignit pe Domnul.

Unsprezece s-au dovedit loiali Domnului și prin ei El a întors lumea pe dos. Ei s-au înmulțit, în număr tot mai mare, pe măsură ce înainta lucrarea lor, care a ajuns până la noi cei de azi, ce culegem, într-un sens, roadele strădaniilor lor. Înviătura pe care o desprin-

dem de aici este că nimeni nu poate ști cât de cuprinzător poate fi efectul influenței exercitate de noi, atunci când Îl slujim pe Cristos.

B. Păcatul care nu se iartă (3:20-30)

3:20, 21 Revenind de pe muntele pe care i-a chemat pe ucenici, Isus a poposit în casa unei familii din Galileea. Îndată s-a adunat o **multime** atât de mare, încât El și ucenicii nu au putut nici să mănânce. Auzind despre activitățile Domnului, membrii **propriei Sale familii** au crezut că **Și-a ieșit din minți** și au încercat să-L ia cu ei. Probabil vor fi considerat o mare rușine, ca familia lor să aibă în mijlocul ei un fanatic, cuprins de acest zel înflăcărat.

Iată ce scrie comentatorul J. R. Miller în această privință:

Singura explicație pe care o puteau găsi ei cu privire la zelul Său înbatabil a fost să-L considere alienat mintal. Tot așa și în zilele noastre auzim cum este etichetat la fel câte un urmaș plin de râvnă al lui Cristos, care uită cu desăvârșire de sine, topindu-se de iubire pentru Domnul său. „E nebun“, afirmă oamenii, crezând că orice om a cărui religie se înfierbântă, îmbrăcând forma unei fervori neobișnuite, sau a cărui slujire devine mai pătrunsă de devotament pentru Stăpânul și Învățătorul decât cea a majorității credincioșilor, trebuie să fie neapărat într-o ureche....

Dar dacă asta înseamnă nebunie, atunci e o formă recomandabilă de nebunie. Ce păcat că nu se întâlnește mai des! Căci dacă ar exista mai multă așa-zisă „nebunie“, n-ar mai muri atâtea suflete nemântuite, chiar în umbra bisericilor noastre; atunci nu ne-ar fi atât de greu să avem misionari dedicați și fondurile necesare pentru a-i trimite să vestească Evanghelia în colțurile întunecate ale pământului; iar bisericile noastre nu ar avea atâtea locuri neocupate; nu ar fi atâtea pauze îndelungi în serviciile noastre de rugăciune; nu am asista la lipsa de personal dispus și calificat să țină școala duminicală. Ce slăvită ar fi situația în care toți creștinii ar fi cuprinși de un freamăt sfânt, de o neobosită râvnă, cum era Învățătorul sau apostolul Pavel. Este mult mai gravă forma de nebunie prezentă în lumea actuală, care nu se gândește deloc la altă lume; care, petrecându-și tot timpul în mijlocul oamenilor pierduți, niciodată nu i se face milă de ei, nici nu cugetă la condiția lor de oameni care se îndreaptă spre pierzare, nici nu depune nici un efort în direcția mântuirii lor. Este mult mai lesne să ai „un cap și o inimă rece“ și să nu te preocupi deloc de

sufletele care pier; dar noi suntem păzitorii fraților noștri și nici o neîndeplinire a datoriei noastre nu poate fi mai gravă decât aceea, în virtutea căreia, noi nu acordăm nici o importanță mântuirii lor veșnice.⁵

Prin urmare, întotdeauna se vor găsi oameni din generația celui cu adevărat înflăcărat pentru Dumnezeu, care să-l considere „deplasat“, „excentric“ și de-a dreptul scrântit la minte. Cu cât vom semăna mai mult cu Cristos, cu atât vom trăi mai intens experiența dureroasă de a fi neînțeleși sau greșit înțeleși de prietenii și chiar de rudele noastre. Dacă ne hotărâm să ne îmbogățim, prietenii noștri ne vor ura succes, dar dacă devenim fanatici pentru Isus Cristos, vom fi batjocoriți de ei.

3:22 Cărturarii nu credeau că Isus este nebun. Ei L-au acuzat că scoate demonii prin puterea lui **Beelzebub, mai-marele demonilor**. Numele Beelzebub înseamnă „domnul muștelor“ sau „domnul murdăriei“. A fost o acuzație gravă, murdară și calomniatoare!

3:23 Mai întâi, Isus a infirmat-o, apoi a rostit judecată asupra celor care au făcut acuzația. Dacă El scotea demoni prin Beelzebub, atunci asta însemna că Satan ar acționa împotriva lui însuși, zădărnicipându-și propriile sale planuri. Scopul urmărit de el este să-i stăpânească pe oameni, prin intermediul demonilor, și nu să-i elibereze de demoni!

3:24-26 O împărăție, o casă sau o persoană **dezbinată împotriva** ei însăși nu poate dăinui. Pentru a continua să supraviețuiască, oamenii trebuie să coopereze între ei, nu să aibă relații de antagonism.

3:27 Acuzația cărturarilor a fost lipsită de sens, sub trei aspecte. De fapt, Domnul Isus acționa în sens diametral opus acuzației lor. Minunile Sale semnificau căderea Satanei, mai degrabă decât puterea sa. Asta a vrut Mântuitorul să spună când a afirmat: „**Nimeni nu poate să intre în casa celui tare și să-i jefuiască averea dacă n-a legat mai întâi pe cel tare; și atunci îi va jefui casa**“.

Satan este **omul tare**. Casa este domeniul său, stăpânirea sa. El este zeul acestui veac. **Averea sa** e alcătuită din oamenii asupra cărora are stăpânire. Isus este Cel care îl leagă pe Satan și-i jefuiește casa. La a doua venire a lui Cristos, Satan va fi legat și aruncat în groapa fără fund, pe o perioadă de o mie de ani. Scoaterea demonilor de către Mântuitorul în timpul lucrării Sale pământiești a fost o anticipare a legării totale a diavolului.

3:28-30 În versetele 28-30 Domnul a rostit judecata veșnică asupra cărturarilor care s-au făcut vinovați de păcatul de neiertat. Acuzându-L pe Isus că scoate demonii prin puterea demonică, când, în realitate, El făcea aceasta prin puterea Duhului Sfânt, în esență, ei L-au numit pe Duhul Sfânt un demon. Aceasta este hula sau blasfemia **împotriva Duhului Sfânt**. Toate felurile de păcat pot fi iertate, dar păcatul acesta deosebit nu are iertare. Este un păcat **veșnic**.

Pot oamenii comite acest păcat în ziua de astăzi? Probabil că nu. A fost un păcat comis pe vremea când Isus Se afla pe pământ, săvârșind minuni. Întrucât El nu Se află fizic pe pământ astăzi, scoțând demoni, nu există aceeași posibilitate de a huli împotriva Duhului Sfânt. Oamenii care se îngrijorează că au comis păcatul de neiertat în mod expres nu au comis acest păcat. Însuși faptul că ei sunt îngrijorați cu privire la acest lucru demonstrează că nu s-au făcut vinovați de hula împotriva Duhului Sfânt.

C. Adevărata mamă și adevărații frați ai Robului (3:31-35)

Maria, **mama** lui Isus, a venit împreună cu **frații Lui**, ca să stea de vorbă cu El. Mulțimea i-a împiedicat să ajungă la El, și astfel ei I-au trimis vorbă că-L așteaptă **afară**. Când I-a spus mesagerul că **mama și frații Lui**⁶ vor să stea de vorbă cu El, El a privit în jur și a declarat că **mama și frații Lui sunt toți cei ce fac voia lui Dumnezeu**.

Mai multe învățăminte se desprind de aici:

1. Mai întâi de toate, cuvintele Domnului Isus au fost rostite ca o formă de muștrare la adresa mariolatriciei sau a închinării la Maria. El nu a dezonorat-o, ca mamă a Lui naturală, ci a spus că relația spirituală ocupă un rol superior relațiilor naturale, de sânge. Pentru Maria este mai important să facă voia lui Dumnezeu, decât să fie mama Lui.

2. În al doilea rând, se infirmă dogma potrivit căreia Maria ar fi rămas permanent fecioară. Isus a avut frați. El a fost primul născut dintre copiii Mariei, dar ea a mai avut alți fii și fiice, care i s-au născut după aceea (vezi Mat. 13:55; Marcu 6:3; Ioan 2:12; 7:3, 10; Fapte 1:14; 1 Cor. 9:5; Gal. 1:19. Vezi și Psalmul 69:8).

3. Isus a așezat interesele lui Dumnezeu mai presus de legăturile de rudenie. Urmașilor Săi El le spune și astăzi: „Dacă vine cineva la Mine și nu-și urăște tatăl și mama, soția și

copiii, frații și surorile, ba chiar și propria sa viață, nu poate fi ucenicul Meu“ (Luca 14:26).

4. Textul acesta ne reamintește că credincioșii sunt legați între ei cu legături mai puternice decât cele de rudenie, atunci când acele rude nu sunt mântuite.

5. Și, în fine, textul subliniază importanța pe care a acordat-o Isus facerii voii lui Dumnezeu. Mă ridic eu oare la înălțimea chemării? Sunt eu mama sau fratele Său?

D. Parabola semănătorului (4:1-20)

4:1, 2 Din nou Isus a început să-i învețe pe oameni la mare. Din nou, mulțimea L-a obligat să facă dintr-o **barcă** amvonul Său, la scurtă distanță de malul mării. Și din nou, **El a predat** lecții spirituale din lumea naturii din jurul Lui. El putea vedea adevăr spiritual în domeniul natural. Adevărul spiritual este vizibil pentru noi toți.

4:3, 4 Parabola aceasta se referă la un **semănător**, la **sămânța** și la sol. Solul de la marginea drumului a fost prea bătătorit pentru ca sămânța să pătrundă în el. **Au venit păsările** și au mâncat sămânța.

4:5, 6 Pământul pietros a fost acoperit doar cu un strat subțire de sol, peste stratul de piatră. Solul neadânc a împiedicat sămânța să se înfigă adânc și să prindă rădăcini.

4:7 Pământul plin de spini avea tufișuri de spini, care furau lumina soarelui de care avea nevoie sămânța ca să prindă rădăcini și să rodească.

4:8, 9 Pământul bun a fost adânc și fertil, având condițiile favorabile dezvoltării seminței. Unele semințe au produs **de trezeci de ori, altele de șazeci, iar altele de o sută de ori cantitatea însămânțată.**

4:10-12 Când ucenicii au fost **singuri** cu Domnul Isus, **L-au întrebat** de ce vorbește în parabole. El le-a explicat că numai cei dotați cu o inimă receptivă aveau voie **să cunoască tainele împărăției lui Dumnezeu. O taină** în Noul Testament este un adevăr până atunci necunoscut, nedescoperit, care poate fi făcut cunoscut doar prin intermediul unei revelații speciale. **Taina împărăției lui Dumnezeu** constă în faptul că:

1. Domnul Isus a fost respins când S-a oferit pe Sine ca Rege al Israelului.

2. Înainte ca împărăția să devină o realitate, fiind realmente întemeiată pe pământ, trebuia să intervină o perioadă prelabilă.

3. În timpul acestei perioade interimare, ea

există sub formă spirituală. Toți cei care Îl recunosc pe Cristos ca Rege vor face parte din împărăție și se află în ea, chiar dacă Regele Însuși lipsește.

4. Cuvântul lui Dumnezeu avea să fie semănat în perioada interimară, cu diverse grade de succes. Unii oameni vor fi cu adevărat convertiți, dar alții vor fi doar creștini cu numele. Toți creștinii care au mărturisit vor fi în împărăție, în forma ei exterioară, dar numai cei autentici vor intra în împărăția aflată sub forma realității ei lăuntrice.

Versetele 11 și 12 explică de ce adevărul acesta a fost prezentat în parabole. Dumnezeu le descoperă secretele familiei Sale doar celor ale căror inimi sunt deschise, receptive și ascultătoare, ascunzând, în mod intenționat, adevărul de cei care resping lumina ce le-a fost dăruită. Aceștia sunt oamenii despre care Isus spune că sunt **afară**. Cuvintele din versetul 12 ar putea părea aspre și inechitabile unui cititor neavizat: **„...ca, văzând, să vadă și să nu zărească, și auzind, să audă și să nu înțeleagă, ca nu cumva să se întoarcă și să li se ierte (păcatele)“.**

Dar să nu uităm privilegiul extraordinar de mare pe care l-au avut acești oameni. Însuși Fiul lui Dumnezeu îi învățase pe oameni în mijlocul lor și făcuse minuni mărețe înaintea lor. În loc să-L recunoască pe El, ca adevăratul Mesia, ei Îl respingeau de pe atunci. Din pricina faptului că L-au respins, lor nu avea să li se mai dea lumina învățăturilor Sale. Din acel moment ei vor vedea minunile Sale, dar nu le vor înțelege semnificația spirituală. Vor auzi cuvintele Sale, dar nu le vor putea aprecia lecțiile profund spirituale pentru ei înșiși.

Există acea situație în care cineva a auzit Evanghelia pentru ultima oară. Este posibil să te îndepărtezi, prin păcat, de ziua harului. Da, unii ajung într-adevăr să se rătăcească dincolo de punctul de a mai putea fi răscumpărați. Sunt ființe omenești care L-au refuzat pe Mântuitorul și nu vor mai avea niciodată prilejul să se pocăiască și să fie iertați. S-ar putea ca ei să audă în continuare Evanghelia, dar urechile lor vor rămâne împietrite, iar inimile închise. În limba engleză există proverbul: “Where there’s life, there’s hope”, sau, „cât mai este viață, mai este și nădejde“, dar Biblia îi menționează pe unii care sunt încă în viață, dar au trecut de punctul oricărei nădejdi de pocăință (vezi, de pildă, Ev. 6:4-6).

4:13 Revenind la parabola semănătorului, Domnul Isus i-a întrebat pe ucenici cum s-ar

putea ei să se aștepte să **înțeleagă parabile** mai complexe, dacă nu puteau înțelege parabola aceasta simplă.

4:14 Mântuitorul nu l-a identificat pe **semănător**. E posibil ca El să fie semănătorul sau cei care predică în calitate de reprezentanți ai Săi. Sămânța însă El a afirmat că este **Cuvântul**.

4:15-20 Diversele tipuri de sol reprezintă inima omenească și receptivitatea acesteia la Cuvânt, după cum urmează:

Solul de pe marginea drumului (v. 15). Această inimă este împietrită. Persoana, încăpățanată și nezdrobotită, nefrântă, îi spune un „nu“ categoric Mântuitorului. **Satan**, înfățișat prin păsări, smulge Cuvântul. Păcătoșul rămâne nemșcat și netulburat când aude mesajul. Este indiferent și insensibil la mesaj și după audierea lui.

Pământul pietros (v. 16, 17). Persoana din această categorie răspunde în mod superficial la **Cuvânt**. Poate cuprins de emoția unui îndemn fierbinte, face o mărturisire de credință în Cristos. Dar este doar o recunoaștere intelectuală, fără ca persoana respectivă să se fi predat pe de-a-ntregul lui Cristos. El primește Cuvântul **cu bucurie**; dar mult mai bine ar fi dacă l-ar primi cu pocăință adâncă și cu căință. Un timp, omul nostru pare să meargă înainte, dar **când vin necazurile și prigoanele** datorate mărturisirii lui, el se decide că prețul este prea mare și astfel renunță la întreaga chestiune. El se declară creștin atâta timp cât este la modă să fie creștin, dar de îndată ce vin persecuțiile, i se dă pe față creștinismul fals.

Pământul spinos (v. 18, 19). Și cei din categoria aceasta au un început promițător. După toate aparențele, ei par a fi credincioși adevărați. Dar mai apoi ei încep să se preocupe de afaceri, de grijile lumii, fiind animați de dorința de îmbogățire. Ei își pierd interesul pentru lucrurile spirituale, până când, în cele din urmă, renunță la orice pretenție de a mai fi creștini.

Pământul bun (v. 20). Aici avem de a face cu o acceptare certă a **Cuvântului**, indiferent de prețul pe care trebuie să-l plătească. Aceștia sunt oamenii născuți cu adevărat din nou. Ei sunt supuși loiali ai lui Cristos, Regele. Nici lumea, nici firea veche, nici diavolul nu le poate zdruncina încrederea în El.

Chiar printre ascultătorii din categoria terenului bun, există o gamă mare de rodnicie. **Unii** aduc rod **de treizeci de ori**, **alții de șaizeci de ori**, iar **alții de o sută**. Ce determină

gradul productivității? Viața cea mai productivă este aceea care ascultă de Cuvânt cu promptitudine, fără să-l pună la îndoială, fără murmur, ci cu bucurie în suflet.

E. Responsabilitatea celor care aud (4:21-25)

4:21 Lampa (candela) de aici reprezintă adevărurile pe care Domnul le-a împărtășit ucenicilor Săi. Aceste adevăruri nu trebuiau **puse sub un coș sau sub un pat**, ci expuse la vedere, ca toți oamenii să le vadă. Oborocul ar putea reprezenta afacerile, care, dacă li se permite, le fură oamenilor timpul pe care ar trebui să-l acorde lucrurilor Domnului. **Patul** ar putea însemna comoditatea sau lenea, ambele dușmane ale evanghelismului.

4:22 Isus le-a vorbit mulțimilor în parabile. Adevărul din spatele lor era ascuns. Dar intenția divină a fost ca ucenicii să explice aceste adevăruri ascunse celor cu inima doritoare să cunoască. Versetul 22 ar putea însemna însă și faptul că ucenicii trebuie să slujească cu gândul mereu îndreptat la faptul că va veni o zi când se va da pe față dacă afacerile sau satisfacerea plăcerilor proprii au fost lăsate să ia locul ce trebuia acordat mărturiei aduse pentru Mântuitorul.

4:23 Gravitatea acestor cuvinte este indicată prin îndemnul lui Isus: **„Dacă are cineva urechi de auzit, să audă!”**

4:24 Atunci Mântuitorul a rostit un alt avertisment grav: **„Luați seama la ce auziți!”** Dacă aud o poruncă din Cuvântul lui Dumnezeu, și nu o pun în practică, nu pot s-o transmite altora. Ceea ce conferă putere și eficacitate învățaturii propovăduite este posibilitatea oamenilor de a vedea adevărul exemplificat în viața propovăduitorului.

Tot ce măsurăm prin împărtășirea adevărului la alții se va întoarce la noi cu dobândă sporită. De cele mai multe ori, profesorul învață mai mult din pregătirea lecției decât învață elevii lui, iar răsplata viitoare va fi mai mare decât micile noastre sacrificii.

4:25 De fiecare dată când ne însușim un adevăr nou și-i dăm acestuia prilejul de a deveni o realitate în viața noastră, putem fi siguri că vom primi și **alte adevăruri**. Pe de altă parte, eșecul de a răspunde la adevăr va duce la o pierdere până și a ceea ce agosiserăm anterior.

F. Parabola seminței care crește (4:26-29)

Această parabolă se găsește numai la Marcu. Ea poate fi interpretată în cel puțin

două feluri. **Omul** ar putea să-L reprezinte pe Domnul Isus, care aruncă sămânța pe pământ în timpul lucrării Sale publice, întorcându-se apoi în cer. Sămânța începe să crească – în chip tainic, imperceptibil, dar invincibil. De la acest început mic, se dezvoltă o recoltă de adevărați credincioși. **Când grâul este copt**, **secerișul** va fi dus în hambarul ceresc.

Sau, parabola ar putea avea drept scop să-i încurajeze pe ucenici. Datoria lor este să semene **sămânța**. Ei s-ar putea să doamnă noaptea și să se scoale ziua, știind că Cuvântul lui Dumnezeu nu se va întoarce fără rod, ci va înfăptui tot ceea ce a intenționat El să înfăptuiască. Prin intermediul unui proces tainic și miraculos, fără intervenția tăriei și priceperii omenești, Cuvântul lucrează în inimile oamenilor, producând roadă pentru Dumnezeu. Omul sădește și udă, dar Dumnezeu face să crească. Dificultatea acestei interpretări se află însă în versetul 29. Numai Dumnezeu poate să trimită sau să intre cu secera la vremea secerișului. Dar în parabolă, același om care seamănă sămânța introduce secera când s-au copt grânele.

G. Parabola seminței de muștar (4:30-34)

4:30-32 Această parabolă înfățișează creșterea împărăției, de la un început mic, ca o sămânță de muștar, până la un pom sau un arbore suficient de mare pentru a adăposti în el păsările. Împărăția a început cu o mică minoritate, persecutată. Apoi a devenit mai populară, fiind îmbrățișată de guverne ca religie de stat. Această dezvoltare a fost spectaculoasă, dar nesănătoasă, întrucât o mare parte din cei care au mărturisit cu buzele loialitate Regelui nu au fost convertiți cu adevărat.

După cum s-a exprimat în privința aceasta Vance Havner:

Atâta timp cât Biserica a purtat cicatrici, ea a înaintat. Când a început să poarte medalii, cauza ei a lăncizat. Pentru creștini a fost mai măreață ziua când erau aruncați de vii la lei, decât atunci când au cumpărat abonamente și au putut urmări spectacolul de la tribuna mare.⁷

Arborele de muștar înfățișează, prin urmare, creștinismul oficial, care a devenit un cuib în care s-au născut tot felul de învățători falși. Este forma exterioară a împărăției, așa cum există ea astăzi.

4:33, 34 Versetele 33 și 34 ne familiarizează cu un important principiu în munca de predare. Isus i-a învățat pe oameni **după cum**

puteau ei să înțeleagă. El a clădit pe cunoștințele predate anterior, dându-le timp să asimileze lecția precedentă, înainte de a trece la una nouă. Conștient de capacitatea ascultătorilor Săi, El a avut grijă să nu-i înglobeze cu mai multe învățături decât puteau asimila ei (vezi și Ioan 16:12; 1 Cor. 3:2; Ev. 5:12). Metoda folosită însă de unii predicatori din vremea noastră ne-ar putea determina să credem că Isus ar fi spus: „Hrăniți girafele Mele“, și nu „Hrăniți oile Mele“, cum a spus El în realitate!

Deși învățătura Sa generală a fost prezentată sub formă de parabole, El le-a explicat ucenicilor Săi, în particular. El le dăruiește lumină celor care o doresc cu sinceritate.

H. Vântul și valurile Îl slujesc pe Rob, fiindu-I supuse (4:35-41)

4:35-37 În seara aceleiași zile, Isus și ucenicii au pornit să traverseze Marea Galileii, spre malul de răsărit. Ei nu au făcut însă pregătiri în vederea acestei călătorii. **Alte bărci mai mici** au venit după ei. Apoi deodată s-a stârnit o furtună năprasnică. Valuri mari amenințau să scufunde barca.

4:38-41 Isus dormea la **pupa** corăbiei. Disperați, ucenicii L-au trezit, muștrându-L pentru aparenta Sa lipsă de preocupare pentru siguranța lor. Domnul **S-a trezit, a certat vântul** și a zis mării: „Taci! Liniștește-te!“ Vântul a încetat și s-a făcut o liniște mare“. Apoi Isus i-a certat puțin pe adepții Lui, pentru faptul că s-au temut și nu au avut încredere. Ei au rămas înmărmuriți de minunea săvârșită. Deși știau cine este Isus, ei au fost impresionați din nou de puterea Aceluia care avea stăpânire asupra elementelor naturii.

Incidentul ne relevă umanitatea și dumnezeirea Domnului Isus. El dormea la pupa corăbiei – acest fapt i-a dezvăluit umanitatea. El a rostit un cuvânt, și marea s-a liniștit – prin aceasta s-a revelat dumnezeirea Sa!

A fost demonstrată puterea Sa asupra naturii, după cum minunile Sale anterioare au dezvăluit puterea Sa asupra bolilor și demonilor.

În cele din urmă, faptul ne încurajează și pe noi să alergăm la Isus în toate furtunile vieții, știind că barca nu se poate scufunda niciodată atunci când El se află în ea.

I. Vindecarea demonizatului din Gadara (5:1-20)

5:1-5 **Ținutul Gadarenilor** se afla pe

malul de răsărit al Mării Galileii. Acolo Isus a întâlnit un om neobișnuit de violent, posedat de un demon, care constituia un pericol pentru societate. Toate eforturile de a-l supune eșuaseră. Omul locuia printre **morminte** și în munți, țipând încontinuu și **tăindu-se** cu pietre ascuțite.

5:6-13 Când demonizatul **L-a văzut pe Isus**, mai întâi s-a purtat respectuos, dar apoi s-a plâns cu amar. „Ce imagine veridică și groaznică în același timp avem în față: un om aplecat în adorație, cu cerere și cu credință, iar apoi plin de ură, sfidător și zguduitor de spaimă; o personalitate dublă, care tânjește după libertate, nerenunțând însă la patimă“ (*Scripture Union Notes*, Notițe de la Uniunea Scrip-turală).

Nu se poate stabili ordinea exactă în care s-au petrecut lucrurile, doar un scenariu probabil:

1. Demonizatul a săvârșit un act de revenență în fața Domnului Isus (v. 6).

2. Isus i-a poruncit duhului necurat să iasă afară din el (v. 8).

3. Duhul, vorbind prin gura omului, a recunoscut Cine este Isus, i-a contestat dreptul de a interveni și L-a rugat pe Isus cu un jurământ să înceteze de a-l mai chinui (v. 7).

4. Isus i-a **cerut** duhului să-și spună **numele**, care a fost Legiune, semnificând faptul că omul era stăpânit sau locuit de mulți demoni (v. 9). Acest fapt nu contrazice versetul 2, unde se spune că avea un duh necurat (la singular).

5. Poate că acel duh era purtătorul de cuvânt pentru demonii care au cerut permisiunea să intre în **turma de porci** (v. 10-12).

6. Li s-a dat permisiunea, urmarea fiind faptul că două mii de porci au năvălit pe panta muntelui, înecându-se în mare (v. 13).

Domnul a fost adesea criticat că a provocat distrugerea acelor porci. Se pot face însă următoarele observații:

1. Nu El a provocat nimicirea lor, ci doar a îngăduit-o. Puterea distrugătoare a Satanei a fost aceea care a distrus porcii.

2. Nu se consemnează niciieri că proprietarii porcilor ar fi făcut vreo reclamație. Poate că erau evrei, pentru care oricum era interzisă creșterea porcilor.

3. Sufletul omului a valorat mai mult decât toți porcii din lume.

4. Dacă am cunoaște tot ce cunoștea Isus, și noi am fi procedat exact la fel.

5:14-17 Cei care au asistat la distrugerea

porcilor au alergat înapoi în **oraș** să dea de veste cele întâmplate. O mulțime a venit apoi și l-a găsit pe fostul demonizat **stând** la picioarele lui Isus, **îmbrăcat și în toate mințile**. Oamenii s-au umplut de spaimă. Cineva a spus: „Ei s-au temut când El a potolit furtuna pe mare și cea de acum, din sufletul unui om“. Martorii au povestit tot ce s-a întâmplat celor proaspăt sosiți. Pentru populația acelei localități asta a fost prea mult. L-au rugat pe Isus **să plece din regiune**. Acest aspect, și nu distrugerea porcilor, este partea șocantă a incidentului! Cristos a devenit un oaspete prea costisitor!

„Mulțimi fără număr încă insistă și acum ca Cristos să stea cât mai departe de ei, de teamă ca nu cumva părtășia Lui să prilejuiască vreo pierdere pe plan social, financiar sau personal. Căutând să-și salveze averile, ei își pierd sufletele“ (Scrieri alese).

5:18-20 Pe când Se pregătea Isus să părăsească regiunea, la bordul corăbiei, omul **L-a rugat fierbinte** să-i dea voie să-L însoțească. A fost o cerere demnă, evidențiind noua sa viață, dar Isus l-a trimis acasă, să fie martor viu al marii puteri și îndurări a lui Dumnezeu. Omul s-a supus, și astfel a răspândit vestea bună în **Decapolis**, regiunea ce cuprindea zece orașe.

Acesta este ordinul de înaintare pentru toți cei care au trăit experiența harului salvator al lui Dumnezeu: „**Du-te în casa ta, la ai tăi, și vestește-le tot ce a făcut Domnul pentru tine, și cum a avut milă de tine**“. Evanghelizarea începe de la casa cuiva!

J. Vindecarea incurabililor și învierea morților (5:21-43)

5:21-23 Revenit pe malul de vest al Galileii de azur, Domnul Isus S-a aflat în curând în centrul unei **mari mulțimi**. Un tată disperat a alergat la El. Era Iair, **unul din fruntașii sinagogii**. Fiica mică a acestuia era pe moarte. L-a rugat îndată pe Isus să Se ducă și să-și pună mâinile peste ea, ca să fie vindecată.

5:24 Domnul a fost de acord, pornind spre casa acestuia. O mulțime de oameni **venea după El**, urmându-L de aproape. Este interesant de observat că imediat după afirmația despre mulțimea care se *îmbulzea* după El, avem relatarea despre femeia plină de credință, care *s-a atins* de El pentru a fi vindecată.

5:25-29 O femeie **disperată** L-a interceptat pe Isus, în timp ce El Se îndrepta spre

casa lui Iair. Domnul nostru n-a fost nici agasat, nici deranjat și nici șifonat de această aparentă întrerupere. Cum reacționăm noi la întreruperi?

Cred că-mi este de folos să încerc să privesc toate întreruperile și piedicile în calea lucrării pe care mi-am propus s-o îndeplinesc ca o formă de disciplină, ca încercări trimise de Dumnezeu, pentru a mă ajuta să nu devin egoist față de propriami lucrare... Ea nu este pierdere de timp, cum ar fi ispitit cineva să creadă, ci constituie cea mai importantă parte a lucrării din ziua respectivă – acea parte pe care i-o pot oferi cu cea mai mare libertate lui Dumnezeu (din culegerea de meditații *Choice Gleanings Calendar*).

Femeia aceasta suferise de o cronică scurgere de sânge timp de **doisprezece ani**. Toți **doctorii** numeroși pe la care fusese se pare că folosiseră forme drastice de tratament, o ruinaseră financiar și o lăsaseră într-o stare mai rea decât fusese înainte. Când nu-i mai rămăsesse aproape nici o speranță de vindecare, cineva i-a vorbit despre Isus. Femeia nu a pierdut nici o clipă, pormind imediat în căutarea Lui. Iar Domnul a simțit că s-a scurs din El putere divină, când s-a atins femeia de **poala** hainei Lui. Imediat scurgerea de sânge a încetat și femeia s-a simțit complet vindecată.

5:30 Ea își făcuse planul să se retragă neobservată, dar Domnul n-a vrut s-o lase să piardă binecuvântarea de a-L recunoaște public pe Mântuitorul. El își dăduse seama că se scursesese putere divină, când ea s-a atins de El. Deci, L-a costat ceva ca s-o vindece. Așadar, a întrebat: „**Cine s-a atins de hainele Mele?**“ El cunoștea răspunsul, dar a pus întrebarea pentru a o aduce pe femeie în fața mulțimii.

5:31 Ucenicii Lui au crezut că întrebarea e fără rost. Mulți oameni se înghesuiau încontinuu în jurul Lui. Prin urmare, ce rost mai avea să întrebe: „**Cine S-a atins de Mine?**“ Dar există o deosebire între atingerea apropiării fizice și atingerea credinței disperate. Este posibil ca cineva să fie atât de aproape de El, fără însă să se încreadă în El, dar este imposibil să-L atingi prin credință, fără ca El să știe lucrul acesta și fără ca persoana respectivă să fie vindecată.

5:32, 33 Femeia a venit în față, plină de teamă și cutremur, și a căzut cu fața în jos, înaintea Lui, făcând prima ei mărturisire publică a lui Isus.

5:34 Apoi El a rostit cuvinte de asigurare pentru sufletul ei. Mărturisirea deschisă a lui Cristos este de o extraordinară importanță. Fără ea prea puțină creștere se va manifesta în viața creștină. Pe măsură ce luăm o poziție îndrăzneată pentru El, El ne inundă sufletul cu deplina asigurare a credinței. Cuvintele Domnului Isus nu numai că au confirmat vindecarea ei fizică, ci, fără îndoială, au inclus și marea binecuvântare a mântuirii sufletului ei.

5:35-38 Între timp, au sosit solii, anunțând că **fiica** lui Iair a murit și, prin urmare, nu mai e nevoie să-L aducă pe Învățătorul. Domnul l-a încurajat, călduros, pe Iair, apoi i-a luat pe **Petru, pe Iacov și pe Ioan** cu El și S-a dus în casa lui Iair. Acolo au fost întâmpinați de casele caracteristice culturii estice în asemenea împrejurări de doliu, când uneori sunt angajate serviciile unor bocitoare de profesie.

5:39-42 Când Isus i-a asigurat că **fetița nu e moartă, ci doar adormită**, lacrimile lor s-au transformat în bațjocuri. Neluând în seamă bațjocurile lor, Domnul i-a luat pe membrii imediați ai familiei la căpătâiul copilei nemișcate și apoi, **apucând-o de mână**, i-a zis în aramaică: „**Fetiță, scoală-te!**“ Imediat fetița de doisprezece ani s-a ridicat și **a umblat**. Rudele ei au rămas înmărmurite, fiind cuprinse de o bucurie fără margini.

5:43 Domnul le-a interzis însă să facă publicitate acestei minuni. Pe El nu-L interesa aclamațiile mulțimii. El trebuia să meargă fără șovăire pe drumul spre cruce.

Dacă fetița murise cu adevărat, atunci acest capitol ilustrează puterea lui Isus asupra demonilor, a bolii și a morții. Nu toți învățații Bibliei sunt de acord cu privire la faptul că fata a murit cu adevărat. Isus a spus că nu e moartă, ci doar adormită. Poate că era într-o comă adâncă. Negreșit, El ar fi putut la fel de ușor s-o învie din morți, dar El n-a voit să-și asume creditul pentru învierea ei, când, în realitate, fetița nu era decât în stare de inconștiență.

Nu trebuie să trecem cu vederea peste cuvintele cu care se încheie acest capitol: „...**și a zis să dea de mâncare fetiței**“. În lucrarea de slujire spirituală, această acțiune se înscrie în rândul lucrărilor ulterioare convertirii. Sufletele care au simțit în ele pulsul vieții noi trebuie să fie hrănite. O modalitate prin care un ucenic poate să-și manifeste dragostea pentru Mântuitorul său este să hrănească oile Lui.

K. Respingerea Robului la Nazaret (6:1-6)

6:1-3 Isus S-a întors la Nazaret cu **ucenicii Lui**. El Se afla acum **în patria Sa**, unde lucrase ca tâmplar. În ziua de **sabat**, El îi învăța pe oameni **în sinagogă**. **Uimiți**, oamenii nu puteau tăgădui înțelepciunea învățăturilor Sale sau caracterul miraculos al minunilor săvârșite de El. Cu toate acestea, ei nu erau dispuși să-L recunoască în calitatea Sa de Fiu al lui Dumnezeu. Mai degrabă, ei Îl considerau drept **tâmplarul, fiul Mariei**, ai Cărui frați și surori locuiau acolo. În schimb, dacă El ar fi revenit la Nazaret ca Erou cuceritor, atunci poate L-ar fi acceptat mai lesne. Dar El a venit îmbrăcat cu har, umil și smerit. Or, asta i-a făcut să se **poticneasă**.

6:4-6 Cu acea ocazie a făcut **Isus** remarca potrivit căreia un **profet** este mai bine primit în alte locuri decât în patria sa. Rudele și prietenii săi sunt mult prea apropiați de el pentru a putea aprecia la justa valoare persoana sau lucrarea lui. „Nicăieri nu este mai greu să-L slujești pe Domnul decât acasă” – a spus cineva. Nazarinienii înșiși erau un popor disprețuit; în cazul lor, se încetățenise expresia: „Poate proveni ceva bun din Nazaret?” Și totuși, acești declassați sociali au avut cutezanța de a-L disprețui pe Domnul Isus, ilustrând cât se poate de convingător aroganța și necredința inimii omenești. În acest context, Domnul Isus **Și-a pus mâinile peste câțiva bolnavi și i-a vindecat**. Doar atât! Câci necredința acestor oameni L-a uimit. J.G. Miller ne previne asupra pericolului acestui soi de necredință:

O atare necredință are consecințe imense în rău, deoarece blochează canalele harului și îndurării, nelăsând să mai curgă decât un fir subțire de ajutor pentru viețile umane atât de nevoiașe.⁹

Din nou, Isus a gustat sentimentul de singurătate încercat de cei înjosiți și greșit înțeleși de semenii lor. Mulți dintre adepții Săi au împărtășit aceeași durere de care a avut parte Domnul. Adesea, slujitorii Domnului par îmbrăcați într-o alură foarte umilă. Întrebarea care se pune este: vom reuși noi să pătrundem dincolo de înfățișarea lor exterioară, recunoscând adevărata lor valoare spirituală? Nelăsându-Se înfricat de faptul că cei din Nazaret L-au respins, Domnul a **străbătut** satele din jur, predând Cuvântul lui Dumnezeu.

L. Robul Își trimite ucenicii (6:7-13)

6:7 A sosit apoi vremea lansării **celor**

doisprezece, care beneficiaseră de pregătirea și instruirea fără egal pe care le-o acordase Mântuitorul. El i-a trimis **doi câte doi**. În felul acesta, propovăduirea avea să fie confirmată prin mărturia a două persoane. În plus, se puteau ajuta reciproc, în călătoria lor. În fine, prezența celor doi putea fi utilă, în împrejurări delicate, datorate unei culturi cu standarde morale foarte scăzute. Apoi El **le-a dat putere asupra duhurilor necurate**. Această afirmație este demnă de a fi remarcată. Una este să scoți afară demoni; însă numai Dumnezeu poate conferi această putere altora.

6:8 Dacă împărăția Domnului nostru ar fi din lumea aceasta, El niciodată n-ar fi emis instrucțiunile care urmează în versetele 8-11, întrucât acestea sunt diametral opuse celor pe care le-ar emite un conducător din lumea noastră. Ucenicii urmau să plece la drum fără provizii – **să nu ia nimic... decât un toiag; nici pâine, nici traistă, nici bani* la brâu** [*„aramă”, în original, dar, prin metonimie, termenului i se atribuie sensul de „bani”, n.tr.]. Ucenicii trebuiau să se buzie întru totul pe Domnul, pentru acoperirea acestor nevoi.

6:9 Aveau însă voie să ia cu ei **sandale** și un toiag – acest element fiind, probabil, necesar ca mijloc de apărare împotriva animalelor sălbatice – și o singură cămașă! Așadar, efectele personale ale ucenicilor nu erau deloc de invidiat, oamenii nefiind atrași la creștinism de perspectiva îmbogățirii! În aceste condiții, singura putere aflată la dispoziția ucenicilor provenea exclusiv de la Dumnezeu. Ei erau nevoiți să depindă în întregime de El. Și totuși, deși au fost trimiși în aceste condiții de extremă simplitate, ei erau reprezentanții Fiului lui Dumnezeu, investiți cu puterea Lui.

6:10 Ei aveau datoria să accepte ospitalitatea, ori de câte ori le era oferită, urmând să **rămână** în casa respectivă până când plecau din ținutul respectiv – această instrucțiune având menirea expresă de a-i împiedica să se mute din casă în casă, până găseau condițiile cele mai confortabile. Misiunea lor era să predice despre Cel care n-a venit să-și facă Siesi pe plac și nu a urmărit împlinirea dorințelor Eului Său. Prin urmare, ei nu aveau voie să compromită acest mesaj sacru, prin încercarea de a sta în condiții de lux sau chiar de comoditate.

6:11 Dacă oamenii dintr-un anumit loc îi respingeau pe ucenici și mesajul lor, ucenicii erau dezlegați de obligația de a rămâne în acel loc. A continua să rămână acolo ar fi

însemnat să arunce mărgăritarele în gura porciilor. Dar la plecarea lor din acel loc, ucenicii aveau datoria **să-și scuture praf de pe tălpile picioarelor**, ca simbol al faptului că Dumnezeu îi respinge pe cei ce-L resping pe Preaiubitul Său Fiu.

Deși unele dintre instrucțiunile date ucenicilor au avut un caracter temporar, fiind ulterior retrase de Domnul Isus (Luca 22:35, 36), în ele găsim însă întipărite principii cu valabilitate universală pentru slujitorii lui Cristos din orice epocă.

6:12, 13 Ucenicii **au plecat și au predicat** pocăința, scoțând mulți demoni și ungând cu untdelemn o seamă de bolnavi și vindecându-i. „Ungerea cu untdelemn“, credem noi, era un gest simbolic, înfățișând puterea binefăcătoare și tămăduitoare a Duhului Sfânt, alinarea pe care o aduce El.

M. Decapitarea precursorului Robului (6:14-29)

6:14-16 Când a ajuns la urechea lui Irod vestea că făcătorul de minuni străbate ținutul acela, îndată a conchis că trebuie să fie neapărat **Ioan Botezătorul... înviat din morți**. Alții au afirmat că este **Ilie** sau unul dintre ceilalți profeți. Dar Irod era convins că este omul căruia îi tăiasse capul. Ioan Botezătorul fusese glasul lui Dumnezeu, glas pe care însă Irod îl redusese la tăcere. Acum Irod a fost cuprins de cumplite remușcări pentru fapta săvârșită, învățând pe propria lui piele cât de cumplită poate să devină viața pentru cei care calcă Legea, al căror cuget încărcat nu le dă nici o clipă de liniște!

6:17-20 În acest punct, cititorul este purtat în urmă, la momentul anterior, al executării lui Ioan. Botezătorul îl muștrase pe Irod, pentru faptul că acesta încheiase o căsnicie ilegală cu **soția lui Filip, fratele său**. Irodiada, care era acum soția lui Irod, a reacționat cu furie la această muștrare și a jurat răzbunare. Dar Irod, care îl respecta pe Ioan, considerându-L **un om sfânt**, i-a zădărnicit eforturile.

6:21-25 Iată însă că s-a ivit și șansa Irodiadei. Cu prilejul unei petreceri organizate de ziua de naștere a lui Irod, la care au participat notabilitățile din partea locului, Irodiada a aranjat ca fiica ei să execute un dans. Irod a fost atât de încântat de acest dans, încât i-a promis fetei că-i va da tot ce-și va dori, până la jumătate din împărăție. La îndemnul mamei ei, fata i-a cerut lui Irod **capul lui Ioan Botezătorul pe o farfurie**.

6:26-28 **Regele** s-a văzut dintr-odată prins în capcană. Călcându-și pe inimă, el i-a acordat fetei cererea. Păcatul țesuse o pânză deasă în jurul regelui vasal, care a căzut astfel victimă uneltirilor unei femei rele, prin faptul că s-a lăsat ademenit de senzualitatea aceluia dans.

6:29 Când au auzit credincioșii ucenici ai lui Ioan ce s-a întâmplat, au venit și i-au luat trupul neînsuflețit, înhumându-l, după care s-au dus și I-au spus lui Isus.

N. Hrănirea celor cinci mii (6:30-44)

6:30 Minunea aceasta, consemnată în toate patru evangheliile, a avut loc la începutul celui de-al treilea an al lucrării Sale publice. **Apostolii** tocmai reveniseră la Capernaum, din misiunea lor anterioară de propovăduire (vezi versetele 7-13). Poate că erau încântați de succesul dobândit, dar și epuizați fizic, cu dureri de picioare. Recunoscând nevoia ucenicilor de a se odihni și de a avea parte de liniște, Domnul i-a luat cu El în corabie, ducându-i într-o zonă retrasă de pe malul Mării Galileii.

6:31, 32 Adesea auzim afirmația: **„Veniți la o parte, într-un loc pustiu, și odihniți-vă puțin“** cu referire la concepția unor creștini, potrivit căreia, în lumina acestui verset, își pot permite să se lăfaie, luându-și concedii prelungite, în condiții de lux. Iată însă ce spune Kelly în această privință:

Nu ar fi nici o problemă, dacă am avea nevoie justificată de odihnă suplimentară de acest gen; în cazul în care am lucrat din răspuțeri, am depus eforturi altruiste întru binecuvântarea altora și nu ne-a interesat propriul nostru confort, atunci am putea, negreșit, considera că îndemnul Domnului [din versetul amintit] se referă cu adevărat la noi.¹⁰

6:33, 34 Domnul Isus și ucenicii Săi au fost însă urmași de o mare mulțime de oameni, care au venit după ei, pe malul lacului. Lui **Isus I S-a făcut milă de ei**, căci rătăceau fără nici un îndrumător spiritual, flămânzi și lipsiți de apărare. **Și a început să-i învețe multe**.

6:35, 36 Întrucât ziua era pe sfârșite, ucenicii au început să se îngrijoreze că toți oamenii aceia nu aveau cu ce se hrăni și astfel L-au rugat pe Isus să le dea drumul să plece. E demn de remarcat că aceeași mulțime de oameni care a stărnit mila Domnului a produs în ucenici un sentiment de agasare. Care este reacția noastră față de oameni? Sunt aceștia niște intruși, sau subiectul iubirii noastre?

6:37, 38 Isus S-a întors spre ucenici și a spus: „**Dați-le voi să mănânce!**“ Ucenicii au rămas înmărmuriți în fața acestor cuvinte. Cum adică, să hrănească cinci mii de bărbați, plus femei și copii, doar cu cinci pâini și doi peștișori? – evident, ei L-au lăsat pe Dumnezeu afară din ecuație!

6:39-44 În cadrul minunii ce a urmat, ucenicii au asistat la o anticipare a hrânirii mult mai mari, prin care Mântuitorul avea să Se dăruiască pe Sine, ca pâine a vieții pentru o lume înfometată. Trupul Său avea să fie frânt, pentru ca alții să poată avea viața veșnică. În realitate, succesiunea verbelor din acest pasaj ne amintește foarte clar de Cina Domnului, prin care comemorăm moartea Sa: „...**luând** cele cinci pâini... **a binecuvântat și a frânt** pâinile și le-a **dat** ucenicilor Săi, ca ei să le pună înaintea lor...”

Ucenicii au învățat lecții neprețuite, cu privire la slujirea lor pentru El:

1. Ucenicii Domnului Isus nu trebuie să se îndoiască niciodată de puterea Sa de a le împlini nevoile. Dacă poate El să hrănească cinci mii de oameni cu cinci pâini și doi pești, negreșit va putea să le asigure cele necesare slujitorilor Săi încrezători, indiferent în ce împrejurări s-ar găsi aceștia. Ei își pot desfășura lucrarea de slujire fără să se îngrijoreze deloc cu privire la sursa de la care va proveni hrana lor. Dacă ei vor căuta mai întâi de toate împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui, toate nevoile lor vor fi împlinite.

2. Cum va putea fi evanghelizată o lume ce se îndreaptă spre pieire? Isus spune: „**Dați-le voi ceva să mănânce!**“ Dacă Îi vom pune la dispoziție ceea ce avem – indiferent cât de nesemnificativ ar părea acest lucru – El îl poate înmulți, ca să aducă binecuvântare unui număr foarte mare de oameni.

3. Domnul Și-a desfășurat activitatea în mod sistematic, punând oamenii să șadă în grupuri de câte o sută și câte treizeci.

4. El a **binecuvântat** și a **frânt** pâinile și peștii. Nebinecuvântate de El, acestea nu ar fi fost de nici un folos. Nefrânte, ele ar fi fost total insuficiente. „Motivul pentru care nu ni se dă cu mai multă generozitate este faptul că nu suntem frânți cum se cuvine“ (citată anonim).

5. Isus nu a distribuit hrana El Însuși, ci le-a permis **ucenicilor Săi** să facă acest lucru. Planul Său este să hrănească lumea prin intermediul oamenilor Săi.

6. Hrana a fost suficientă pentru **toți**. Dacă credincioșii de azi vor pune tot ce depășește necesitățile lor actuale în slujba lucrării lui Dumnezeu, întreaga lume va putea auzi Evanghelia în decursul actualei generații.

7. **Rămășițele** de la pâini și pești (**douăsprezece coșuri!**) au depășit cu mult cantitatea inițială de la care a pornit Domnul! Dumnezeu dă cu mână largă. Observați însă că nu s-a făcut nici o risipă. Tot surplusul a fost adunat. Risipa este un păcat.

8. Una din cele mai mari minuni nu ar fi avut loc niciodată, dacă ucenicii ar fi ținut morțiș să se odihnească. Cât de adevărate sunt aceste cuvinte și în cazul nostru!

O. Isus umblă pe mare (6:45-52)

6:45-50 Mântuitorul poate asigura împlinirea nu doar a nevoilor de întreținere a slujitorilor Săi, ci și a celor referitoare la siguranța persoanei lor.

După ce i-a trimis pe ucenici înapoi pe țărmul lacului, cu barca, Isus S-a suit pe munte **să Se roage**. Prin bezna nopții, El i-a văzut vâslind din răspuțeri, luptându-se cu vântul potrivnic. Atunci Domnul le-a venit în ajutor, **umblând pe mare**. La început, ei s-au îngrozit, crezând că este o stafie. Dar El le-a vorbit, liniștindu-i, și a urcat în corabie. Îndată vântul a încetat să mai bată.

6:51, 52 Episodul se încheie cu următorul comentariu: „**Ei au rămas uimiți și înmărmuriți, căci nu înțeleseseră minunea cu pâinile, fiindcă le era inima împietrită**“. Ideea care se desprinde de aici este că după ce au văzut puterea Domnului, cu prilejul minunii înmulțirii pâinilor, ei tot nu și-au dat seama că nimic nu-I era cu neputință Domnului. În lumina celor întâmplate, ei n-ar fi trebuit să se mire de faptul că L-au văzut umblând pe apă, deoarece această minune nu era cu nimic mai mare decât cea la care tocmai asistaseră cu puțin timp înainte. Lipsa lor de credință a dus la împietrirea inimii și la înțepșarea percepției spirituale.

Biserica a văzut în această minune o întruchipare a epocii în care trăim și a sfârșitului veacului. Isus pe munte este o întruchipare a actualei lucrări desfășurate de Cristos în cer, de mijlocire pentru copiii Săi. Ucenicii îi reprezintă pe slujitorii Săi, loviți de furtunile și încercările vieții. Curând Mântuitorul Se va întoarce la ai Săi, îi va izbăvi de primejdie și strămtorare și-i va călăuzi teferi la limanul ceres.

P. Robul vindecă în Ghenesaret (6:53-56)

Revenit pe malul de vest al lacului, Domnul a fost împresurat de bolnavi. Oriunde mergea, oamenii îi aduceau pe târgi oamenii nevoiași. **Piețele** au devenit spitale improvizate. Ei nu doreau decât să se apropie suficient pentru a se putea **atinge de poala hainei Lui**. Și toți cei care **Îl atingeau erau vindecați**.

Q. Tradiția față în față cu Cuvântul lui Dumnezeu (7:1-23)

7:1 Fariseii și... **cărturarii** erau conducătorii religioși ai evreilor, care clădiseră un vast sistem de datini și tradiții impuse cu forța, care se întretesuseră atât de strâns în Legea lui Dumnezeu, încât dobândiseră un statut aproape egal cu cel de „text autorizat al Scripturii“. În unele cazuri, aceste tradiții se băteau cap în cap cu doctrina Scripturii sau diluau Legea lui Dumnezeu. Liderilor religioși le făcea o plăcere deosebită să pună pe umerii oamenilor obligativitatea respectării unor reguli, pe care oamenii le respectau fără murmur, împăcați cu gândul că și-au făcut datoria, satisfăcând cerințele unui sistem ritualist, ce era însă golit de adevărata lui semnificație.

7:2-4 Aici îi vedem pe farisei și pe cărturari criticându-L pe Isus pentru faptul că **ucenicii Lui** au mâncat **cu mâinile nespălate**. Asta nu înseamnă că ucenicii nu se spălau înainte de a sta la masă, ci doar faptul că nu se conformau unui ritual foarte complex, prescris de datina fariseilor și a cărturarilor. De pildă, dacă nu-și spălau și coatele, erau **întinați** din punct de vedere ceremonial. Dacă s-au dus cumva la piață, trebuiau să facă o baie ceremonială. Acest sistem complicat de spălare se aplica până și în cazul cufundării în apă a oalelor și cratițelor. Iată ce spune E. Stanley Jones cu privire la farisei:

Ei au venit tocmai de la Ierusalim, ca să-L întâlnească, dar atitudinea adoptată de ei în viață era atât de negativă, ei căutând mereu nod în papură, încât n-au văzut decât mâinile aparent nespălate. Ei au rămas orbi în fața celei mai mărețe lucrări de răscumpărare cu care fusese binecuvântată vreodată planeta noastră – mișcare ce consta în curățirea minților, sufletelor și trupurilor oamenilor... Ei au făcut ochi mari la niște chestiuni mărunte și lipsite de semnificație, rămânând însă orbi cu privire la imaginea de ansamblu a tabloului. Și astfel, istoria îi dă uitării pe acești negativiști, singurul rost pentru care sunt totuși amintiți fiind acela al fundalului pe care se prefigurează

impactul extraordinar de pozitiv pe care îl imprimă Cristos. Ei lasă în urma lor numai critici; Domnul lasă convertiri! Ei găsesc numai pricină de poticnire; Domnul găsește adepți devotați.¹¹

7:5-8 Isus a scos imediat în evidență ipocrizia unor atari comportări. Oamenii se comportau exact așa cum prezisese **Isaia**. Ei măturiseau cu gura presupusul lor devotament față de Domnul, dar, în sinea lor, erau stricați. Prin intermediul unor ritualuri complicate, ei se făceau că se închină lui Dumnezeu, dar în realitate înlocuiseră învățăturile adevărate ale Bibliei cu propriile lor tradiții. În loc să recunoască în Cuvântul lui Dumnezeu singura autoritate în toate chestiunile care țin de credință și morală, ei au evitat în întregime sau, prin explicații bine ticluite și datini de proveniență pur umană, ei s-au eschivat de la ascultarea de poruncile lămurite ale Scripturii, invocând **tradiția**.

7:9, 10 Isus S-a referit doar la unul din cazurile prin care **tradiția** lor anulase Legea lui Dumnezeu. Una din cele zece porunci ale Decalogului obliga copiii să-și **cinstească** părinții (cinste în care intra și grija pentru acoperirea nevoilor lor fizice). Împotriva oricui și-ar fi vorbit de rău tatăl sau mama se decretase pedeapsa cu **moartea**.

7:11-13 Dar, între timp, s-a ivit o **tradiție** iudaică, purtând denumirea de „**Corban**“, care însemna „dat“ sau „dedicat“. Să presupunem că niște părinți evrei se aflau la mare strămtorare, trecând prin lipsuri materiale. Fiul lor dispunea de banii necesari pentru a avea grijă de ei, dar refuza să-i ajute. Ei bine, nu trebuia decât să spună: „Corban“, semnificând prin aceasta că banii lui au fost dedicați lui Dumnezeu sau templului, și era absolvit de orice responsabilitate de a se mai îngriji de întreținerea părinților săi. Banii astfel desemnați de el puteau fi păstrați la infinit sau puteau fi investiți în afaceri. Nu importa nici dacă aceștia erau ulterior vărsați în vistieria templului. Iată ce spune Kelly în această privință:

Liderii [religioși ai evreilor] concepuseră această stratagemă pentru a putea acapara proprietăți în scopuri religioase și a liniști conștiința oamenilor, scutindu-i de remușcarea izvorâtă din neîmplinirea Cuvântului lui Dumnezeu... Dar Dumnezeu a poruncit omului să-și onoreze părinții și a condamnat orice act de înjosire a acestora. Aici avem însă oameni care, sub masca religiei, călcău ambele porunci pe care le dăduse Dumnezeu!

Domnul tratează datina aceasta de a spune „Corban“ nu doar ca pe un rău comis față de părinți, ci ca act de răzvrătire împotriva poruncii exprese a lui Dumnezeu.¹²

7:14-16 Începând cu versetul 14, Domnul a rostit acea afirmație revoluționantă, potrivit căreia nu ceea ce pătrunde prin gura unui om (de pildă, alimentele consumate de el fără să se fi spălat pe mâini) îl pângărește, ci ceea ce iese din om (cum ar fi, tradițiile și datinile care, efectiv, înlătură Cuvântul lui Dumnezeu).

7:17-19 Chiar și **ucenicii** au rămas nedumeriți în fața acestei afirmații. Fiind educați în învățăturile Vechiului Testament, ei consideraseră întotdeauna că anumite alimente, cum ar fi carnea de porc, de iepure și de crevet, sunt necurate și că se întinează dacă le consumă. Isus afirmă acum pe față că omul nu este întinat de ceea ce intră în el. Înt-o anumită privință, această afirmație marchează sfârșitul dispensației Legii.

7:20-23 Ceea ce iese din inima omului îl întinează: **gândurile rele, adulterele, desfrânările, uciderile, furturile, lăcomiile, răutățile, înșelăciunile, faptele de rușine, ochiul rău, hula, orgoliul și nebunia**“. În acest context, ar trebui adăugată și tradiția sau datina omească. Datina Corbanului echivala cu uciderea, căci părinții puteau muri de foame, până să se hotărăscă fiul lor să-și calce jurământul „Corbanului“ și să le dea totuși o mână de ajutor!

Una din învățămintele foarte importante care se desprind din acest pasaj este faptul că trebuie să verificăm mereu orice învățătură, datină sau tradiție cu care suntem confrunțați, aducându-le la lumina Cuvântului lui Dumnezeu. Iar apoi, după ce am văzut cum stau lucrurile față de ce ni spune acolo, să transpunem în practică tot ceea ce vine de la Dumnezeu și să respingem tot ceea ce provine de la oameni. S-ar putea ca la început cineva să aducă o învățătură sănătoasă și să predice un mesaj biblic, curat, câștigând încrederea credincioșilor fideli Bibliei. Dar, de îndată ce și-a asigurat încrederea acestora, s-ar putea ca el să înceapă să adauge elemente de proveniență umană la învățătura propovăduită de el. Între timp, adepții săi devotați, care nu pot concepe ca liderul lor să poată greși cu ceva, îl vor urma orbește, chiar atunci când mesajul propagat de el atenuează tăișul ascuțit al Cuvântului lui Dumnezeu sau îi diluează sensul lămurit.

Exact așa au dobândit cărturarii și fariseii autoritatea de dascăli ai Cuvântului. Numai că la data la care s-au petrecut evenimentele descrise în evanghelia după Marcu, ei erau antrenați în anularea adevăratului mesaj al Cuvântului lui Dumnezeu. Domnul Isus a trebuit să le atragă atenția oamenilor asupra principiului potrivit căruia Cuvântul este acela care îi acreditează pe oameni, nu oamenii acreditează Cuvântul! Prin umare, totdeauna piatra de încercare să fie: „Ce spune Cuvântul?“

R. O femeie dintre Neamuri e binecuvântată pentru credința ei (7:24-30)

7:24, 25 În incidentul precedent, Isus a arătat că toate alimentele sunt curate. Aici El demonstrează că Neamurile nu mai sunt necurate sau lipsite de importanță. Isus S-a deplasat spre nord-vest, **în ținutul Tirului și al Sidonului**, cunoscut și sub denumirea de Siro-Fenicia. El a încercat să pătrundă într-o casă nevăgătată în seamă, dar faima Sa I-o luase înainte și astfel vestea sosirii Lui s-a răspândit cu iuțeală. O **femeie** dintre Neamuri a venit la El să-L roage s-o ajute cu privire la **fiica** ei, ce era posedată de un demon.

7:26 Subliniem faptul că femeia era o **grecoaică**, nu o evreică. Evreii, poporul ales al lui Dumnezeu, ocupau un loc privilegiat în ochii lui Dumnezeu. El încheiase cu ei o seamă de legăminte minunate, le încredințase Scripturile și locuise cu ei, în tabernacolul din pustiu, iar mai târziu, în templu. În schimb, Neamurile erau străine de moștenirea Israelului, străine de legămintele făgăduinței, fără Cristos, fără nădejde și fără Dumnezeu în lume (Ef. 2:11, 12). Domnul Isus a venit în primul rând pentru poporul Israel. El S-a prezentat națiunii Israel ca Rege al ei. Evanghelia a fost mai întâi propovăduită casei lui Israel. Este important să reținem acest lucru, pentru a putea înțelege modul în care S-a ocupat Domnul de femeia **siro-feniciană**. Când ea **L-a rugat să scoată demonul din fiica ei**, la prima vedere s-ar părea că Domnul a refuzat-o.

7:27 **Isus a zis** că mai întâi trebuie hrăniți **copiii** (israeliții) și că nu se cuvine să fie luată pâinea de la copii și să fie dată cățeilor (adică păgânilor, neevreilor). Răspunsul Lui nu a constituit un refuz, căci El a spus: „**Să se sature mai întâi copiii**“. Această afirmație s-ar putea totuși să ni se pară cam aspră. Dar, în realitate, prin ea este pusă la încercare poezia

și credința femeii. Lucrarea Domnului în această etapă se adresa în principal evreilor. Or, siro-feniciana, nefiind evreică, nu putea pretinde nici un acces la El. Întrebarea se pune: Va accepta ea acest adevăr?

7:28 Slavă Domnului că ea l-a acceptat, deoarece, parafrazând, ea a spus cam așa: „**Da, Doamne.** Eu nu sunt decât unul din cățeii neevrei, de sub masă, dar am observat că și aceștia se hrănesc, din firimiturile care cad de la copii. Nu cer decât niște firimituri rămase de pe urma slujirii Tale către evrei!“

7:29,30 Credința demonstrată de această femeie a fost cu totul ieșită din comun. Domnul a răsplătit-o pe loc, îndecându-i fiica de la distanță. Când femeia s-a întors acasă, fiica ei era complet însănătoșită.

S. Vindecarea unui surdo-mut (7:31-37)

7:31,32 De pe coasta Mediteranei, Domnul nostru S-a întors pe malul de răsărit al Mării Galileii – în zona cunoscută sub denumirea de Decapolis (termen însemnând „Zece Orașe“). Acolo a avut loc un episod care apare doar în evanghelia după Marcu. Prieteni interesați **I-au adus un surd care nu putea vorbi bine și L-au rugat să-Și pună mâinile peste el.** Poate că acest defect de vorbire a rezultat în urma faptului că, întrucât nu auzea bine, nu putea reproduce corect sunetele. În orice caz, este o întruchipare a păcătoșului, surd la glasul lui Dumnezeu și, prin urmare, incapabil să le vorbească altora despre El.

7:33,34 Isus l-a luat deoparte pe om. **Și-a pus degetele în urechile lui și i-a atins limba cu saliva Lui,** comunicându-i astfel, printr-un fel de limbaj al semnelor, că avea să-i deschidă urechile și să-i dezlege limba. Apoi Isus a privit spre cer, arătând prin aceasta că puterea Lui provenea de la Dumnezeu. Suspinul Domnului a fost expresia durerii resimțite de El în fața suferinței provocate de păcat asupra omenirii. În cele din urmă, a zis: „**Efrata**“, care înseamnă, în aramaică: „**deschide-te!**“.

7:35,36 Omul a început imediat să audă și să vorbească normal. Domnul i-a rugat pe oameni să nu facă publicitate acestui miracol, dar ei nu l-au luat în seamă rugămintea. Neascultarea nu e scuzabilă în nici o împrejurare, indiferent cât de bune ar fi intențiile celor care se fac vinovați de ea.

7:37 Cei care au asistat la această minune au rămas uimiți de lucrările Sale minunate, spunând: „**Toate le face bine; chiar și pe surzi îi face să audă și pe muți să vorbească**“. Ei

nu și-au dat seama cât adevăr era în cuvintele lor! Dacă ar fi trăit în epoca de după răstignirea și învierea Domnului, ar fi rostit aceste cuvinte cu și mai multă râvnă și convingere.

Și, întrucât sufletele noastre au aflat

dragostea Lui,

Ce îndurări ne-a făcut El să dovedim!

Îndurări pe care lauda noastră nu poate să le exprime îndeajuns.

Domnul nostru Isus toate lucrurile minunate le-a făcut. – *Samuel Medley*

T. Hrănirea celor patru mii (8:1-10)

8:1-9 Minunea aceasta se aseamănă cu hrănirea celor cinci mii, dar observați pe planșă din pagina următoare care sunt deosebirile majore dintre cele două hrăniri:

Cu cât Isus avea mai puțin la dispoziție, cu atât El realiza mai mult și cu atât mai mult rămânea. În capitolul 7, am văzut cum firimiturile căzute de la masă au hrănit o femeie dintre Neamuri. Aici o mulțime de oameni din afara poporului Israel este hrănită din belșug. Erdman face aici următoarele comentarii:

Prima minune în această perioadă a lăsat să se înțeleagă că firimiturile de pâine ar putea cădea de la masă, spre folosul Neamurilor nevoiaș; aici ele ar putea semnifica faptul că Isus, după ce a fost respins de propriul Său popor, umează să-Și dea viața pentru lumea întreagă, urmând să fie Pâinea vie pentru toate popoarele.¹³

Există un pericol în tratarea unor episoade cum ar fi hrănirea celor patru mii drept o repetare lipsită de semnificație. Trebuie să abordăm studierea Bibliei cu convingerea că fiecare cuvânt din Scriptură este încărcat de adevăr spiritual, chiar dacă noi nu vedem adevărul respectiv, în actuala fază a înțelegerii noastre.

8:10 De la Decapolis Isus împreună cu ucenicii Lui au traversat Marea Galileii, spre malul de vest, într-o localitate numită Dalmanuta (care la Matei 15:39 e numită Magdala).

U. Fariseii caută un semn din cer (8:11-13)

8:11 Fariseii Îl așteptau, pentru a-I cere un semn din cer. Orbirea și cutezanța lor au fost din cale-afară de mari, căci în fața lor Se afla Cel mai mare semn dintre toate: Însuși Domnul Isus. El era cu adevărat semnul venit din cer, dar ei nu-L prețuiau deloc. Ei l-au auzit cuvintele fără seamă, l-au văzut

HRĂNIREA CELOR CINCI MII

1. Oamenii au fost evrei (Ioan 6:14,15)
2. Mulțimea petrecuse o zi cu Domnul Isus (6:35)
3. Isus S-a folosit de cinci pâini și doi pești (Mat. 14:17)
4. Au fost hrăniți cinci mii de bărbați, plus femei și copii (Mat. 14:21).
5. Surplusul a umplut douăsprezece coșuri (Mat. 14:20)

HRĂNIREA CELOR PATRU MII

1. Oamenii au fost probabil neevrei (Neamuri), căci locuiau în Decapolis.
2. Mulțimea hrănită cu acest prilej stătuse trei zile cu El (8:2)
3. Aici Isus S-a folosit de șapte pâini și câțiva peștișori (8:5,7)
4. Au fost hrăniți patru mii de bărbați, plus femei și copii (Mat. 15:38).
5. Surplusul a umplut șapte coșuri din nuiele (8:8)

minunile extraordinare, au intrat în contact cu Omul fără păcat – cu Dumnezeu întrupat – și totuși, în orbirea lor, au mai cutezat să ceară **un semn din cer!**

8:12, 13 Nu e de mirare că Mântuitorul a **suspinat adânc!** Nu a existat vreo generație din toată istoria omenirii care să fi fost mai privilegiată decât **generația** iudaică din care făceau parte acei farisei! Cu toate acestea, fiind orbi cu privire la cele mai lămurite dovezi conform cărora **Mesia** a venit cu adevărat, ei au cerut să se facă o minune în cer, mai degrabă decât pe pământ. Isus a spus în realitate: „Nu vor mai fi semne, căci ați pierdut prilejul care vi s-a acordat“. **Intrând în corabie**, ei au trecut de cealaltă parte, spre est.

V. Aluatul fariseilor și al lui Irod (8:14-21)

8:14, 15 În timpul călătoriei, ucenicii și-au dat seama că au uitat să ia pâine. Isus încă Se gândea la întâlnirea pe care o avusese cu fariseii, când le-a spus să se păzească **de aluatul fariseilor și de aluatul lui Irod**. Aluatul în Biblie este întotdeauna întruchiparea răului, care se răspândește încet și nebăgat în seamă, până când afectează toate lucrurile de care se atinge. **Aluatul fariseilor** cuprinde ipocrizia, ritualismul, neprihănirea proprie și bigotismul. Fariseii afixau un mare atașament exterior față de sfințenie, dar înăuntrul lor erau plini de corupție și răutate. **Aluatul lui Irod** ar putea cuprinde scepticismul, imoralitatea și spiritul lumesc. Irodienii erau cunoscuți pentru practicarea acestor păcate.

8:16-21 Ucenicii nu au înțeles deloc ideea subliniată de Domnul. Ei se gândeau doar la hrană. Prin urmare, El le-a adresat în succesiune rapidă două întrebări. Primele cinci erau o dojană la adresa îngustimii priceperii lor. Ultimele patru erau o mustrare la adresa fap-

tului că se îngrijorau pentru asigurarea celor necesare traiului, când, de fapt, El era cu ei. Oare nu hrănise El **cinci mii** cu **cinci** pâini, după care rămăseseră **douăsprezece coșuri**? Ba da! Atunci de ce nu puteau pricepe că El era atotputernic să asigure împlinirea deplină a tuturor nevoilor micului grup de ucenici aflat în acea corabie? Oare nu-și dădeau ei seama că Însuși Creatorul și Susținătorul universului Se afla cu ei în corabie?

W. Vindecarea orbului de la Betsaida**(8:22-26)**

Această minune, aflată numai în evanghelia după Marcu, ridică unele întrebări vrednice de interes. Mai întâi, de ce l-a condus Isus pe om afară din cetate, înainte de a-l vindeca? De ce nu l-a vindecat pur și simplu prin atingere? De ce a recurs la o metodă atât de neconvențională cum era folosirea salivei? De ce nu și-a recăpătat omul vederea complet, imediat?¹⁴ (Aceasta este singura vindecare din evanghelii care a avut loc în etape.) În fine, de ce i-a interzis Isus omului să vorbească despre minunea aceasta în oraș? Domnul nostru este suveran și nu este obligat să ne dea nouă socoteală pentru acțiunile Sale. Tot ce a făcut El a avut o perfectă justificare, chiar dacă noi nu am reușit să-i înțelegem sensul. Fiecare caz de vindecare este diferit, după cum nici o convertire nu e identică cu cealaltă. Unii dobândesc o remarcabilă vedere spirituală, de îndată ce sunt convertiți. Alții văd încețoșat la început, dar mai apoi intră în siguranța deplină a mântuirii.

X. Mărețea mărturisire a lui Petru (8:27-30)

Ultimele două paragrafe din acest capitol ne duc la punctul culminant din cadrul educării celor doisprezece. Ucenicii trebuiau să

ajungă la o cunoaștere și apreciere personală și profundă a persoanei și identității lui Isus, abia după aceea fiind posibil ca El să le împărtășească traiectoria ce avea să urmeze și să-i invite să-L urmeze printr-o viață de devotament și jertfire. Pasajul acesta ne transpune în însuși miezul uceniciei. Nu greșim dacă afirmăm că este cel mai neglijat sector din gândirea și practica creștină de astăzi.

8:27, 28 Isus cu ucenicii au căutat un loc în care să fie singuri, în partea de nord. Pe drum spre Cezareea lui Filip, El a abordat subiectul pe care avea să-l dezvolte, întrebând care este opinia publicului despre El. În general, oamenii vedeau în El un om mare – de aceeași statură cu Ioan Botezătorul, Ilie sau alți profeți. Dar onoarea omului este, în realitate, dezonoare. Dacă Isus nu este Dumnezeu, atunci este un înșelător, un nebun sau o legendă. Altă posibilitate nu există.

8:29, 30 Atunci Domnul i-a întrebat direct pe ucenici ce părere au ei despre El. Îndată Petru L-a declarat drept **Cristosul**, adică Mesia sau Unsul. Din punct de vedere intelectual, Petru cunoscuse acest lucru. Dar în viața sa se petrecuse un lucru, care făcea ca această declarație să fie rostită cu profundă convingere personală. În viața lui Petru intervenise o schimbare radicală. De acum el nu se mai putea mulțumi cu o existență egocentrică. Dacă Cristos era Mesia, atunci asta însemna că Petru trebuia să trăiască cu toată ființa sa pentru Domnul.

Y. Robul prezice moartea și învierea Sa (8:31-38)

Până aici L-am urmărit pe Robul lui Iehova angajat într-o viață de neconținută slujire a altora. L-am văzut urât de dușmanii Lui și neînțeles de prietenii Săi. Am urmărit o viață de dinamism puternic, de perfecțiune morală și de dragoste și smerenie desăvârșite.

8:31 Dar cărarea slujirii lui Dumnezeu duce mai departe, trecând prin suferință și moarte. Și astfel Mântuitorul le spune acum ucenicilor pe față că El va **trebui** (1) să **sufere**; (2) să **fie respins**; (3) să **fie omorât**; (4) să **învie**. Pentru El cărarea spre slavă avea să treacă mai întâi pe la cruce și mormânt sau, cum s-a exprimat F.W. Grant: „miezul slujirii avea să fie revelat în jertfă“.

8:32, 33 Petru nu a putut accepta ideea că Isus va trebui să sufere și să moară. Asta contrazicea imaginea pe care o avea el despre Mesia. După cum, nu se putea împăca cu

gândul că Domnul și Învățătorul său avea să fie ucis de dușmanii Săi. Prin urmare, L-a muștrat pe Mântuitorul pentru faptul că a sugerat una ca asta. În clipa aceea, Isus i-a spus lui Petru: „**Înapoia Mea, Satano! Fiindcă gândurile tale nu sunt la lucrurile lui Dumnezeu, ci la lucrurile oamenilor**“. Asta nu înseamnă că Domnul l-a acuzat pe Petru de a fi Satan sau de a fi fost posedat de Satan. Mai degrabă, El a vrut să spună: „Tu vorbești acum ca Satan. Or, el mereu încearcă să ne descurajeze, să ne devieze de la ascultarea de Dumnezeu. El ne ispitește să alegem calea ușoară spre Tron“. Cuvintele lui Petru au fost satanice în origine și conținut, fapt care a determinat indignarea Domnului. Iată ce spune Kelly în această privință:

Ce L-a stârnit atât de tare pe Domnul? Aceeași capcană la care suntem expuși cu toții: anume dorința de a ne salva eul; preferința unei căi lesnicioase spre cruce. Oare nu este adevărat că, în mod natural, dorim să scăpăm de încercări, de rușine și de respingere; și că ne echivăm de la suferința de care, atunci când facem voia lui Dumnezeu, vom avea negreșit parte în lumea aceasta; și că preferăm o cale liniștită, confortabilă, respectabilă pe acest pământ – pe scurt, vrem să ne fie cât mai bine și în lumea de acum, și în cea de apoi? O, ce ușor e să cădem în cursa aceasta! Petru nu putea pricepe de ce Mesia trebuie să parcurgă toată cărarea aceasta a suferinței. Numai că noi, dacă ne-am fi aflat acolo, poate că am fi rostit lucruri și mai rele. Muștrarea adresată de Petru lui Isus nu a fost lipsită de o puternică afecțiune umană. Și El Îl iubea cu toată inima pe Mântuitorul. Dar, fără ca el să-și dea seama, era pătruns de un spirit lumesec necenzurat.¹⁵

Observați, vă rog, că Isus mai întâi S-a uitat la ucenicii Săi, și abia după aceea L-a muștrat pe Petru, de parcă ar fi zis: „Dacă Eu nu mă duc la cruce, cum vor putea fi mântuiți acești ucenici ai Mei?“

8:34 Apoi Isus **le-a spus**, în esență: „Eu voi suferi și voi muri, pentru ca oamenii să poată fi mântuiți. Dacă doriți să veniți după Mine, trebuie să vă lepădați de orice impuls egoist și, în mod deliberat, trebuie să alegeți calea ocării, suferinței și morții și să **Mă urmați**. S-ar putea să fie nevoie să renunțați la confort personal, la satisfacțiile oferite de societate, la legăturile pământești, la ambițiile și năzuințele voastre cele mai înalte, la bogățiile materiale, și chiar la eul vostru“. Cuvintele

acestea ne obligă să reflectăm la gravitatea de a mai crede că ne putem permite să trăim în comoditate și lux. Cum am mai putea scuza materialismul, egocentrismul și răceala din inimile noastre? Cuvintele Sale ne cheamă la o viață de lepădare de noi înșine, de predare, suferință și sacrificiu.

8:35 Există întotdeauna ispita de a ne salva viața – adică de a trăi în confort, de a ne asigura cu privire la viitor, de a ne alege calea proprie, având mereu în centrul oricărei acțiuni interesele eului nostru. Dar aceasta este calea cea mai sigură de a ne pierde viața. Cristos ne cheamă să ne turnăm viața de dragul Său și al Evangheliei, dedicându-ne Lui cu tot duhul, sufletul și trupul nostru. El ne roagă să cheltuim și să fim cheltuiți în slujbă sfântă pentru El, dându-ne viața, dacă e nevoie, pentru evanghelizarea lumii. Aceasta se înțelege prin a ne pierde viața. Procedând astfel, nu va exista cale mai sigură de a ne-o câștiga.

8:36, 37 Chiar dacă un credincios ar putea câștiga toate bogățiile din lumea întreagă, în cursul vieții sale, la ce i-ar folosi aceasta? Căci ar însemna că a pierdut prilejul de a-și folosi viața spre slava lui Dumnezeu și mântuirea celor pierduți. Nu ar fi un târg deloc avantajos. Viața noastră valorează mai mult decât tot ce ne poate oferi lumea. Oare o vom folosi noi pentru Cristos sau pentru eul nostru?

8:38 Domnul nostru Și-a dat seama că unii din ucenicii Săi tineri ar putea să se poticnească pe cărarea uceniciei, din pricina temerii de rușine. Și astfel, El le-a amintit că cei care caută să scape de ocara dezlănțuită de oameni din pricina Sa vor suferi o rușine și mai mare atunci când Se va întoarce El pe pământ cu putere. E un gând menit să ne trezească! În curând Domnul nostru va veni iarăși pe pământ, dar de data aceasta nu va mai veni în umilință, ci în gloria Sa personală și în gloria Tatălui Său, cu sfinții îngeri. Va fi o scenă de o splendoare nemaipomenită. Atunci și El Se va rușina de cei care se rușinează de El acum. Facă Domnul de aceste cuvinte: „**oricine se va rușina de Mine... în această generație păcătoasă**“ să se întipărească adânc în inimile noastre! Câtă incongruență să te rușinezi de Mântuitorul fără păcat, într-o lume care e caracterizată de necredință și păcătoșenie!

IV. CĂLĂTORIA ROBULUI SPRE

IERUSALIM (capitolele 9, 10)

A. Schimbarea la față a Robului (9:1-13)

După ce le-a prezentat ucenicilor cărarea ocării, suferinței și morții, pe care urma să Se înscrie, și după ce i-a invitat să-L urmeze, printr-o viață de jertfire și renunțare de sine, Domnul prezintă acum cealaltă față a tabloului. Da, e adevărat că ucenicia îi va costa mult în viața aceasta, dar ea va fi răsplătită cu slavă, în viața de apoi.

9:1-7 Domnul a început prin a spune că **unii** din ucenici **nu vor gusta moartea până când nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu venită în putere**. El S-a referit la **Petru, Iacov și Ioan**. Pe Muntele Schimbării la Față ei au văzut **împărăția lui Dumnezeu în putere**. Argumentul pasajului este că pentru orice suferință de care avem parte acum vom fi răsplățiți din plin când se va întoarce El și slujitorii Săi se vor arăta cu El în slavă. Condițiile care au domnit pe Munte anticpează și întruchipează Domnia de O Mie de Ani a lui Cristos.

1. **Isus a fost schimbat la față** – o splendoare și o strălucire orbitoare radia din Persoana Sa. Chiar și **hainele Sale străluceau**, fiind mai albe decât le puteau face orice substanță. În timpul primei Sale veniri, gloria lui Cristos a fost acoperită cu un văl. El a venit în umilință, ca Om al Durerilor și obișnuit cu suferința. Dar El Se va întoarce în glorie. Nu va fi nimeni care să nu-L recunoască. În modul cel mai vizibil cu putință, El va fi Regele regilor și Domnul domnilor.

2. **Ilie și Moise** s-au aflat acolo. Ei reprezintă: (a) sfinții din Vechiul Testament sau (b) Legea (Moise) și profeții (Ilie) sau (c) sfinții care au murit și cei care au fost strămutați.

3. **Petru, Iacov și Ioan** s-au aflat acolo. Probabil ei îi reprezintă pe sfinții din Noul Testament, în general, sau pe aceia care vor fi în viață la data când se va instaura împărăția.

4. **Isus** a fost Personajul central. Sugestia lui Petru de a face **trei tabernacole** (corturi, colibe) a fost mustată de **nor** și de **glasul** din cer. În toate lucrurile Cristos trebuie să aibă preeminența, întâietatea absolută. El va fi gloria țării lui Emanuel.

5. **Norul** a fost probabil „șechina“ sau norul de slavă care plana în Sfânta Sfințelor din cort și din templu, în epoca Vechiului Testament. Era expresia vizibilă a prezenței lui Dumnezeu.

6. **Glasul** era vocea lui Dumnezeu Tatăl, recunoscându-L pe Cristos ca **Fiul Său preaiubit**.

9:8 Când a fost ridicat norul, ucenicii **n-au**

mai văzut pe nimeni, decât numai pe Isus singur cu ei. A fost o imagine a locului unic, glorios și preeminent pe care îl va ocupa El când va veni împărăția, cu putere, loc pe care trebuie să-l ocupe El în inimile urmașilor Săi, în vremea de acum.

9:9, 10 Pe când se coborau ei de pe munte, El le-a poruncit să nu discute cu nimeni ce au văzut, până va învia Fiul omului dintre cei morți. Lucrul acesta de la urmă i-a pus în nedumerire. Poate că încă tot nu-și dădeau seama că El avea să fie ucis și să învie apoi din morți. Expresia „învierii din morți” le-a dat de furcă. Ca evrei, ei cunoșteau adevărul potrivit căruia toți vor învia. Dar Isus Se referea aici la o înviere selectivă. El avea să fie învie dintre cei morți – cu alte cuvinte, nu toți aveau să învie la învierea Lui! Acesta e un adevăr care se găsește numai în Noul Testament.

9:11 Ucenicii au mai avut o problemă. Ei tocmai primiseră privilegiul de a vedea o avanpremieră a împărăției. Dar oare nu prezisese Maleahi că **Ilie trebuie să vină** ca premergător al lui Mesia, începând să restaureze toate lucrurile și să pregătească calea pentru stabilirea domniei Sale universale (Mal. 4:5)? Unde era Ilie? Va veni el oare, mai întâi, așa cum spuneau cărturarii?

9:12, 13 Isus le-a răspuns, de fapt, astfel: „Da, e adevărat că Ilie trebuie să vină mai întâi. Dar o întrebare și mai importantă și mai presantă este aceasta: «Oare nu prezic Scripturile din Vechiul Testament că **Fiul Omului** trebuie să îndure mari suferințe și să fie tratat cu dispreț?» Cât despre Ilie, Ilie a și venit (în persoana și lucrarea lui Ioan Botezătorul), dar oamenii l-au tratat exact așa cum au vrut – așa cum l-au tratat și pe Ilie. Moartea lui Ioan Botezătorul a fost un semn prealabil al lucrurilor pe care aveau să I le facă Fiului Omului. Ei l-au respins pe precursor; Îl vor respinge și pe Rege”.

B. Vindecarea unui băiat posedat de demon (9:14-29)

9:14-16 Ucenicilor nu li s-a permis să rămână pe vârful muntelui, acoperit de glorie. În valea de la picioarele lor se afla o omenire înlăcrimată, care gemea de durere. O lume cuprinsă de nevoie îi aștepta. Când Isus și cei trei ucenici au ajuns la poalele muntelui, între cărturari, mulțime și ceilalți ucenici se purta o discuție animată. De îndată ce a apărut Domnul, conversația s-a întrerupt și mulțimea

a alergat la El. „**Despre ce discutați cu ucenicii Mei?**” a întrebat El.

9:17, 18 Un tată îndurerat i-a povestit cu înfrigurare Domnului despre fiul său, care era posedat de un duh de muțenie. Demonul îl trântea pe copil la pământ, îl făcea să-și scrâșnească dinții și să facă spume la gură. Aceste convulsii violente îl făceau pe copil să se stingă. Tatăl îi rugase pe ucenici să-l ajute, dar ei **n-au putut.**

9:19 Isus i-a dojenit pe ucenici pentru necredința lor. Oare nu le dăduse El puterea de a scoate demoni? Cât va mai trebui să stea cu ei, până ca ei să înceapă să facă uz de autoritatea pe care le-a încredințat-o? Câtă vreme va mai trebui să suporte vieți de nepuțință și înfrângere?

9:20-23 Pe când aduceau copilul la Domnul, demonul a provocat o criză neobișnuit de violentă. Domnul **l-a întrebat pe tatăl lui** de când se întâmplă acest lucru, iar tatăl l-a explicat că a fost așa din copilărie. Spasmele acestea îl aruncaseră adesea pe copil în foc și în apă, încât era gata să-și piardă viața. Apoi tatăl copilului l-a rugat pe Domnul să facă ceva, **dacă** poate – un strigăt sfâșietor izvorât din inima unui tată, care a trăit atâția ani disperați. **Isus** i-a spus că nu se punea problema capacității Sale de a vindeca, ci a tatălui de a **crede.** Credința în Dumnezeu cel viu este întotdeauna răsplătită. Nici un caz nu este prea greu pentru El.

9:24 Tatăl a exprimat paradoxul credinței și al necredinței, pe care îl cunosc toți copiii lui Dumnezeu din toate veacurile. „**Doamne, cred. Ajută necredinței mele!**” Noi vrem să credem, dar constatăm că suntem copleșiți de îndoială. Detestăm această contradicție launtrică, această combinație nelogică, și totuși, se pare că luptăm în van.

9:25-27 Când Isus i-a poruncit **duhului necurat** să părăsească copilul, s-a produs încă un spasm groaznic, și apoi trupul băiețelului s-a relaxat complet, de parcă ar fi murit. Mântuitorul l-a înviat și l-a redat tatălui său.

9:28, 29 Ulterior, când Domnul nostru s-a aflat singur cu ucenicii Săi în casă, ei l-au întrebat în particular de ce nu au fost în stare să facă vindecarea. El a răspuns că anumite minuni necesită **rugăciune și post.** Care dintre noi nu a fost confruntat uneori, în cursul slujirii creștine, cu un sentiment de înfrângere și frustrare? Am trudit din răspuseri, cu toată conștiințiozitatea, și totuși nu s-au arătat nici un fel de dovezi ale lucrării puternice a

Duhului Sfânt. Și noi vom auzi în asemenea clipe cuvintele Mântuitorului, care ne amintește: „**Acest fel de...**“

C. Isus prezice din nou moartea și învierea Sa (9:30-32)

9:30 Vizita Domnului nostru în Cezareea lui Filip s-a încheiat. Acum El **trecea prin Galileea** – călătorie ce avea să-L ducă la Ierusalim și la cruce. El a dorit să călătorească fără să fie observat. În mare, lucrarea Sa se încheiase. Acum El dorea să petreacă un timp cu ucenicii, instruindu-i și pregătindu-i pentru ceea ce-i aștepta.

9:31, 32 El le-a spus pe față că va fi arestat și omorât și că va învia din morți **a treia zi**. Ei încă nu realizaseră totuși acest lucru și s-au temut să-L întrebe. Și noi ne temem adesea și astfel pierdem o binecuvântare.

D. Etalonul măreției în Împărăție (9:33-37)

9:33, 34 Când au ajuns în casa din Capernaum în care aveau să stea, Isus i-a întrebat ce discutaseră în contradictoriu pe drum. Lor le-a fost însă rușine să recunoască faptul că au polemizat, încercând să decidă care dintre ei va fi cel mai mare. Poate că Schimbarea la față a Domnului va fi reînviat în ei speranțele unei împărății iminente, fapt care i-a determinat să încerce să apuce fiecare un loc cât mai de cinste în această împărăție. Ce dureros este să constăți că tocmai acum, când Isus le spusese că se apropia moartea Sa, ei se considerau fiecare mai grozav decât celălalt! Inima omenească este nespus de înșelătoare și deznădăjduit de rea, mai presus de toate lucrurile, exact cum a spus Ieremia.

9:35-37 Știind despre ce au discutat în contradictoriu, Isus le-a dat o lecție de smerenie. El a spus că modul în care poate cineva să fie cel dintâi este să ocupe de bunăvoie locul cel mai umil de slujire și să trăiască pentru alții, și nu pentru el însuși. **Un copilăș** a fost așezat înaintea lor și îmbrățișat de Domnul Isus. El a subliniat că bunătatea dovedită în numele Lui față de cei mai mici, cei mai puțin recunoscuți, a fost un act de măreție. Era ca și cum bunătatea respectivă era demonstrată față de Domnul Însuși, da, chiar față de Dumnezeu Tatăl. „O, binecuvântate Doamne Isuse, învățăturile Tale răscolesc și demască această inimă camală a mea. Frânge în mine eul meu și trăiește-Ți astfel viața, prin mine!“

E. Robul interzice sectarismul (9:38-42)

Capitolul acesta pare să fie plin de eșecuri. Petru a rostit cuvinte nu tocmai potrivite pe Muntele Schimbării la Față (versetele 5, 6). Ucenicii nu au fost în stare să scoată afară demonul de muțenie (v. 18). Apoi au discutat în contradictoriu cu privire la care dintre ei este cel mai mare (v. 34), pentru ca acum, în versetele 38-40, să-i găsim dând dovadă de un spirit sectar.

9:38 Ioan, ucenicul iubit, a fost cel care l-a raportat lui Isus că au găsit un om care scotea demoni în numele Lui. Ucenicii i-au spus să înceteze, deoarece omul acesta nu se identifica cu ei. El nu preda o învățătură falsă, nici nu trăia în păcat ci, pur și simplu, nu se alăturase ucenicilor.

Trasară ei un cerc, cu gând să mă lase afară, Făcându-mă rebel, eretic, de lepădat...

Dar iubirea și cu mine n-am cedat, Și-n cercul nostru i-am cuprins și pe ei.

9:39 „Nu-l opriți“, a spus Isus. „Dacă are suficientă credință în Mine, ca să recurgă la numele Meu pentru a scoate demoni, atunci este de partea Mea și lucrează împotriva Satanei. Nu sunt șanse prea mari ca el să se întoarcă degrabă și să **Mă vorbească de rău** sau să-Mi fie dușman“.

9:40 Versetul 40 pare să contrazică textul de la Matei 12:30, unde Isus a spus: „Cine nu este cu Mine este împotriva Mea și cine nu strânge cu Mine risipește“. În realitate, nu există nici un conflict. La Matei problema care se pune era dacă Cristosul era Fiul lui Dumnezeu sau dacă puterea Lui provenea de la demoni. Într-o chestiune atât de esențială, oricine nu este cu El acționează împotriva Lui.

Aici la Marcu problema care se pune nu era Persoana sau lucrarea lui Cristos, ci chestiunea asociaților pe care îi are cineva în slujirea lui Cristos. Aici trebuie să se manifeste îngăduință și dragoste. Oricine nu este împotriva Lui în slujire neapărat va fi împotriva Satanei și, prin urmare, se va afla de partea Domnului.

9:41 Chiar și cel mai mic gest de bunătațe săvârșit **în numele** lui Cristos își va primi răsplata. Un **pahar de apă** dăruit unui ucenic, din pricina faptului că acesta aparține **lui Cristos**, nu va rămâne neobservat. Scoaterea unui demon în numele Lui este însă un gest destul de spectaculos. Dăruirea unui pahar de apă este un gest destul de comun. Dar ambele

sunt scumpe în ochii Lui, atunci când sunt săvârșite spre slava Lui. „**Pentru că sunteți ai lui Cristos**“ ar trebui să fie motoul care să-i unească pe credincioși. Cuvintele acestea, dacă vor rămâne pururea înaintea ochilor noștri, ne vor păzi de un spirit de partidă, de ciorovăieli fără rost și de gelozie, în slujirea noastră creștină.

9:42 Slujitorul Domnului trebuie să aibă mereu în vedere efectul pe care îl vor avea cuvintele rostite de el și faptele săvârșite de el asupra altora, căci este posibil să-l faci să se poticnească pe un alt credincios prin acestea, provocându-i pagube spirituale pe toată durata vieții lui. **Ar fi mai bine pentru el să i se lege de gât o piatră de moară și să fie aruncat în mare**, decât să-l facă pe vreunul din acești micuți să se îndepărteze de la cărarea sfințeniei și adevărului.

F. O atitudine necruțătoare în ce privește disciplina personală (9:43-50)

9:43 Restul versetelor din acest capitol subliniază necesitatea aplicării disciplinei și renunțării de sine. Cei care pornesc pe calea adevăratei ucenicii trebuie să se lupte în permanență cu dorințele și înclinațiile lor naturale, căci a le face pe plac acestora ar însemna ruinare spirituală. Pe când, ținerea lor în frâu aduce biruință pe plan spiritual.

Domnul a vorbit despre **mână, picior și ochi**, explicând că ar fi mai bine să pierzi oricare din aceste mădulare, mai degrabă decât să te poticnești din pricina lui și să mergi în **iad**. Nici un sacrificiu nu este prea mare, dacă dorești cu orice chip să ajungi la țintă.

Mâna ar putea sugera faptele noastre, piciorul umblarea noastră, iar ochiul lucrurile pe care le poftim. Acestea sunt principalele noastre puncte de pericol. Dacă nu ne vom ocupa de ele cu toată seriozitatea, vom risca ruinare eternă.

Se poate oare deduce din acest text că un credincios se poate pierde, până la urmă, ajungând să-și petreacă veșnicia în iad? Luat izolat, acest text ar putea sugera acest lucru. Dar atunci când îl considerăm în lumina celorlalte învățături clare ale Noului Testament pe această temă, vom conchide că oricine a ajuns în iad nu a fost niciodată un creștin adevărat. E posibil ca cineva să *declare* că este născut din nou și chiar să pară a merge pe calea bună, o vreme, dar dacă persoana respectivă continuă în permanență să se bălăcească în plăcerile firii vechi, este clar că nu a fost mântuită, că

nu s-a întors niciodată la Domnul.

9:44-48 Domnul S-a referit de repetate ori¹⁶ la iad, ca un loc **unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge**. Este un pasaj de o extraordinară solemnitate. Dacă am crede cu adevărat în el, nu am căuta atâtea satisfacții personale și nu am acumula atâtea lucruri materiale, când în jurul nostru atâtea suflete se îndreaptă spre pierzare. „Dă-ne, Doamne, dorința arzătoare de a câștiga suflete, de a le duce la mântuire!“

Din fericire, nu este nevoie niciodată să amputezi moral o mână sau un picior sau să scoți un ochi. Isus nu a sugerat că trebuie să recurgem la practici atât de extreme. El a spus doar că ar fi *mai bine* să renunți la utilizarea acestor organe, decât să fii târât în iad, prin folosirea lor abuzivă.

9:49 Versetele 49 și 50 sunt deosebit de dificile. Prin urmare, le vom examina propoziție cu propoziție:

„**Pentru că fiecare om va fi sărat cu foc**“. Iată cele trei probleme principale care se pun: (1) La care **foc** se referă Domnul? (2) Ce se înțelege prin **sărat** (sau **condimentat**)? (3) Termenul **fiecare** se referă la cei mântuiți, la cei nemântuiți sau și la unii, și la alții?

Prin **foc** s-ar putea înțelege iadul (ca în versetele 44, 46 și 48) sau judecata de orice fel, inclusiv judecata divină a faptelor credinciosului și autojudecarea credincioșilor.

Sarea semnifică elementul conservator, purificator sau un condiment. În Orient ea mai semnifică un angajament de loialitate, prietenie sau credincioșie, care însoțește o făgăduință.

Dacă termenul **fiecare** se referă la cei nemântuiți, atunci înseamnă că ei vor fi păstrați sau conservați în focurile iadului, adică vor suferi pedeapsă veșnică.

Dacă **fiecare** se referă la credincioși, atunci textul acesta ne învață că credincioșii (1) vor fi purificați în focurile disciplinei lui Dumnezeu în viața aceasta sau că (2) aceste focuri au menirea de a-i păzi de stricăciune, prin practicarea disciplinei proprii și a renunțării la pretențiile firii vechi; sau (3) mai înseamnă că ei for fi supuși la probă, la scaunul de judecată al lui Cristos.

„...și orice jertfă va fi sărată cu sare“. Această propoziție¹⁷ este un citat din Levitic 2:13 (vezi și Nu. 18:19; II Cro. 13:5). Sarea, ca simbol al legământului încheiat între Dumnezeu și poporul Său, a avut menirea de a le aminti oamenilor că acest tratat solemn era inviolabil. În epoca actuală, când ne pre-

zentăm trupurile noastre ca o jertfă vie lui Dumnezeu (Ro. 12:1, 2), trebuie să condimentăm jertfa cu sare, încheind astfel un angajament irevocabil.

9:50 „Sarea este bună“. Creștinii sunt sarea pământului (Mat. 5:13). Dumnezeu Se așteaptă de la creștini ca ei să exercite o influență sănătoasă, purificatoare. Atâta vreme cât ei își împlinesc comandamentele uceniciei lor, vor fi o binecuvântare pentru toți.

„dar dacă sarea își pierde gustul, cu ce o veți săra?“ Lipsită de caracterul ei salin, sarea nu mai este bună de nimic. Un creștin care nu-și îndeplinește datoriile sale de adevărat ucenic devine sterp și ineficace. Nu este de ajuns să pomești cum trebuie în viața creștină. Fără o permanentă și radicală autojudecare, copilul lui Dumnezeu nu va reuși să împlinească scopul pentru care Dumnezeu l-a mântuit.

„Să aveți sare în voi înșivă!“ Fiți o forță pentru Dumnezeu în lume! Exerțiți o influență benefică, spre slava lui Cristos! Nu tolerați în viața dvs. nici un lucru care ar putea diminua eficacitatea dvs. pentru El!

„Și fiți în pace unii cu alții!“ Asta pare să se refere la versetele 33 și 34, unde ucenicii se certaseră pentru a stabili care dintre ei este cel mai mare. Mândria trebuie tăiată și îndepărtată, fără milă, fiind înlocuită cu slujirea plină de smerenie, spre folosul tuturor.

Recapitulând, vom spune că versetele 49 și 50 par să constituie un tablou al vieții credinciosului, ca jertfă adusă lui Dumnezeu. Ea este sărată cu foc, adică combinată cu judecata de sine și renunțarea de sine. Este sărată cu sare, adică oferta este însoțită de un angajament de devotament irevocabil. Dacă credinciosul își va călca jurământele sau nu se va ocupa cu toată asprimea de înfrânarea poftelor sale păcătoase, atunci viața lui își va pierde aroma, devenind inutilă și searbădă. Prin urmare, el va trebui să eradiceze din viața lui tot ceea ce ar putea să se interfereze cu misiunea ce i-a încredințat-o Dumnezeu și să întrețină relații de pace cu ceilalți credincioși.

G. Despre căsătorie și divorț (10:1-12)

10:1 Din Galileea Domnul nostru s-a deplasat spre sud-est, ajungând în Perea, districtul de pe malul de est al Iordanului. Lucrea Sa pereană este descrisă până la versetul 45 din capitolul 10.

10:2 Fariseii au aflat imediat unde Se află Domnul. Ei Îl urmăreau ca o haită de lupi,

gata să-L sfășie. În efortul de a-L prinde în cursă, ei L-au întrebat dacă divorțul este legal sau permis. Domnul le-a reamintit de Pentateuc, întrebându-i ce le-a poruncit Moise.

10:3-9 Ei au evitat întrebarea Sa, afirmând ceea ce **permitea Moise**. El permitea unui om să divorțeze de soția sa, cu condiția ca să-i dea un certificat de divorț. Dar nu acesta a fost idealul lui Dumnezeu. Divorțul a fost îngăduit numai din **pricina împietririi inimii** oamenilor. Planul divin prevedea ca un bărbat și o femeie să fie uniți în căsnicie toată viața lor. Asta ne duce înapoi, la momentul creării de către Dumnezeu a bărbatului și a femeii. Bărbatul își va **părăsi** părinții, unindu-se în căsătorie în așa chip încât el și soția lui vor fi **un singur trup**. Astfel uniți de Dumnezeu, ei nu mai au voie să fie separați prin nici un decret omenesc.

10:10 Se pare că lucrul acesta a fost greu de acceptat, până și de către **ucenicii Săi**. În vremea aceea, femeile nu ocupau un loc de onoare și siguranță. Ele erau adesea tratate cu nepăsare, ba chiar cu lipsă de respect. Un om putea divorța de nevasta lui pentru simplul fapt că nu-i mai plăcea de ea sau o găsea necorespunzătoare. Cât despre soție, aceasta nu avea nici o posibilitate de recurs. În multe cazuri, era tratată ca un bun personal, ca o proprietate.

10:11, 12 După ce ucenicii i-au cerut Domnului explicații suplimentare, El a precizat fără echivoc că a te recăsători, după ce ai divorțat, înseamnă a comite **adulter**, fie că divorțul a fost înaintat de bărbat, fie de **femeie**. Luat izolat, versetul acesta ar putea însemna că divorțul, indiferent de împrejurări, este interzis. Dar la Matei 19:9 Domnul a permis o excepție. Acolo unde unul din soți s-a făcut vinovat de imoralitate, celălalt are voie să divorțeze și e de presupus că se poate recăsători. De asemenea, în lumina textului de la 1 Cor. 7:15 divorțul pare să fie îngăduit, atunci când unul din cei doi, fiind necredincios, își părăsește soțul sau soția credincioasă.

Negreșit întreg subiectul divorțului și recăsătoriei este complicat. Oamenii se încurcă atât de mult în hățișul complicațiilor ce pot rezulta dintr-o căsnicie încât e nevoie de înțelepciunea lui Solomon pentru a-i smulge din acest păienjeniș. Cel mai bun mod de a evita aceste păienjeniș este acela de a evita divorțul, căci divorțul umbrește viața celor doi și pune un semn de întrebare asupra lor. Atunci când persoanele divorțate caută părtășia unei biserici

locale, bătrânii bisericii trebuie să examineze cazul lor cu toată frica de Dumnezeu. Fiecare caz este unic și trebuie discutat individual.

Poate că acest pasaj demonstrează nu numai preocuparea lui Cristos pentru caracterul sacru al căsătoriei, ci și pentru drepturile femeilor. Creștinismul acordă femeii un loc de onoare nemaiîntâlnit în nici o altă religie.

H. Binecuvântarea copilașilor (10:13-16)

10:13 Observăm aici solitudinea și atenția acordată de Domnul Isus **copilașilor**. Părinții care și-au adus copilașii la Bunul Păstor și Învățător, ca El să-i binecuvânteze, au fost supuși criticilor ucenicilor.

10:14-16 Domnul Isus a fost **adânc mâhnit** de această atitudine și a explicat că **împărăția lui Dumnezeu** este a copilașilor și a celor care posedă o credință și smerenie asemănătoare **copilașilor**. Adulții trebuie să devină ca niște copilași, pentru a putea **intra** în împărăție.

George MacDonald avea obiceiul să spună că nu se putea avea încredere în creștinismul cuiva, dacă la ușa acestuia nu puteau fi văzuți niciodată copii jucându-se. Fără îndoială, aceste versete ar trebui să constituie un prilej de atenționare pentru slujitorul Domnului, asupra importanței de a-i sluji pe cei mici, vestindu-le Cuvântul lui Dumnezeu. Mințile copiilor sunt extrem de receptive, ca o sugativă. Sau, după cum spunea W. Graham Scroggie: „Caută să fii mereu la înălțime, dăruind ce ai mai bun copiilor (tăi)!“

I. Tânărul fruntaș bogat (10:17-31)

10:17 Un om bogat L-a abordat pe Domnul Isus cu o întrebare aparent sinceră. Adresându-se lui Isus cu formula: „**Bunule Învățător**“, el L-a întrebat **ce** trebuie să facă **pentru a moșteni viața veșnică**.

10:18 Isus S-a oprit îndată la cuvintele „**Bunule Învățător**“. El nu a refuzat titlul atribuit, dar s-a folosit de el pentru a pune la încercare credința interlocutorului său. Numai **Dumnezeu** este bun. Era dispus tânărul bogat să-L mărturisească pe Domnul Isus ca Dumnezeu? Se pare că nu.

10:19, 20 Apoi Mântuitorul a recurs la Lege, pentru a evidenția conștiința păcatului. Omul respectiv încă trăia sub iluzia că poate moșteni împărăția pe baza principiului *săvârșirii* unor fapte. În acest caz, nu avea decât să se supună preceptelor Legii, care îi puteau spune ce trebuie *să facă*. Domnul nostru a

menționat cele cinci porunci care se ocupă în principal de relațiile noastre cu semenii. Aceste cinci porunci afirmă, în esență: „Să-ți iubești semenul ca pe tine însuși!“ Omul a declarat că le-a **păzit** din **tineretea** sa.

10:21, 22 Dar oare își iubea el semenul ca pe sine însuși? Dacă îl iubea, atunci de ce nu-și vindea averile, dăruind banii **la săraci**? Numai că în acest punct lucrurile au cunoscut o întorsătură bruscă. Omul **a plecat mâhnit de tot, căci avea multe avuții!**

Domnul Isus nu a afirmat că acest om ar fi putut fi mântuit prin vânzarea averilor sale și dăruirea sumelor rezultate la organizații de caritate. Căci nu există decât o singură cale de a fi mântuit: prin credința în Domnul Isus Cristos. Dar pentru a fi mântuit, un om trebuie să recunoască faptul că este păcătos, că nu este pe măsura cerințelor de sfințenie ale lui Dumnezeu. Domnul i-a reamintit bogatului despre Cele Zece Porunci, pentru a produce în el convingerea că este păcătos și căința de păcatele sale. Reticența tânărului bogat de a-și împărți averile cu alții a demonstrat că nu-și iubește semenul ca pe sine însuși. El ar fi trebuit să spună: „Doamne, dacă asta se cere, atunci sunt păcătos. Eu nu mă pot mântui prin eforturile mele proprii. De aceea, Te rog să mă mântuiești prin harul Tău“. Însă el își iubea averile prea mult, pentru a fi dispus să renunțe la ele. Și astfel a refuzat să fie frânt.

Când Isus i-a spus omului să vândă totul, El *nu* a enunțat că aceasta ar fi calea mântuirii. El doar i-a arătat omului că a călcat Legea lui Dumnezeu și, prin urmare, trebuie să fie mântuit. Dacă ar fi răspuns la îndrumarea Mântuitorului, i s-ar fi dăruit calea mântuirii.

Ne lovim aici de o problemă. Suntem noi, credincioșii, chemați să ne iubim semenul ca pe noi înșine? Ne spune oare Isus nouă: „**Vinde tot ce ai, dă la săraci și vei avea o comoară în cer; apoi vino și urmează-Mă, luându-ți crucea**“? Fiecare are datoria să răspundă pentru el însuși, dar înainte de a proceda așa, trebuie să țină neapărat seama de următoarele fapte ineludabile:

1. Mii de oameni mor zilnic de foame.
2. Mai bine de jumătate din populația globului nu a auzit niciodată Vestea cea Bună.
3. Bunurile materiale de care dispunem în prezent ar putea fi folosite pentru a ușura suferința acută, spirituală și fizică, a omenirii.
4. Pilda lui Cristos ne învață că trebuie să ne facem săraci, pentru a putea deveni bogați

(2 Cor. 8:9).

5. Faptul că viața e atât de scurtă, iar venirea Domnului e atât de aproape ar trebui să ne învețe importanța de a pune banii noștri în slujba Lui, acum, deoarece după ce va veni El, va fi prea târziu.

10:23-25 Urmărindu-l pe tânărul bogat pierzându-se în mulțime, Isus a remarcat cât de greu este ca bogații să intre în **împărăția lui Dumnezeu**. Ucenicii au fost uimiți de această remarcă, deoarece puneau semnul egalității între bogații și binecuvântările lui Dumnezeu. De aceea, Isus a spus din nou: **„Copii, cât de greu este pentru cei care se încred în bogății¹⁸ să intre în împărăția lui Dumnezeu!”** „De fapt“, a continuat El, **„este mai ușor să treacă o cămilă prin urechea acului decât să intre un bogat în împărăția lui Dumnezeu“**.

10:26, 27 Asta i-a determinat pe ucenici să se întrebe: **„Cine mai poate atunci să fie mântuit?”** Ca evrei, care trăiau sub Lege, pe bună dreptate, ei considerau bogățiile ca un indiciu al binecuvântării lui Dumnezeu. Conform prevederilor codului mozaic, Dumnezeu făgăduia prosperitate tuturor celor care ascultau de El. Ucenicii au raționat, prin urmare, că, dacă un om bogat nu poate intra în împărăție, atunci nici alții nu vor putea intra. Isus a răspuns că ceea ce e cu neputință la oameni este **cu puțință** la Dumnezeu.

Ce concluzie vom desprinde din acest pasaj?

Mai întâi, că este extraordinar de greu pentru bogați să fie mântuiți (v. 23), întrucât acești oameni tind să iubească bogățiile lor mai mult decât pe Dumnezeu. Mai degrabă vor renunța la Dumnezeu, decât la banii lor. Ei își pun încrederea în bogății, mai degrabă decât în Domnul. Or, atâta timp cât persistă acestei condiții, ei nu pot fi mântuiți.

Da, e adevărat că în Vechiul Testament bogățiile erau un semn al bunăvoinței lui Dumnezeu. Dar acest lucru s-a schimbat acum. În loc să marcheze binecuvântarea Domnului, bogățiile sunt un mijloc de a supune la probă devotamentul unui om.

O cămilă ar putea trece prin urechea unui ac mai ușor decât ar putea intra un om bogat pe ușa împărăției. Omenește vorbind, un om bogat pur și simplu nu poate fi mântuit. Cineva ar putea obiecta în acest punct, că, omenește vorbind, *nimeni* nu poate fi mântuit. Așa este! Dar această afirmație este cu atât mai valabilă în cazul unui om bogat, deoarece

acesta este confruntat cu obstacole necunoscute celui sărac. Zeul Mamona (sau zeul banilor, n.tr.) trebuie smuls de pe tronul inimii sale, iar el trebuie să stea înaintea lui Dumnezeu ca un sărac. Omenește este cu neputință a efectua această schimbare. Numai Dumnezeu o poate realiza.

Creștinii care își adună comori pe pământ în general plătesc pentru neascultarea lor în viețile copiilor lor. Foarte puțini copii din asemenea familii înaintează frumos pe cărarea slujirii Domnului.

10:28-30 Petru a prins semnificația învățării Mântuitorului. El și-a dat seama că Isus spunea, de fapt: „Renunță la toate și urmează-Mă pe Mine!” Isus a confirmat valabilitatea acestei interpretări, promițând răsplătă în viața de acum și în cea viitoare celor care renunță la toate de dragul Său și al Evangheliei.

1. Răsplata pentru viața de acum este un profit de 10.000 la sută (al investiției), nu în bani, ci în:

a. **case** – locuințele altora, în care el este găzduit, ca slujitor al Domnului.

b. **frați și surori și mame și copii** – prieteni creștini, a căror părtășie înobilează viața.

c. **holde** – țări din lume pe care le-a trecut sub numele Regelui, pe care le-a pus la dispoziția Sa.

d. **persecuții** – acestea se înscriu în răsplata actuală. Este (sau ar trebui să fie! – n.tr.) un prilej de bucurie când cineva a fost găsit vrednic să sufere din pricina lui Isus, pentru numele Său, de dragul Lui!

2. Răsplata viitoare este **viața veșnică**. Asta nu înseamnă că dobândim viața veșnică prin renunțarea la toate lucrurile. Viața veșnică este un dar. Gândul care se desprinde de aici este că cei care renunță la toate vor fi răsplățiți cu o mai mare capacitate de a gusta viața veșnică în cer. Toți credincioșii vor avea parte de această viață veșnică, dar nu toți o vor gusta în aceeași măsură.

10:31 Apoi Domnul a adăugat un cuvânt de atenționare: **„Mulți din cei dintâi vor fi cei din urmă și cei din urmă vor fi cei dintâi“**. Nu e de ajuns să pornești cum trebuie pe cărarea uceniciei. Ceea ce contează este cum ai sfârșit pe această cărare! Iată ce spune Ironside în această privință:

Nu toți cei care promiteau să fie urmași credincioși și devotați au rămas statornici pe cărarea lepădării de sine, de dragul Numelui lui Cristos, după cum, unii care păreau la început rămași în

urmă, cu un devotament aflat sub semnul întrebării, s-au dovedit, până la urmă, credincioși autentici, care nu s-au așifșat pe ei înșiși sau meritele lor, atunci când a venit ceasul încercării.¹⁹

J. A treia precizare cu privire la suferințele Robului (10:32-34)

10:32 Sosise acum clipa să se suie la Ierusalim. Pentru Domnul Isus asta însemna întristarea și suferința din Ghetsimani, rușinea și agonia crucii.

Ce sentimente Îl animau în acele clipe? Oare nu le putem deduce din cuvintele: „**Și Isus mergea înaintea lor**“? Putem desprinde din ele: hotărârea de a face voia lui Dumnezeu, în deplină cunoștință de cauză cu privire la prețul extraordinar de ridicat al acestei ascultări. Apoi singurătate – El mergea înaintea ucenicilor, nu pășea alături de ei. Dar ele mai relevă și bucurie – acea bucurie profundă, statornică de a fi în voia lui Dumnezeu, anticiparea plină de fericire a gloriei care avea să urmeze, bucuria de a o răscumpăra pentru Sine pe mireasă. Pentru bucuria care i-a fost pusă înainte, El a îndurat crucea, disprețuind rușinea.

Privindu-L cum pășește în avangardă, și noi suntem umpluți de uimire. Liderul nostru neînfricat, Autorul și Desăvârșitorul credinței noastre, slăvitul nostru Stăpân, Prinț divin! Erdman scrie:

Să ne oprim o clipă, pentru a privi chipul și trupul acela: Fiul lui Dumnezeu, pășind fără șovăire către Cruce! Oare nu ne va trezi aceasta la noi culmi de eroism, pășind și noi pe urmele Sale? Nu va aprinde în noi flacăra unei iubiri și mai fierbinți, văzând cu câtă dăruire S-a învoit El să moară pentru noi? Și nu ne minunăm, cutremurându-ne în fața semnificației și tainei [de nepătruns] a acelei morți?²⁰

Cei care veneau în urma Lui se temeau. Ei știau că liderii religioși de la Ierusalim erau hotărâți să-L piardă cu orice preț.

10:33,34 Pentru a treia oară Isus le-a oferit ucenicilor Săi o explicație detaliată a modului în care se vor desfășura evenimentele. Această relatare profetică demonstrează că este mai mult decât un simplu om:

1. „**Iată, ne suim la Ierusalim**“ (11:1-13:37).

2. „**Fiul Omului va fi vândut în mâinile preșterilor celor mai de seamă și ale cărturarilor**“ (14:1, 2, 43-53).

3. „**Ei Îl vor condamna la moarte**“ (14:55-65).

4. „**și-L vor da în mâinile păgânilor [ale Neamurilor, n.tr.]**“ (15:1).

5. „**Îl vor batjocori, Îl vor biciui, Îl vor scuipa și-L vor omorî**“ (15:2-38).

6. „**Iar a treia zi El va învia**“ (16:1-11).

K. Mare este cel care slujește (10:35-45)

10:35-37 Îndată după această pătrunzătoare precizare a răstignirii Sale ce avea să urmeze în curând, **Iacov și Ioan** s-au apropiat de Isus, cu o cerere care a fost deopotrivă: nobilă dar rostită la momentul nepotrivit. A fost nobilă, în sensul că ei doreau să fie aproape de Cristos, dar nu era potrivit ca în acel moment ei să ceară lucruri pentru ei înșiși. Ei au manifestat credința potrivit căreia Isus Își va întemeia împărăția, dar ei ar fi trebuit să se gândească în acele momente la patimile Sale care se apropiau.

10:38, 39 Isus i-a întrebat dacă sunt în stare să bea paharul Său, referindu-se la suferințele Sale, și să ia parte la botezul Său – o aluzie la moartea Sa. Ei au declarat că sunt în stare și Domnul a confirmat acest lucru. Ei aveau să sufere din pricina loialității lor față de El și, cel puțin Iacov, avea să fie martirizat (Fapte 12:2).

10:40 Dar El a explicat apoi că pozițiile de onoare în împărăție nu se acordă arbitrar. Ele se dobândesc. E bine să reținem în acest punct că *primirea* în împărăție se face prin har, prin credință, dar *poziția* ocupată de cineva în cadrul împărăției va fi stabilită prin credințioșia cu care Îl va fi slujit pe Cristos.

10:41-44 Ceilalți zece ucenici au fost foarte indignați de faptul că **Iacov și Ioan** au încercat să le-o ia înainte. Dar indignarea lor a trădat faptul că și ei erau stăpâniți de același spirit. Asta i-a oferit Domnului prilejul de a rosti acea lecție minunată și totodată revoluționantă asupra măreției. Între cei neconvertiți, mari sunt cei care stăpânesc cu putere arbitrară, care fac pe șefii și îi domină pe alții. Dar în împărăția lui Cristos, cât este de mare depinde de slujirea ta. **Oricine dorește să fie primul** trebuie să devină **un sclav** pentru toți.

10:45 Pilda Supremă ne-o oferă Însuși **Fiul Omului. El nu a venit să I se slujească, ci El să slujească și să-Și dea viața ca preț de răscumpărare pentru mulți.** Gândiți-vă! El a venit prin nașterea Sa miraculoasă. A slujit toată viața Sa. Și, prin moartea Sa ispășitoare, Și-a dat viața.

După cum am arătat deja, versetul 45 este versetul cheie al întregii Evanghelii. Este o teologie în miniatură, o vinieta a celei mai mari Vieți pe care a cunoscut-o vreodată lumea.

L. Vindecarea orbului Bartimeu (10:46-52)

10:46 Scena se deplasează acum din Perea în Iudeea. Domnul împreună cu ucenicii trecuseră Iordanul și sosiseră la **Ierihon**. Acolo l-au întâlnit pe **orbul Bartimeu**, un om având o nevoie disperată în viața sa, o conștiință a nevoii sale și o hotărâre fermă de a face totul pentru a i se împlini acea nevoie.

10:47 Bartimeu l-a recunoscut pe Domnul ca **Fiul lui David** și i s-a adresat cu acest titlu. Ce ironie este să constatăm că, în timp ce națiunea Israel era oarbă față de prezența lui Mesia, un iudeu orb posedă, în realitate, această minunată vedere spirituală!

10:48-52 Apelurile sale persistente la **îndurare** nu au rămas fără răspuns. Rugăciunea sa concret formulată – să i se (re)dea vederea – a primit un răspuns concret. Recunoștința lui a fost exprimată printr-un act fidel de ucenicie: urmându-l pe Isus pe ultimul Său drum, către Ierusalim. Inima Domnului va fi fost înviorată să constate existența unei credințe atât de mari în Ierihon, pe când Se îndrepta spre cruce. Și ce inspirat a fost Bartimeu să-L caute pe Domnul chiar în ziua aceea, întrucât Mântuitorul n-a mai trecut niciodată pe acolo după aceea.

V. LUCRAREA ROBULUI ÎN

IERUSALIM (cap. 11, 12)

A. Intrarea triumfală (11:1-11)

11:1-3 Cu aceasta începe consemnarea ultimei săptămâni din viața Domnului. Isus se oprise pe versantul de răsărit al **Muntelui Măslinilor**, în apropiere de **Betfaghe** (care înseamnă casa smochinelor necoapte) și de **Betania** (casa celor săraci, umili și oprimați).

Sosise vremea ca El să Se înfățișeze pe față poporului evreu, ca Mesia și Regele lor. El făcea acest lucru ca împlinire a profeției de la Zaharia 9:9, călărind pe un măgăruș. Așadar El i-a trimis pe doi din ucenicii Lui de la Betania la Betfaghe. Cu deplină cunoștință și autoritate totală, El le-a spus să aducă un măgăruș încă nedepins cu călăritul, pe care îl vor găsi legat. Dacă le va cere cineva socoteală, trebuiau să spună: „**Domnul are trebuință de el**“. Omniscința Domnului, așa cum reiese din acest pasaj, l-a îndemnat pe cineva să

exclame: „Acesta nu este Cristosul modernismului, ci al istoriei și al Cerului“.

11:4-6 Toate lucrurile au decurs exact așa cum prezisese Domnul. Ei au găsit măgărușul legat la intersecția principală din sat. Când li s-a cerut socoteală, ucenicii au răspuns cum le-a spus Isus. Apoi oamenii i-au lăsat să plece.

11:7, 8 Deși măgărușul nu mai fusese călărit niciodată până atunci, nu a protestat când a fost pus să-L poarte pe Creatorul său la Ierusalim. Domnul a intrat călare în Ierusalim, înaintând pe un covor de haine și ramuri, în aclamațiile pline de entuziasm ale oamenilor. Cel puțin în clipa aceea, El a fost recunoscut ca Rege.

11:9, 10 Oamenii au strigat:

1. „**Osana**“ – care înseamnă în original: „Salvează, te rugăm!“ dar care ulterior a devenit o exclamație de laudă. Poate că voiau să spună: „Salvează-ne, Te rugăm, de romanii care ne asupresc!“

2. „**Binecuvântat este Cel ce vine în Numele Domnului**“ – o recunoaștere clară a faptului că Isus este Mesia Cel Făgăduit (Ps. 118:26).

3. „**Binecuvântată este împărăția părintelui nostru David, care vine în Numele Domnului!**“ – ei credeau că **împărăția** urma să fie întemeiată atunci, Cristos urmând să ocupe tronul lui **David**.

4. „**Osana în cele preînalte!**“ – o chemare de a-L *lauda* pe Domnul în cerurile **preînalte** sau o chemare ca El să *salveze* din cerurile **preînalte**.

11:11 Odată ajuns la **Ierusalim**, Isus **S-a dus în templu** – nu în sanctuarul propriu-zis, ci în curțile templului. Era de presupus că era casa lui Dumnezeu, dar El nu Se simțea acasă în templul acesta, deoarece preoții și oamenii refuzau să-I acorde locul ce i se cuvenea. Și astfel, **după ce S-a uitat la toate, de jur împrejur**, Mântuitorul S-a retras în **Betania, cu cei doisprezece ucenici**. Era duminică seara.

B. Smochinul fără rod (11:12-14)

Incidentul acesta este modul în care a interpretat Mântuitorul primirea plină de entuziasm care l S-a făcut cu puțin timp înainte la Ierusalim. El vedea națiunea Israel ca un **smochin** fără rod – care deși avea frunzele mărturisirii, în realitate, nu aducea nici un rod. Strigătul „Osana“ avea să se transforme curând în „Răstignește-L!“

Se pare că ar exista o dificultate în a reconcilia faptul că a condamnat smochinul pentru că era lipsit de rod cu afirmația lămu-

rită pe care o face textul biblic că: **nu era timpul smochinelor**. Or, la prima vedere, această afirmație L-ar pune pe Mântuitorul într-o lumină nefavorabilă, prezentându-L drept nerezonabil sau capricios. Dar noi știm că acest lucru nu poate fi adevărat. Totuși, cum vom putea găsi o explicație plauzibilă a textului acestuia?

Smochinii din țările biblice produceau un fruct comestibil timpuriu, înainte de a se ivi frunzele. Era un vestitor al recoltei obișnuite ce urma, descrisă aici prin expresia **timpul** [sau *anotimpul*] smochinelor. Dacă nu răsăreau smochinele timpurii, era semn că nu se va face nici recolta obișnuită de mai târziu. Când Isus a venit la națiunea Israel, existau frunze, care întruchipau mărturia cu gura, dar nu se găseau roade pentru Dumnezeu. Cu alte cuvinte, se promisese mult, dar nu se împlinise nimic; se mărturisea, fără să existe o acoperire a ei, în realitate. Isus dorea să se hrănească cu roade ale poporului Israel. Și, întrucât nu s-au făcut roadele timpurii, El știa că nu se vor coace nici roadele târzii, la acest popor necredincios, ceea ce explică faptul că a blestemat smochinul, aceasta fiind o anticipare a judecății ce avea să se abată asupra Israelului în anul 70 d.Cr.

Dar incidentul *nu* poate fi interpretat în sensul că Israelul ar fi fost blestemat să rămână veșnic în această stare de nerodnicie. Poporul evreu a fost pus deoparte doar *pentru un timp* și atunci când va reveni Cristos, națiunea aceasta va renaște și va fi restaurată în poziția de har în ochii lui Dumnezeu.

Este singura minune în cadrul căreia Cristos a blestemat, în loc să binecuvânteze, distrugând, mai degrabă decât redând viața. Este un caz care a trezit obiecții. Ele nu sunt valabile însă, deoarece Creatorul avea dreptul suveran de a distruge obiecte neînsuflețite, cu scopul de a ne învăța o lecție importantă pe plan spiritual și astfel să-i salveze pe oameni de la pierzare veșnică.

Deși interpretarea principală a acestui pasaj se referă la națiunea Israel, textul se aplică și la oamenii din toate timpurile, ale căror fapte sunt exprimate de zicala: „Numai vorba e de ei!”

C. Robul curăță templul (11:15-19)

11:15, 16 La începutul lucrării Sale publice, Isus eliminase comercialismul din zona templului (Ioan 2:13-22). Acum, pe măsură ce lucrarea Sa se apropie de sfârșit, El intră din

nou în curtea templului, izgonindu-i pe cei care profitau de pe urma activităților sacre. El a oprit chiar și purtarea vaselor obișnuite prin zona templului.

11:17 Îmbinând citate din Isaia și Ieremia, El a condamnat profanarea lucrurilor sfinte, exclusivismul și comercialismul de care au dat ei dovadă. Dumnezeu rânduse ca templul să fie o casă de rugăciune pentru toate națiunile (Is. 56:7), nu doar pentru Israel. În schimb, ei făcuseră din el o piață religioasă, un cuib de tâlhari și cămătări (Ier. 7:11).

11:18 **Cărturarii și preoții cei mai de seamă** au fost profund afectați de acuzațiile Lui. Ei au vrut să-L omoare, dar nu au putut face acest lucru pe față, datorită oamenilor de rând, care-L priveau pe Isus cu mult respect și uimire.

11:19 Seara, El a ieșit din cetate. Judecând după timpul gramatical folosit în textul original, s-ar părea că Isus a procedat așa conform unui obicei bine încetățenit, probabil din motive de securitate. Lui nu-I era teamă cu privire la persoana Sa, dar să nu uităm că unul din aspectele misiunii Sale era acela de a păstra oile sau ucenicii Săi (Ioan 17:6-19). Mai mult, ar fi fost lipsit de sens să se predea, făcând pe placul dușmanilor Săi, înainte de vreme.

D. Lecția smochinului uscat (11:20-26)

11:20-23 În dimineața următoare blestemării smochinului, ucenicii au trecut pe lângă acesta, în drumul lor spre Ierusalim, și au constatat că s-a uscat din rădăcini. Când Petru I-a amintit Domnului despre asta, El a spus doar atât: „**Aveți credință în Dumnezeu!**” Ce legătură este între aceste cuvinte și ofilirea smochinului? Din următoarele versete reiese că Isus a scos în evidență credința ca mijloc de înlăturare a obstacolelor. Dacă ucenicii au credință în Dumnezeu, ei pot să facă față problemei nerodniciei, fiind în stare să înlăture obstacole uriașe cât munții.

Totuși versetele acestea nu sunt în măsură să-i confere unei persoane autoritatea de a se ruga să primească puteri miraculoase în folosul său personal sau pentru a dobândi faimă. Orice faptă a credinței trebuie să se bazeze pe promisiunile lui Dumnezeu. Dacă știm că este voia lui Dumnezeu să înlăturăm o anumită dificultate, atunci ne vom putea ruga cu încredere pe această temă, atâta vreme cât suntem încrezători că este în conformitate cu voia lui Dumnezeu, așa cum este aceasta revelată în Biblie sau prin mărturia lăuntrică a Duhului Sfânt.

11:24 Când suntem cu adevărat în legătură cu Domnul și ne rugăm în Duhul, vom avea asigurarea că rugăciunea noastră va fi ascultată, chiar înainte ca acel răspuns la rugăciune să sosească.

11:25, 26 Dar una din cerințele de bază pentru ca rugăciunea noastră să fie ascultată este să avem un spirit iertător. Dacă nutrim o atitudine de asprime, resentiment și răzbunare față de alții, nu ne putem aștepta ca Dumnezeu să ne asculte rugăciunea și să răspundă la ea. Trebuie să iertăm, dacă dorim să fim și noi iertați. Asta nu se referă la iertarea juridică a păcatelor, care are loc cu ocazia convertirii, ci este, pur și simplu, o chestiune de har prin credință. Se referă la atitudinea de părinte cu care Se ocupă Dumnezeu de copiii Săi. Când credinciosul este dominat de un spirit neiertător, părtășia Sa cu Tatăl din cer este întreruptă și răul binecuvântărilor este obstrucționat.

E. Autoritatea Robului este pusă sub semnul întrebării (11:27-33)

11:27, 28 De îndată ce a ajuns în zona templului, liderii religioși L-au acostat pe Isus, contestându-I autoritatea prin cele două întrebări pe care I le-au pus: (1) „**Prin ce autoritate faci Tu aceste lucruri?**” și (2) „**Cine Ți-a dat autoritatea să faci aceste lucruri?**” (adică, să cureți templul, să blestemi smochinul și să intri triumfător în Ierusalim). Ei sperau să-L poată prinde în cursă, indiferent cum ar fi răspuns. Dacă declara că are autoritate în Sine, ca Fiu al lui Dumnezeu, aveau să-L acuze de hulă. Dacă pretindea că are autoritatea de la oameni, aveau să-L discrediteze. Dacă susținea că a primit autoritate de la Dumnezeu, ei aveau să atace acea declarație, căci ei înșiși se considerau liderii religioși ai poporului, numiți de Dumnezeu.

11:29-32 Dar Isus a răspuns printr-o întrebare. Misiunea lui Ioan Botezătorul a fost de la Dumnezeu sau nu? (**Botezul lui Ioan** se referă la întreaga lucrare a lui Ioan Botezătorul.) Ei nu au putut răspunde, deoarece s-ar fi făcut de răs. Dacă misiunea lui Ioan era de la Dumnezeu, atunci ar fi trebuit să i se conformeze, dând ascultare chemării sale la pocăință. Dar dacă disprețuiau misiunea lui Ioan, riscau să-și atragă mânia oamenilor de rând, care continuau să-L considere pe Ioan un purtător de cuvânt al lui Dumnezeu.

11:33 Când ei au refuzat să răspundă, făcându-se că nu știu care e răspunsul, Domnul a refuzat să discute despre autoritatea Sa. Atâta timp cât ei nu erau dispuși să recu-

noască meritele și credibilitatea precursorului, slabe șanse erau că vor recunoaște meritele și credibilitatea cu mult superioare ale Însuși Regelui!

F. Parabola viticultorilor răi (12:1-12)

12:1 Domnul Isus nu terminase cu autoritățile evreiești, chiar dacă refuzase să le răspundă la întrebare. Prin intermediul parabolilor, El îi condamnă aspru pentru că L-au respins pe Fiul lui Dumnezeu. Omul care a sădit o vie este chiar Dumnezeu. Via reprezintă poziția privilegiată pe care a ocupat-o Israel în fața lui Dumnezeu. Gardul constituie Legea lui Moise, care l-a separat pe Israel de Neamuri, păstrându-l ca popor distinct pentru Domnul. Viticultorii nu erau alții decât liderii religioși – fariseii, cărturarii și bătrânii poporului.

12:2-5 De repetate ori Dumnezeu Își trimisese slujitorii – adică profeții – la poporul Israel, căutând părtășia, sfințenia și dragostea. Dar oamenii i-au persecutat pe profeți și i-au omorât pe unii dintre ei.

12:6-8 În cele din urmă, Dumnezeu Și-a trimis Fiul Său Preaiubit. Negreșit pe acesta aveau să-L respecte! Dar nu s-a întâmplat așa. Ei au complotat împotriva Lui, omorându-L, în cele din urmă. Astfel Domnul Și-a prezis propria Sa moarte, demascându-și asasinii vinovați.

12:9 Ce va face Dumnezeu cu asemenea oameni răi? Îi va **nimici**, iar privilegiul îl va acorda **altora**. Termenul **altora** se referă probabil, aici, la Neamuri sau la rămășița de israeliți pocăiți din vremea de pe urmă.

12:10,11 Toate acestea s-au întâmplat ca să se împlinească Scripturile Vechiului Testament. De pildă, în Psalmul 118:22,23 s-a profețit că Mesia avea să fie respins de liderii iudaici, în cadrul planurilor lor de construcție. S-a spus că nu vor găsi loc pentru Piatra aceasta. Dar după moartea Lui, El avea să învie din morți și să primească de la Dumnezeu o poziție slăvită, mai presus de orice domnie și stăpânire. El avea să devină piatra unghiulară din cadrul clădirii lui Dumnezeu.

12:12 Liderii evrei au înțeles semnificația. Și ei credeau că Psalmul 118 se referă la Mesia. Numai că acum L-au auzit pe Domnul Isus aplicând acest psalm la Persoana Sa. **Ei căutau să-L prindă**, dar vremea Lui nu sosisese încă. **Mulțimea** ar fi fost de partea lui Isus. Prin umare, liderii religioși **L-au lăsat** în pace, deocamdată.

G. Dați ce se cuvine: Cezarului și lui Dumnezeu (12:13-17)

Capitolul 12 cuprinde atacurile lansate de farisei, irodieni și saducheii împotriva Domnului. Este capitolul întrebărilor. (Vezi versetele 9, 10, 14, 15, 16, 23, 24, 26, 28, 35, 37.)

12:13, 14 Fariseii și irodienii, deși în mod obișnuit se urau între ei, acum s-au unit, datorită urii comune care o nutreau împotriva Mântuitorului. Ei au încercat cu disperare să-L prindă cu vreo vorbă care să le dea posibilitatea să-L acuze. Așadar, L-au întrebat dacă **se cuvine să plătească** impozite guvernului roman.

Nici unui evreu *nu-i* plăcea să fie sub administrație păgână. Fariseii, în mod deosebit, urau această stăpânire străină, pe când irodienii manifestau o atitudine mai tolerantă față de ea. Dacă Isus va aproba în mod public tributul dat Cezarului – își ziceau ei – asta înseamnă că va pierde simpatia multor evrei. Pe de altă parte, dacă îl va vorbi de rău pe Cezar, ei îl vor țări în fața autorităților romane, pentru a fi arestat și judecat ca trădător.

12:15, 16 Isus a cerut ca cineva să-I aducă un dinar, întrucât, se pare că El nu avea asupra Sa nici un ban. Moneda respectivă avea imprimată pe ea chipul lui Tiberiu Cezar, amintindu-le, astfel, evreilor că sunt un popor subjugat. Dar oare de ce se găseau în condiția aceea de subjugare? Pentru că păcătuiseră și nu fuseseră credincioși față de Dumnezeu. Ei ar fi trebuit să se simtă smeriți, pentru că au fost nevoiți să recunoască acest adevăr trist, anume că monedele folosite de ei în viața de zi cu zi purtau chipul unui dictator păgân.

12:17 Isus le-a spus: „**Dați Cezarului ce este al Cezarului și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu!**” Ei nu dăduseră greș în primul aspect al acestui îndemn, ci în al doilea. Ei își achitaseră – deși nu cu prea multă râvnă – impozitele datorate romanilor, dar nesocotiseră îndeplinirea obligațiilor lor față de Dumnezeu în viața lor. Moneda în cauză avea imprimat chipul lui Cezar și, prin urmare, aparținea lui Cezar. Omul are imprimat în el chipul lui Dumnezeu – căci Dumnezeu l-a creat după chipul Său (Gen. 1:26, 27). Prin urmare, omul aparține lui Dumnezeu.

Credinciosul are datoria de a fi supus guvernului sub a cărui stăpânire se află. El nu are voie să-i vorbească de rău pe guvernanți, după cum i se interzice orice acțiune în direcția răsturnării guvernului. El trebuie să-și plătească impozitele și să se roage pentru cei

aflați în poziții de autoritate. Dacă i se cere să facă vreun lucru care ar încălca loialitatea superioară pe care I-o datorează lui Cristos, el va trebui să refuze să facă acest lucru, suportând consecințele sau pedeapsa care rezultă din acest refuz. Obligațiile pe care le avem față de Dumnezeu preced orice alte obligații. În îndeplinirea lor, creștinul va trebui să dea teodauxna o mărturie curată în fața lumii.

H. Saducheeii și întrebarea încuietoare despre înviere (12:18-27)

12:18 Saducheeii constituiau echivalentul liberalilor sau raționaliștilor din vremea noastră. Ei ridiculizau ideea unei învieri cu trupul. Prin urmare, s-au prezentat înaintea Domnului cu o istorisire caraghioasă și neverosimilă, menită să exprime disprețul lor față de ideea învierii.

12:19 Ei I-au amintit lui Isus că Legea lui Moise conținea prevederi speciale cu privire la văduvele din cadrul poporului Israel. Pentru a păstra numele de familie și a asigura menținerea averii în cadrul familiei, Legea stipula că dacă un bărbat murea fără să fi avut copii, **fratele** acestuia trebuia s-o ia în căsătorie pe văduva lui (Deut. 25:5-10).

12:20-23 Aici avem un caz de natură fantastică, în care o femeie s-a căsătorit, rând pe rând, cu șapte frați, după care și cel de-al șaptelea a murit. Și acum intervine întrebarea încuietoare: „**A cui soție va fi ea la înviere?**”

12:24 Ei se credeau tare deștepti, socotind că L-au încuiat pe Domnul! Dar Mântuitorul le-a spus că sunt nespuse de ignoranți, atât cu privire la Scripturi, care propagă fără înconjur adevărul învierii, cât și cu privire la puterea lui Dumnezeu de a-i învia pe morți.

12:25 Mai întâi, ei nu știau că relația de căsnicie nu rămâne în vigoare în cer. Credincioșii se vor recunoaște unii pe alții, în cer, și nu-și vor pierde trăsăturile distinctive de bărbați sau femei. Dar ei **nici nu se vor însura, nici nu se vor mărita** în cer. În această privință, ei se vor asemăna cu îngerii în ceruri.

12:26, 27 Apoi Domnul nostru i-a dus pe saducheei, care puneau mai mult preț asupra cărților lui Moise decât pe toate celelalte cărți din Vechiul Testament, la relatarea de la Exod 3:6, referitoare la Moise și „rugul” care nu se mistuia. Acolo Dumnezeu S-a numit pe Sine **Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov**. Mântuitorul a amintit acest pasaj pentru a demonstra că Dumnezeu este **Dumnezeul celor vii, nu al morților**.

Dar cum vine asta? La data când i s-a arătat Dumnezeu lui Moise, oare nu muriseră deja Avraam, Isaac și Iacov? Ba da, trupurile lor erau îngropate în peștera Macpela, din Hebron. Atunci cum este Dumnezeu Dumnezeu celor vii?

Iată care pare să fie explicația:

1. Dumnezeu făcuse o seamă de făgăduințe patriarhilor, cu privire la pământ și la Mesia.

2. Aceste făgăduințe nu fuseseră împlinite în timpul vieții lor.

3. Când Dumnezeu i-a vorbit lui Moise, cu ocazia rugului nemistuit, trupurile patriarhilor se aflau în mormânt.

4. Dar Dumnezeu Se referise la El Însuși, ca fiind Dumnezeuul celor vii.

5. El trebuie să-Și îplinească promisiunile făcute față de Avraam, Isaac și Iacob.

6. Prin urmare, învierea este o necesitate absolută, în lumina faptelor cunoscute de noi cu privire la caracterul lui Dumnezeu.

Și astfel, Domnul rostește, în încheierea argumentului cu saducheii, aceste cuvinte: „**Prin urmare, sunteți foarte rățaciți**“.

I. Marea poruncă (12:28-34)

12:28 Unul dintre cărturari, fiind impresionat de modul abil în care a răspuns Domnul la întrebările criticilor Săi, L-a întrebat pe Isus care este cea mai importantă poruncă. A fost o întrebare sinceră, reliefând ceea ce am putea considera drept întrebarea fundamentală a vieții. În realitate, el dorea să i se definească, în termeni concizi, care este scopul principal al existenței omului pe acest pământ.

12:29 Isus a început cu un citat din *Șema*, declarația iudaică de credință pe care o găsim la Deuteronom 6:4: „**Ascultă, Israele! Domnul, Dumnezeul nostru este singurul Domn**“.

12:30 Apoi el a arătat care este responsabilitatea de bază a omului față de Dumnezeu: Să-L iubească cu toată inima, cu tot sufletul, cu toată mintea și cu toată tăria lui. Dumnezeu trebuie să ocupe locul suprem în viața omului. Nimeni nu are voie să constituie obiectul iubirii noastre, mai presus de dragostea pe care I-o datorăm lui Dumnezeu.

12:31 Celelalte cinci porunci ne învață să ne iubim aproapele ca pe noi înșine. Pe Dumnezeu trebuie să-L iubim *mai mult* decât pe noi înșine, iar pe aproapele nostru *ca pe* noi înșine. Astfel, cel care dorește să-și trăiască viața așa cum se cuvine se va preocupa mai

întâi cu privire la Dumnezeu, iar apoi față de alții. Nu sunt amintite deloc lucrurile materiale. Importanți sunt: Dumnezeu și oamenii.

12:32, 33 Cărturarul a fost cu totul de acord cu această afirmație, declarând lămurit că dragostea față de Dumnezeu și față de aproapele nostru sunt mult mai importante decât respectarea unor ritualuri. El și-a dat seama că în viață e posibil ca unii să se achite formal de ceremoniile religioase, afișând o mină evlavioasă, de ochii lumii, fără ca aceasta să fie dublată de o pioșenie lăuntrică, de sfințenie în lăuntrul inimii lui. El a recunoscut că pe Dumnezeu Îl interesează ce este cineva atât în interiorul, cât și în exteriorul lui.

12:34 Când a auzit Isus această observație remarcabilă, le-a spus cărturarilor că omul acesta nu era departe de împărăția lui Dumnezeu. Adevărații supuși ai împărăției nu încearcă să-L înșele pe Dumnezeu sau pe semenii lor sau chiar pe ei înșiși, prin executarea unei religii pur exterioare. Realizând că Dumnezeu privește la inima omului, ei se duc direct la El, pentru a fi curățiți de păcat și a primi putere să trăiască o viață plăcută Lui.

După aceasta, nici un om n-a mai îndrăznit să încerce să-L prindă în cursă pe Isus, prin întrebări care se voiau încuietore.

J. Fiul lui David este Domnul lui David (12:35-37)

Cărturarii susținuseră dintotdeauna că Mesia va veni, pe linie descendentă, din spița lui David. Deși afirmația era adevărată, nu se enunța adevărul integral. Așa se face că Domnul Isus a pus acum o problemă celor adunați în jurul Lui în curtea templului. În Psalmul 110:1, David L-a numit pe Mesia cel care avea să vină drept **Domnul** lui. Dar cum se putea împăca această afirmație cu realitatea? Cum putea fi Mesia, în același timp, *Fiul* lui David și *Domnul* lui? Desigur, noi cunoaștem răspunsul. Mesia avea să fie atât Om, cât și Dumnezeu. Ca **Fiu** al lui David, El avea să fie uman. Ca **Domn** al lui David, El avea să fie divin.

Oamenii obișnuiți Îl ascultau bucurându-se. Se pare că ei erau dispuși să accepte faptul acesta, chiar dacă nu-l înțelegeau deplin. Nu se spune însă nimic despre farisei și cărturari. Peste ei se lăsase o tăcere grea!

K. Avertismentul împotriva cărturarilor (12:38-40)

12:38, 39 Cărturarii erau religioși, în exte-

rior. Ei aveau o predilecție deosebită pentru portul de haine lungi. Ei se deosebeau de oamenii de rând prin aspectul de religiozitate pe care și-l impuneau. Le plăcea ca oamenii să li se adreseze cu titluri pompoase, în locurile publice, căci le gădila eul! În sinagogi umblau după locurile de onoare, ca și când locul fizic pe care-l ocupau avea vreo legătură cu sfințenia și evlavia. Ei nu doreau doar proeminență pe plan religios, ci și pe cel social. Ei doreau să aibă **locurile dintâi la ospețe**.

12:40 În lăuntru lor însă ei erau oameni lacomi și nesinceri. Ei le jefuiau pe văduve de averea și înseși mijloacele lor de întreținere, pentru a se îmbogăți ei înșiși, susținând însă că banii respectivi ar fi destinați Domnului! Ei recitau **rugăciuni lungi** – pline de cuvinte pompoase – rugăciuni alcătuite din vorbe goale. Pe scurt, ei doreau să iasă în evidență (prin portul de haine lungi); îndrăgeau *popularitatea* (așteptând să fie salutați cu mult respect în locurile publice); *proeminența* (scaunele dintâi); *prioritatea* (locurile dintâi); *averile* (casele văduvelor); *pioșenia falsă* (rugăciunile lungi).

L. Cei doi bănuți ai văduvei sărace (12:41-44)

În contrast izbitor cu avariția cărturarilor, ni se prezintă aici cazul devotamentului ieșit din comun al unei văduve. Ei devoraseră casele văduvelor; pe când, ea dăduse tot ce avea Domnului. Incidentul demonstrează omnisciența Domnului. Urmărindu-i pe cei bogăți cum depun daruri substanțiale în trezoreria templului, El știa însă că dărnicia lor nu reprezenta deloc un act de sacrificiu, raportat la averea lor. Ei dădeau din belșugul lor. Știind însă și faptul că cei doi bănuți ai văduvei reprezentau singurul ei mijloc de întreținere, Domnul a declarat că ea a dat mai mult decât toți ceilalți adunați laolaltă. Sub aspect strict monetar, ea dăruise foarte puțin. Dar Domnul cântărește dărnicia noastră în funcție de mobilul care ne-a determinat să dăm, de mijloacele de care dispunem și de procentajul care ne-a rămas. Asta ar trebui să-i îmbărbăteze mult pe cei care nu dispun de prea multe bunuri materiale, dar sunt animați de o mare dorință de a-I face daruri.

Uimitoare este ușurința cu care aprobăm gestul văduvei, acceptând verdictul Domnului, fără însă ca și noi să procedăm ca ea! Dacă am crede cu adevărat în ceea ce afirmăm că credem, i-am urma negreșit exemplul. Darul ei a exprimat convingerea profundă care sălășluia

în inima ei că toate lucrurile aparțin Domnului, că El este mai de preț decât toate celelalte și că El trebuie să dispună de toate lucrurile. Mulți creștini din vremea noastră ar fi criticat-o pe văduva din această relatare, pentru lipsa ei de prevedere cu privire la viitor. După unii, ea ar fi fost nechibzuită, căci nu se îngrijea de ziua de mâine. Ea exemplifica însă pilda desăvârșită a vieții de credință, tumând tot ce avea în folosul lucrării lui Dumnezeu pentru ziua de azi, iar cu privire la viitor, lăsându-L pe Dumnezeu să Se îngrijească de acesta! Oare nu făgăduise El că va avea grijă de cei care caută mai întâi de toate împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui (Mat. 6:33)?

Veți spune că sunt învățături prea radicale sau revoluționante. Dar dacă nu vom vedea în învățăturile lui Cristos aspectul lor radical și revoluționant, nu vom prinde miezul lucrării Sale.

VI. DISCURSUL ROBULUI DE PE MUNTELE MĂSLINILOR (cap. 13)

A. Isus prezice distrugerea templului (13:1, 2)

13:1 Pe când Domnul Isus părăsea zona templului, pentru ultima oară înaintea morții Sale, **unul din ucenicii Lui** a încercat să-i trezească entuziasmul cu privire la splendoarea templului și a întregului complex arhitectonic. Ucenicii erau absorbiți de măiestria arhitecturală implicată în procesul stivuirii unor pietre uriașe din care fuseseră alcătuite zidurile.

13:2 Mântuitorul a evidențiat însă că toate aceste lucruri aveau să fie în curând distruse. **Nici o piatră** nu va rămâne peste cealaltă, atunci când armatele romane aveau să invadeze Ierusalimul, în anul 70 d.Cr. Prin urmare, ce rost mai avea să te preocupi de lucruri care nu sunt altceva decât niște umbre trecătoare?

B. Începutul durerilor (13:3-8)

În discursul Său de pe Muntele Măslinilor, Domnul a îndreptat atenția ucenicilor către evenimente de o importanță mult mai mare. Unele din profețiile de aici par să se refere la distrugerea Ierusalimului, din anul 70 d.Cr. Cele mai multe dintre ele se referă, evident, la o perioadă mult mai târzie, respectiv la Marea Strămtorare și la Revenirea lui Cristos cu putere și slavă. *Cuvintele de care trebuie să ținem seama în mod deosebit* în acest pasaj – cuvinte valabile în orice dispensație – sunt următoarele: (1) *Luați seama* (v. 5, 23, 33); (2) *Să nu vă tulburați* (v. 7); (3) *răbdați* (v. 13); (4) *rugați-*

vă (v. 18, 33); și (5) *vegheați* (v. 9, 33, 35, 37).

13:3, 4 Discursul demarează prin întrebarea lui Petru, Iacov, Ioan și Andrei. Când va fi distrus templul și care va fi semnul care va precede împlinirea evenimentului profetit? Răspunsul Domnului s-a referit și la distrugerea unui templu ulterior, care va avea loc în timpul Marii Strâmtorări, anterior venirii Sale a doua oară.

13:5, 6 Mai întâi, ei trebuiau să ia seama ca nimeni să nu-i înșele prin afirmația că ar fi Mesia. Vor apărea mulți cristoși falși – cum reiese și din apariția atâtor culte false, fiecare cu anticristul ei.

13:7, 8 În al doilea rând, ei nu trebuie să interpreteze războaiele și zvonurile despre războaie drept un semn al sfârșitului vremurilor. Tot intervalul care va urma va fi presărat cu tulburări pe plan internațional. În plus, vor mai exista mari cataclisme ale naturii – **cutremure de pământ, foamete și necazuri**. Toate acestea nu vor fi decât durerile preliminare nașterii, un preambul la o perioadă de suferințe fără precedent.

C. Persecutarea ucenicilor (13:9-13)

13:9 În al treilea rând, Domnul a prezis că va veni o perioadă de mare încercare pentru cei care vor rămâne neclintii în mărturia dată pentru Numele Său. Ei vor fi târați la judecată înaintea tribunalelor civile și ecleziastice.

Deși pasajul acesta se aplică la toate perioadele mărturiei creștine, el pare să se refere cu deosebire la lucrarea celor 144.000 de credincioși evrei care vor duce evanghelia împărăției la toate națiunile, înainte de a veni Domnul cu putere și slavă, să domnească.

13:10 Versetul 10 *nu* trebuie să constituie baza învățaturii potrivit căreia **Evanghelia trebuie... vestită la toate națiunile înainte de Răpirea Bisericii**. *Evanghelia trebuie*, negreșit, să fie vestită în toată lumea și probabil că *va fi*, dar a afirma că ea *trebuie* [vestită în toată lumea, înainte de a putea avea loc Răpirea] ar însemna a susține un lucru pe care Biblia nu-l declară. Nici o profeție nu trebuie să se împlinească înaintea ca Cristos să poată veni să-Și ia la El sfinții Săi. El poate veni în orice clipă!

13:11 Domnul promite că credincioșii persecutați care sunt dați în judecată din pricina numelui Său vor primi ajutor divin în apărarea lor. Ei nu vor trebui să-și pregătească din timp apărarea. Poate că nu va fi timp. **Duhul**

Sfânt le va da exact cuvintele potrivite pe care trebuie să le rostescă. Dar această promisiune nu-i poate scuza pe cei din vremea noastră care nu-și pregătesc temeinic predicile sau mesajele din Evanghelie. Mai degrabă, ea este garanția ajutorului supranatural, în momente de criză. Făgăduința se adresează, de fapt, martirilor, nu predicatorilor!

13:12, 13 O altă trăsătură caracteristică a zilelor Marii Strâmtorări va fi frecvența cazurilor de trădare a celor care rămân credincioși Mântuitorului. Astfel, unii credincioși vor fi pârâți chiar de rude din familia lor. Un mare val de sentimente anticreștine va cuprinde lumea. Va fi nevoie de mult curaj ca cineva să rămână credincios Domnului Isus, **dar cine va răbda până la sfârșit va fi mântuit**. Asta nu poate însemna că cei care răbdă vor primi mântuirea veșnică datorită răbdării lor – deoarece, în acest caz, am avea o evanghelie falsă. De asemenea, nu putem interpreta versetul în sensul că credincioșii fideli vor fi salvați de la moarte fizică în timpul Marii Strâmtorări, deoarece în alt loc din Scriptură citim că mulți își vor pecetlui mărturia cu sângele lor. Mai degrabă, sensul versetului ar putea fi acela că cei ce vor răbda până la sfârșit vor demonstra realitatea mântuirii lor. Cu alte cuvinte, răbdarea *îi va caracteriza* pe cei care sunt cu adevărat *mântuiți*.

D. Marea Tribulație (13:14-23)

13:14-18 Versetul 14 marchează punctul de mijloc al perioadei tribulației, începutul *Marii Tribulații*. Știm că este așa prin comparația cu textul de la **Daniel** 9:27. În vremea aceea, un mare idol abominabil va fi instalat în templul de la Ierusalim. Oamenii vor fi forțați să i se închine, în caz contrar fiind omorâți. Desigur, credincioșii adevărați vor refuza să se închine acestui idol.

Instalarea acestui chip idolatru va semnala începutul marii prigoane. Cei care citesc și cred Biblia vor ști că a sosit timpul să fugă din **Iudeea**. Nu va fi timp să-și adune lucrurile personale. **Femeile gravide** și mamele care alăptează vor fi în mare dezavantaj față de ceilalți. Dacă evenimentul va avea loc iama, asta va complica și mai mult lucrurile.

13:19 Va fi vremea unui **necaz** mai mare decât oricare altul din trecut sau din viitor. Acesta este **Marele Necaz** sau **Marea Strâmtorare (Marea Tribulație)**. Domnul Isus nu Se referă aici la o perioadă generală de necazuri sau strâmtorări prin care au trecut credincioșii

din toate veacurile. Perioada de strâmtorare descrisă de Isus aici este de o intensitate unică în toată istoria.

Observați că **necazul** descris aici este, în principal, de natură iudaică, căci citim despre templu (v. 14, cf. Mat. 24:15) și despre Iudeea (v. 14). Este vremea necazului lui Iacov (Ier. 30:7). Biserica nu este avută în vedere aici. Ea va fi fost deja luată la cer, înainte de a începe Ziua Domnului (1 Tes. 4:13-18; cf. 1 Tes. 5:1-3).

13:20 Puterile mâniei lui Dumnezeu vor fi turnate peste lume în zilele acelea. Va fi o vreme de calamități, haos și vărsări de sânge. De fapt, măcelul va fi atât de mare, încât Dumnezeu va scurta în chip supranatural durata zilei, deoarece altfel *nimeni* nu ar supraviețui.

13:21, 22 Marea Strâmtorare va cunoaște revenirea cristoșilor falși. În disperarea lor, oamenii se vor duce după oricine le va promite siguranță. Dar credincioșii vor ști că Cristos nu va apare pe furiș sau neanunțat. Chiar dacă acești **cristoși falși** vor săvârși fapte supranaturale și minuni (și negreșit ei vor proceda așa), **cei aleși** nu se vor lăsa amăgiți. Ei își vor da seama că aceste miracole sunt de inspirație satanică.

Miracolele nu sunt neapărat de natură divină. Ele reprezintă abateri supraomenești de la legile cunoscute ale naturii, dar pot reprezenta lucrarea Satanei, a îngerilor sau a demonilor. Omul Păcatului va primi putere satanică să săvârșească miracole (2 Tes. 2:9).

13:23 Așadar, credincioșii trebuie **să ia seama** și să fie preveniți din timp.

E. A doua venire (13:24-27)

13:24, 25 După **necazul acela**, se vor petrece perturbații tulburătoare în ceruri. Pământul va fi învăluit de întuneric, atât ziua, cât și noaptea. **Stelele vor cădea din cer și puterile care sunt în ceruri** (forțele care mențin corpurile cerești pe orbitele lor) **vor fi clătinate**.

13:26, 27 Atunci lumea, cuprinsă de groază și uimire. Îl va vedea pe Fiul Omului întorcându-Se pe pământ, nu ca Nazarineanul umil de altădată, ci ca slăvit Cuceritor. El va veni pe nori, escortat de miriade de ființe îngerești și sfinți glorificați. Va fi o scenă de putere copleșitoare și splendoare nemaipomenită. El își va trimite îngerii să-i adune pe cei aleși, adică pe toți cei care L-au recunoscut ca Domn și Mântuitor în timpul Marii Strâmtorări.

De la un capăt al pământului la celălalt – din China până în Columbia – ei vor veni să se bucure de binefacerile minunatei domnii de o mie de ani a Domnului Isus pe pământ. Dar dușmanii Lui vor fi nimiciti în același timp.

F. Parabola smochinului (13:28-31)

13:28 **Smochinul** este un simbol (sau tip) al națiunii Israel. Isus ne învață că înainte de a veni El a doua oară, smochinul va înfrunzi. În 1948, a fost înființat statul independent Israel. Raportat la mărimea ei, națiunea aceasta exercită pe scena politică a lumii o influență mult mai mare decât mărimea ei. Se poate spune, pe drept cuvânt, că Israelul „înfrunzește”. Încă nu s-au arătat roadele. De fapt, nici nu vor fi roade, înainte ca să se întoarcă Mesia la un popor dispus să-L primească.

13:29 Înființarea și dezvoltarea națiunii Israel ne spune că Regele²¹ **este aproape – la uși**. Dacă venirea Lui pentru ca să domnească este atât de aproape, cu cât mai aproape este venirea Sa pentru Biserica – Răpirea!

13:30 Versetul 30 este interpretat adesea în sensul că toate lucrurile profetite în acest capitol ar avea loc în timpul vieții celor din vremea lui Cristos. Dar asta nu poate fi adevărat, deoarece multe din evenimentele descrise, în special cele din versetele 24-27, pur și simplu nu s-au petrecut atunci. Alții înțeleg că **generația** aflată în viață când a înfrunzit smochinul, respectiv când a fost întemeiat statul Israel, în [14 mai] 1948, va fi generația care va vedea a doua venire a lui Cristos. Noi preferăm o a treia interpretare: Termenul din greacă **generația aceasta** ar putea însemna „rasa aceasta” sau „neamul acesta”. În opinia noastră, textul se referă la „neamul acesta evreu caracterizat de necredință față de Mesia și respingere a Sa”. Mărturia pe care ne-o oferă istoria este că „această generație” *nu* a trecut. Națiunea, în întregimea ei, nu numai că a supraviețuit, ca popor distinct, dar a persistat în animozitatea ei adânc înrădăcinată față de Domnul Isus. Isus a prezis că națiunea și caracterul ei național vor dăinui până la a doua Sa venire.

13:31 Domnul nostru a subliniat certitudinea absolută a tuturor prezicerilor Sale. Cerul atmosferic și bolta cerească vor trece. Pământul însuși se va dizolva, dar orice cuvânt rostit de El se va împlini.

G. Nu se cunoaște ziua și ceasul (13:32-37)

13:32 Isus a spus: „Cât despre ziua aceea sau ceasul acela, nu știe nimeni: nici îngerii

care sunt în cer, nici Fiul, ci numai Tatăl“. Este bine cunoscut faptul că acest verset a fost folosit de dușmanii Evangheliei în încercarea de a demonstra că Isus nu a fost decât un om obișnuit, cu cunoaștere limitată, ca noi înșine. Dar și credincioși sinceri, însă debusolați, au recurs la el, pentru a demonstra că Isus S-ar fi golit pe Sine de atributele dumnezeirii, atunci când a venit pe lume ca om.

Nici una din cele două interpretări de mai sus nu este valabilă. Isus a fost și este atât Dumnezeu, cât și Om. El a posedat toate atributele dumnezeirii și toate caracteristicile unui om desăvârșit. Este adevărat că dumnezeirea Lui a fost învăluită într-un trup de carne, dar a fost totuși prezentă. Nu a existat nici o clipă în care El să fi încetat să mai fie pe de-a-ntregul Dumnezeu.

Atunci cum se poate afirma despre El că nu cunoaște vremea venirii sale a doua oară? Noi credem că cheia răspunsului o găsim în Ioan 15:15: „...robul nu știe ce face stăpânul său...“ Ca Rob Desăvârșit, nu I s-a dat Domnului Isus să cunoască vremea venirii Sale. Desigur, ca Dumnezeu, El cunoaște acest timp. Dar ca Rob, nu I s-a dat să cunoască acest timp în scopul de a-l dezvălui altora. Iată explicația lui James H. Brookes în această privință:

Nu este vorba de o negare a omniscienței divine a Domnului nostru, ci, pur și simplu, o așertune că, în economia răscumpărării umane, nu I-a fost dat „să cunoască vremurile sau sorozacele, pe care Tatăl le-a păstrat sub stăpânirea Sa“, Fapte 1:7. Isus știa că va veni din nou, și adesea a vorbit despre a doua sa venire, dar nu I-a fost atribuit, în cadrul funcției sale de Fiu, să stabilească data revenirii Sale și, prin urmare, nu putea s-o ofere ucenicilor Săi ca obiect al așteptării lor pline de dor.²²

13:33-37 Capitolul acesta se încheie cu îndemnul la veghere și rugăciune, în vederea Întoarcerii Domnului. Faptul că **nu știm** data rânduită pentru acest eveniment ar trebui să ne mențină într-o stare de alertă.

O situație similară se petrece în fiecare zi din viață. Cineva pleacă de acasă, într-o călătorie îndelungată. El lasă instrucțiuni robului său și-i spune paznicului (străjerului) să vegheze în vederea întoarcerii sale. Isus Însuși S-a asemănat cu omul plecat în călătorie, care s-ar putea întoarce în orice clipă din noapte. Oamenii săi, slujind pe post de străjeri, nu au voie să fie găsiți dormind în post. Prin urma-

re, El le-a lăsat tuturor oamenilor săi acest îndemn: „**Vegheați!**“

VII. PATIMILE ȘI MOARTEA ROBULUI (cap. 14, 15)

A. Complotul de a-L omorî pe Isus

(14:1, 2)

Era ziua de miercuri, din această săptămână fatidică. Peste două zile avea să fie Paștele, care începea perioada de șapte zile a Sărbătorii Pâinii Nedospite. Liderii religioși erau hotărâți să-L nimicească pe Domnul Isus, dar n-au voit s-o facă în timpul sărbătorilor religioase, deoarece mulți dintre oameni încă Îl considerau pe Isus un profet.

Deși **preoții cei mai de seamă și cărturarii** s-au hotărât să nu-Lucidă în timpul praznicului, Providența divină a nesocotit dorința lor și Mielul Pascal al lui Dumnezeu a fost omorât chiar atunci (vezi Mat. 26:2).

B. Isus este uns în Betania (14:3-9)

După cum un bijutier plasează un diamant pe fondul de catifea neagră, Duhul Sfânt și autorul uman inspirat de El, Marcu, scot în evidență cu multă măiestrie splendoarea iubirii unei femei pentru Domnul nostru, în răstimpul dintre întunecatul complot al ierarhiei religioase și urzirea lui Iuda.

14:3 Simon leprosul a dat un ospăț în cinstea Mântuitorului, poate ca semn de recunoștință pentru că a fost vindecat. O femeie, al cărei nume nu este menționat (probabil că era Maria din Betania, Ioan 12:3), a uns din belșug **capul** lui Isus cu un parfum **foarte costisitor**. Mare a fost iubirea ei pentru El!

14:4, 5 Unii din oaspeții au considerat gestul acesta drept o mare risipă. În ochii lor, femeia aceasta era o risipitoare și o nesăbuită. De ce nu a vândut parfumul, iar banii să-i fi dat la săraci? (Suma menționată: trei sute de dinari echivala cu salariul pe un an.) Și unii din vremea noastră consideră că este o risipă să dai un an din viața ta Domnului, ca să nu mai spun ce totală irosire ar fi pentru ei să-I dai întreaga viață Domnului!

14:6-8 Isus a mutat cărteala lor. Femeia aceasta recunoscuse prilejul de aur pe care l-a avut de a aduce un omagiu Mântuitorului. Dacă erau chiar atât de grijulii față de săraci, ei bine, pe aceștia aveau prilejul oricând să-i ajute, deoarece săracii sunt pretutindeni în jurul nostru. Dar Domnul avea să moară și să fie îngropat în curând. Femeia aceasta a dorit să-și arate recunoștința cum s-a priceput ea.

Poate își va fi spus că nu va reuși să aibă grijă de trupul Lui după ce a murit; prin urmare, acum era momentul să-și arate dragostea pentru El, cât era încă în viață!

14:9 Aroma parfumului acela a străbătut veacurile, până la noi. Isus a spus că fapta ei va fi immortalizată în toată lumea, cum s-a și întâmplat, prin intermediul evangheliilor.

C. Perfidia lui Iuda (14:10, 11)

Femeia l-a prețuit nespuse de mult pe Mântuitorul. În contrast cu ea, **Iuda** l-a prețuit foarte puțin. Deși trăise alături de Domnul Isus cel puțin un an și nu avusese parte decât de cea mai aleasă grijă și binefacere din partea Lui, Iuda s-a dus acum pe furis la preoții cei mai de seamă, garantându-le că îl va da, prin trădare, pe Fiul lui Dumnezeu în mâinile lor. Bucuroși la culme, ei n-au mai stat pe gânduri, ci au primit oferta lui, oferindu-se să-l răsplătească cu bani pentru actul său de vânzare. Nu-i mai rămânea decât să pună la punct detaliile vânzării.

D. Pregătirile în vederea Paștelor (14:12-16)

Deși nu se poate stabili cu precizie cronologia exactă a evenimentelor, putem afirma însă că în acest punct al narațiunii ne aflăm în joia din săptămâna Paștelor. Ucenicii nu prea își dădeau seama că aceasta avea să fie împlinirea și punctul culminant al tuturor Paștelor care s-au celebrat vreodată. Ei l-au rugat pe Domnul să le spună unde vor sărbători Paștele. El i-a trimis la Ierusalim, îndrumându-i să caute un om care purta un ulcior de apă – fapt de o remarcabilă raritate, deoarece de obicei femeile erau însărcinate cu această treabă. Omul acesta avea să-i conducă la casa unde aveau să sărbătorească Paștele. Ei aveau să-l roage apoi pe proprietarul casei să le arate încăperea în care Învățătorul putea mânca Paștele cu ucenicii Săi.

Ce minunat este să-L vedem pe Domnul alegând și comandând în felul acesta! El acționează ca Dregător Suveran al oamenilor și al lucrurilor. Minunat este să constatăm că au fost inimi gata să răspundă la chemarea Lui, oameni dispuși să se pună pe ei înșiși și averile lor la dispoziția Lui. Ce bine e de noi când Îi acordăm acces imediat și binevoitor la oicare încăpere din viața noastră!

E. Isus prezice trădarea Sa (14:17-21)

În aceeași seară, El a venit cu cei doi-

sprezece în odaia de sus care fusese pregătită pentru ei. Pe când stăteau întinși și mâncau, Isus a anunțat că unul din ucenici avea să-L trădeze. Ei au recunoscut cu toții potențialul propriei lor firi păcătoase. Cu un sănătos sentiment de dezgust propriu, fiecare l-a întrebat dacă nu cumva el este vinovatul. Atunci Isus l-a dezvăluit pe trădător, ca fiind cel care a înmuiat pâinea în sos împreună cu El, adică cel căruia i-a dat El bucata de pâine. **Fiul Omului** mergea la moarte, cum fusese prezis, a relevat Domnul, dar mare va fi pierzarea celui care Îl va trăda! De fapt, **bine ar fi fost pentru omul acela să nu se fi născut.**

F. Prima celebrare a Cinei Domnului

(14:22-26)

14:22-25 După ce a luat pâinea, Iuda a ieșit afară în bezna nopții (Ioan 13:30). Isus a instituit apoi ceea ce noi numim azi: Cina Domnului. Sensul ei este minunat definit în trei cuvinte: (1) **a luat** – asupra Sa umanitatea; (2) **a frânt** – El urma să fie frânt pe cruce; (3) **a dat** – S-a dat pe Sine pentru noi.

Pâinea a semnat **trupul** Său dăruit; **paharul: sângele** Său vărsat. Prin sângele Său, El a ratificat **Noul Legământ**. Pentru El nu mai era prilej de bucurie până la revenirea Sa pe pământ, ca să-Și întemeieze împărăția.

14:26 În acest punct, ei au cântat un **imn** – probabil o porțiune din Marele Hallel – Psalmii 113-118. Apoi au ieșit din Ierusalim, traversând pâraul Chedron, și urcând pe Muntele Măslinilor.

G. Încrederea de sine a lui Petru (14:27-31)

14:27, 28 Pe drum, Mântuitorul i-a avertizat pe ucenici că se vor rușina și se vor teme să fie recunoscuți ca adepți ai Săi, în ceasurile care vor urma și că va fi exact cum prezisese Zaharia: **Păstorul va fi bătut și oille se vor risipi** (Zah. 13:7). Dar, cu o delicatețe de nedescris, Domnul i-a asigurat că El nu Se va lepăda de ei! Când va învia din morți, El îi va aștepta în **Galileea**.

14:29, 30 **Petru** s-a indignat la ideea că ar putea să se lepede de Domnul. Poate ceilalți ar putea face așa, dar el niciodată! Domnul Isus a corectat acel „niciodată“, spunând: în „curând“. **Înainte de a cânta cocoșul de două ori**, Petru avea să se lepede de Mântuitorul **de trei ori**.

14:31 „Este ridicol“ a strigat Petru. „Mai bine mor, decât să mă lepăd de Tine“. Nu

numai Petru a protestat zgomotos că nu se va lepăda. Cu toții s-au angajat în declarații zgomotoase de loialitate, bazate pe încrederea în ei înșiși. Să nu uităm că nici noi nu suntem cu nimic mai buni. Cu toții trebuie să ajungem să cunoaștem câtă lașitate și slăbiciune zac în inima noastră.

H. Agonia din Ghetsimani (14:32-42)

14:32 Între timp afară se întunecase. Era noaptea de joi spre vineri. Când au ajuns la un teren împrejmuț de un gard, numit Ghetsimani, Domnul Isus i-a lăsat pe opt dintre ucenici lângă intrare.

14:33, 34 I-a luat pe Petru, Iacov și Ioan cu El, pătrunzând mai adânc în grădină. Acolo a simțit o povară copleșitoare asupra sufletului Său sfânt, anticipând faptul că va deveni jertfa de păcat pentru noi. Nu putem concepe ce a însemnat aceasta pentru El, Cel Fără Păcat, să fie făcut păcat pentru noi! El i-a lăsat pe cei trei ucenici, dându-le instrucțiuni să stea acolo și să vegheze. El S-a dus puțin mai departe, în grădină, fiind singur. Astfel El avea să meargă la cruce singur, purtând groaznică judecată a lui Dumnezeu împotriva păcatelor noastre.

14:35 Plini de uimire și sfială, Îl privim pe Domnul Isus întins cu fața la pământ, rugându-Se lui Dumnezeu. Oare Îi cerea El să fie scutit de a trebui să meargă la cruce? Nicidecum! Doar pentru asta venise în lume! Mai întâi, El S-a rugat ca, **dacă este cu putință, să treacă de la El ceasul acela**. Dacă există orice altă cale prin care păcătoșii să poată fi mântuiți decât prin moartea, îngroparea și învierea Lui, atunci Dumnezeu să-I descopere acea cale. Din ceruri nu s-a auzit nici un glas, căci nu era nici o altă cale prin care puteam fi răscumpărați noi.

14:36 Din nou, S-a rugat: „**Ava, Tată, Ție toate lucrurile Îți sunt cu putință; depărtează de la Mine paharul acesta! Totuși, nu cum voiesc Eu, ci cum voiești Tu**“. Observați că El S-a adresat lui Dumnezeu cu termenul de Tată preaiubit al Său, pentru care toate lucrurile sunt cu putință. Aici nu se puneau atât de mult problema posibilității fizice, ci a celei morale. Putea găsi Tatăl Atotputernic orice altă bază neprihănită prin care să-i salveze pe păcătoșii întinați? Cerurile tăcute au indicat că nu exista altă cale. Fiul Sfânt al lui Dumnezeu trebuia să-Și verse sângele, pentru ca păcătoșii să poată fi eliberați de păcat!

14:37-40 Întorcându-Se la cei trei ucenici,

i-a găsit dormind! Ce trist comentariu asupra naturii umane decăzute! Isus l-a prevenit pe Petru să nu doarmă în acel ceas crucial. Doar cu puțin timp înainte, Petru se lăudase că statornicia lui avea să fie până la moarte! Iar acum nu fusese în stare nici măcar să rămână treaz, un timp! Dacă un om nu poate să se roage **un ceas**, este improbabil că va reuși să se împotrivească ispitei, când va veni clipa presiunii maxime. Indiferent cât de plin de entuziasm ar fi duhul său, el va trebui să ia serios în considerare slăbiciunea trupului său.

14:41, 42 De trei ori Domnul Isus S-a întors, găsimdu-i pe ucenici adormiți. Apoi El a zis: „**Încă dormiți și vă odihniți? Destul! A sosit ceasul; iată, Fiul Omului este vândut în mâinile păcătoșilor**“. Și cu asta, s-au sculat și au plecat. Dar n-au avut mult de mers.

I. Isus este trădat și arestat (14:43-52)

14:43 Iuda intrase deja în grădină, împreună cu ceata celor care căutau să-L prindă pe Isus. Cohortele care-l însoțeau purtau săbii și ciomege, ca și când s-ar fi dus să prindă un criminal periculos.

14:44, 45 Vanzătorul aranjase să dea un anumit semnal. Cel pe care avea să-L sărute era Cel pe care trebuiau să-L prindă. Astfel, el s-a apropiat de Isus, adresându-I-se cu titlul de **Rabi (Învățătorule) și L-a sărutat** cu efuziune. (Forma emfatică a verbului din original sugerează un sărut repetat și demonstrativ.) De ce L-a trădat Iuda pe Domnul? Era el oare dezamăgit de faptul că Isus nu preluase frâiele guvernării? I se spulberaseră oare speranțele sale de a ocupa un loc proeminent în împărăția aceea? Fusese copleșit de lăcomie? Toate acestea vor fi contribuit, într-o măsură mai mică sau mai mare, la infama lui faptă.

14:46-50 Însoțitorii înarmați ai trădătorului au făcut un pas înainte, arestându-L pe Domnul. Imediat Petru și-a scos sabia și a tăiat urechea robului marelui preot. A fost o reacție naturală, nu una spirituală. Petru folosea arme carnale în cadrul unei lupte de natură spirituală. Domnul l-a mutat pe Petru și, în chip miraculos, a vindecat urechea robului, așa cum aflăm de la Luca 22:51 și Ioan 18:11. Isus le-a amintit apoi răpitorilor Săi cât de nepotrivit era să-L ia cu forță! Doar fusese cu ei zilnic în templu, învățându-i! De ce nu L-au prins atunci? El cunoștea răspunsul. **Trebuia să se împlinescă Scripturile**, care profețiseră că El va fi vândut (Ps. 41:9), arestat (Is. 53:7), maltrat (Ps. 22:12) și părăsit

(Zaharia 13:7).

14:51, 52 Marcu este singurul dintre evangheliști care consemnează acest incident. Este foarte răspândită opinia potrivit căreia Marcu este tânărul care, cuprins de panică, a lăsat în mâinile celor care voiau să-l prindă haina, fugind de la fața locului. Haina de in nu era un veșmânt obișnuit, ci un veșmânt improvizat, cu care s-a acoperit la repezeală.

Erdman comentează în această privință: „Probabil că acest incident pitoresc a fost consemnat ca să ne arate cât de părăsit de toți a fost Isus în ceasurile primejdiei și durerii Sale. Negreșit El a știut ce înseamnă să suferi în singurătate!”

J. Isus înaintea Marelui Preot (14:53, 54)

Procesul ecleziastic este consemnat de la 14:52 la 15:1, relatarea fiind alcătuită din trei părți: (1) Procesul înaintea marelui preot (v. 53, 54); (2) sesiunea de la miezul nopții a Sinedriului (v. 55-65); (3) sesiunea de dimineață a Sinedriului (15:1).

14:53 În general, cercetătorii sunt de acord că Marcu consemnează aici procesul ținut înaintea lui Caiafa. Procesul în fața lui Ana se găsește la Ioan 18:13, 19-24.

14:54 Petru a mers după Domnul Isus, până în curtea marelui preot, urmându-L de la o distanță pe care el o considera lipsită de primejdie. Cineva a schițat etapele căderii lui, după cum urmează:

1. Mai întâi, a luptat – dovedind râvnă fără pricepere.

2. Apoi a fugit – retragere; lașitate.

3. În cele din urmă, L-a urmat pe Domnul de departe – atitudinea unui ucenic cu jumătate de măsură, care Îl slujește doar la adăpostul întinericului.

Apoi s-a așezat lângă foc, împreună cu aprozii, încălzindu-se la un loc cu dușmanii Domnului.

K. Isus înaintea Sinedriului (14:55-65)

14:55-59 Deși nu se afirmă lămurit, versetul 55 pare să constituie relatarea ședinței ținută de Sinedriu la miezul nopții. Corpul de șaptezeci și unu de lideri religioși era prezidat de marele preot. În această noapte, fariseii, saducheii, cărturarii și bătrânii care alcătuiau Sinedriul au manifestat o totală lipsă de respect față de regulamentul în virtutea căruia își desfășurau ei activitatea. Ei nu aveau voie să se întrunească pe timp de noapte sau în timpul unui praznic iudaic. Ei nu aveau voie să

ofere mită unor martori, pentru a-i determina să comită sperjur. Apoi sentința de condamnare la moarte nu avea voie să fie dusă la îndeplinire decât după scurgerea unei nopți. Iar verdicturile lor nu aveau valabilitate, decât dacă ședința lor avea loc în Sala de Piatră Cioplită, din zona templului.

În zelul lor de a-L pierde pe Domnul Isus, autoritățile religioase nu s-au dat în lături de la încălcarea propriilor lor legi! În eforturile lor disperate, au reușit până la urmă să găsească un grup de martori mincinoși, dar aceștia nu au reușit să prezinte o mărturie unitară, ci s-au contrazis tot timpul. Unii au răstălmăcit cuvintele rostite de Domnul Isus, potrivit cărora avea să distrugă templul făcut de mâini, reclădind, în trei zile, altul nefăcut de mâini. La Ioan 2:19 găsim ceea ce a spus în realitate Domnul Isus. Ei au încurcat voit templul din Ierusalim cu templul trupului Său.

14:60-62 Când L-a interogat prima oară **marele preot**, Isus nu a răspuns. Dar când a fost întrebat sub jurământ (Mat. 26:63) dacă este Mesia, **Fiul Celui Binecuvântat**, Mântuitorul a răspuns că este, conformându-Se astfel poruncii de la Levitic 5:1. Apoi, ca să spulbere orice îndoială care ar mai putea persista cu privire la identitatea Sa, pe care Și-o declarase, Domnul Isus i-a spus marelui preot că Îl va vedea pe Fiul Omului stând la dreapta Puterii și venind pe norii cerului. Prin asta, El a vrut să spună că marele preot Îl va vedea manifestat pe deplin ca Dumnezeu. În timpul primei Sale veniri, gloria dumnezeirii Sale a fost acoperită de vălul unui trup omenesc. Dar când va veni a doua oară, cu putere și slavă, vălul va fi înlăturat și toți vor ști exact cine este.

14:63, 64 Marele preot a înțeles ce vrea să spună Isus. El și-a sfâșiat hainele, ca semn de indignare neprihănită, împotriva acestei presupuse blasfemii. Israelitul acesta, cel puțin, care ar fi trebuit să fie primul care să-L recunoască și să-L primească pe Mesia a fost, în realitate, cel care L-a condamnat cel mai aprig! Dar nu numai el, ci și întregul Sinedriu²³ a convenit că Isus rostise o blasfemie și L-au **condamnat să fie pedepsit cu moartea**.

14:65 Scena care a urmat a fost de un grotesc dus până la limitele insuportabilului. Unii din membrii Sinedriului au început să-L scuipe pe Fiul lui Dumnezeu, să-L lege la ochi și să-I ceară să le spună cine L-a lovit! Este aproape incredibil că vrednicul Mântuitor a trebuit să îndure o împotrivire atât de mare

din partea păcătoșilor față de El. Aprozii însărcinați cu paza templului s-au unit și ei cu membrii Sinedriului, lovindu-L cu palmele.

L. Petru se leapădă de Isus, după care plânge cu amar (14:66-72)

14:66-68 Petru aștepta în curtea clădirii. Una din slujnicele marelui preot a trecut pe acolo. Ea s-a uitat cu luare-aminte la el și apoi l-a acuzat că este adept al Nazarineanului Isus. Jalnicul ucenic s-a prefăcut că habar nu are despre ce este acuzat și apoi s-a dus în pridvor, unde a auzit cocoșul cântând. A fost o clipă de groază. Păcatul își recupera plata sa cumplită.

14:69, 70 Fata l-a văzut din nou și a arătat cu mâna spre el, precizând că e ucenicul lui Isus. Petru s-a lepădat din nou, cu răceală, întrebându-se, probabil, de ce nu-l lasă oamenii în pace. Apoi mulțimea i-a spus lui Petru: „**Nu mai încape îndoială că ești unul dintre ei, căci ești galineean și graiul tău seamănă cu al lor**“.

14:71, 72 Blestemând și jurându-se, Petru a declarat răspicat că nu-L cunoaște pe acest Om. Cum a rostit aceste cuvinte, a cântat cocoșul. Natura părea să protesteze astfel împotriva unei minciuni atât de sfruntate. Într-o clipită, Petru și-a dat seama că s-a împlinit prezicerea Domnului. Atunci a izbucnit într-un plâns amar. Este semnificativ că toate patru evangheliile consemnează tăgăduirile lui Petru. Cu toții trebuie să învățăm să nu ne încredem în noi înșine, ci să ne bazuim cu totul pe puterea lui Dumnezeu.

M. Procesul de dimineață înaintea Sinedriului (15:1)

Versetul acesta descrie sesiunea de dimineață a Sinedriului, convocată probabil pentru a valida acțiunea ilegală luată în noaptea care tocmai se încheiase. În consecință, Isus a fost legat și dus la Pilat, guvernatorul roman al Palestinei.

N. Isus înaintea lui Pilat (15:2-5)

15:2 Până în acest moment, Isus fusese judecat de liderii religioși sub acuzația de *blasfemie*. Acum a fost dus înaintea unei instanțe civile, sub acuzația de *trădare*. Procesul civil s-a desfășurat în trei etape – prima înaintea lui Pilat, a doua înaintea lui Irod și, în sfârșit, din nou înaintea lui Pilat.

Pilat L-a întrebat pe Isus dacă este Regele Iudeilor. Dacă da, atunci se putea presupune

că era dedicat cauzei de a-l răsturna pe Cezar și, deci, Se făcea vinovat de trădare.

15:3-5 **Preoții cei mai de seamă** au adus un potop de acuzații împotriva lui Isus. Pilat n-a putut să-și explice prestanța și echilibrul launtric al lui Isus, în fața unor acuzații atât de incriminatorii. El L-a întrebat pe Isus de ce nu se apără, dar Isus a refuzat să le răspundă acuzatorilor săi.

O. Isus sau Baraba? (15:6-15)

15:6-8 Era obiceiul ca guvernatorul roman să elibereze un deținut iudeu cu ocazia acestui praznic – un fel de gest politic menit să aplăneze nemulțumirea populației. Unul din deținuții care se calificau pentru această eliberare era Baraba, ce se făcuse vinovat de rebeliune și asasinat. Când Pilat s-a oferit să-L elibereze pe Isus, provocându-i astfel pe invidioșii preoți, oamenii au fost îndemnați să-l ceară pe Baraba. Tocmai cei care-L acuzau pe Isus de trădare împotriva Cezarului cereau acum eliberarea unui om care se făcuse *cu adevărat* vinovat de comiterea unei crime! Poziția marelui preot a fost lipsită de orice rațiune, total ridicolă – dar așa e întotdeauna păcatul. În esență, ei erau geloși pe popularitatea Lui.

15:9-14 Pilat a întrebat ce să facă cu Cel pe care ei Îl numeau **Regele Iudeilor**. Oamenii au strigat cu sălbăticie: „**Răstignește-L!**“ Pilat le-a cerut să invoce un motiv pentru această sentință, dar nu s-a oferit nici unul. Isteria gloatei atinsese cote periculoase. Oamenii strigau întruna: „**Răstignește-L!**“

15:15 Și astfel, Pilat, om fără coloana verticală, le-a făcut pe plac, eliberându-l pe Baraba. Iar pe Isus L-a pus să fie biciuit și L-a dat pe mâna soldaților, să fie răstignit. A fost un verdict de o monstruoasă fărâdelege! Și totuși, a constituit o parabolă a răscumpărării noastre – El, Cel nevinovat, dat să moară pentru ca celor vinovați să li se poată da drumul.

P. Soldații Îl batjocoresc pe Robul lui Dumnezeu (15:16-21)

15:16-19 **Ostașii L-au** dus pe Isus în curte, adică în pretoriu, la reședința guvernatorului. După ce au adunat toată cohorta, ei au organizat o încoronare de batjocură pentru Regele Iudeilor. O, dacă ar fi știut ei pe Cine Îl batjocoresc! Era chiar Fiul lui Dumnezeu, îmbrăcat în purpură. Era Însuși Creatorul lor, cu cununa de spini pe cap! Îl batjocoreau pe Cel care ține în mâna Lui întreg universul. Pe

Domnul vieții și al slavei Îl loveau peste cap. Îl scui-pau pe Prințul păcii. Făceau plecăciuni în batjocură înaintea Regelui regilor și Domnului domnilor!

15:20, 21 După ce s-au săturat de glumele lor vulgare, **L-au îmbrăcat cu hainele Lui și L-au dus afară ca să-L răstignească.** Marcu amintește aici că ostașii i-au ordonat unui trecător, pe nume Simon din Cirena (o localitate din nordul Africii) să poarte crucea Lui. E posibil ca acesta să fi fost un negru, dar, după toate probabilitățile era un evreu elenist. El avea doi fii: **Alexandru și Rufus**, care erau, probabil, credincioși (dacă **Rufus** sau **Ruf** este una și aceeași persoană cu cea menționată la Romani 16:13). Prin faptul că a purtat crucea, venind în urma lui Isus, el ne-a pus la dispoziție imaginea ideală care ar trebui să ne caracterizeze și pe noi, ca ucenici ai Mântuitorului.

Q. Răstignirea (15:22-32)

Duhul lui Dumnezeu descrie răstignirea în termeni simpli și lipsiți de emoție. Duhul lui Dumnezeu nu Se oprește excesiv asupra cruzimii nespuse de mari implicată în acest mod de execuție, nici asupra suferinței cumplite pe care o presupunea.

La ora actuală, nu se cunoaște locul exact unde a avut loc răstignirea. Deși, potrivit tradiției, aceasta s-ar fi petrecut pe locul actualei biserici a Sfântului Mormânt, respectiv în interiorul zidurilor orașului, adepții teoriei respective susțin că pe vremea lui Cristos aceasta s-ar fi aflat în afara zidurilor orașului. După alții, răstignirea ar fi fost executată pe actualul loc numit *Gordon's Calvary* (Calvarul lui Gordon), respectiv în partea de nord a zidurilor cetății, lângă o grădină.

15:22 Golgota este un cuvânt aramaic, însemnând **craniu**. Calvar este echivalentul termenului în latină. Poate că locul respectiv avea înfățișarea unui craniu sau a fost numit așa, datorită faptului că acolo aveau loc execuțiile.

15:23 Ostașii I-au oferit lui Isus **vin amestecat cu smirnă**, care ar fi avut darul de a atenua durerea. Fiind însă hotărât să poarte păcatele omenirii cu conștiința deplin trează, Domnul a refuzat să bea această băutură.

15:24 Ostașii trăgeau la sorți pentru hainele celor răstigniți. Când au luat **hainele Mântuitorului**, au preluat cam toată averea materială pe care o posedase El.

15:25-28 Era ora 9 dimineața, când **L-au**

răstignit. Deasupra capului său au așezat titlul: **REGELE IUDEILOR**. (Marcu nu redă conținutul integral al inscripției, ci se mulțumește să ne prezinte esența ei; vezi Mat. 27:37; Luca 23:38; Ioan 19:19.) Împreună cu El au fost răstigniți doi tâlhari, câte unul de o parte și de alta a Lui, exact așa cum prezisese Isaia că la moartea Sa El va fi asociat cu criminalii (Is. 53:12).²⁴

15:29, 30 Domnul Isus a fost batjocorit de cei care au trecut pe acolo (v. 29, 30), de preoții cei mai de seamă și de cărturari (v. 31, 32a), precum și de cei doi tâlhari (v. 32b).

Trecătorii erau, probabil, evrei care se pregăteau să prăznuiască Paștele, în interiorul cetății. Dar pe când erau încă în afara zidurilor cetății, ei au azvârlit insulte împotriva Mielului Pascal. Ei au răstălmăcit cuvintele rostite de El cu privire la faptul că va distruge mult îndrăgitul lor templu și-l va reclădi în trei zile. Dacă era, într-adevăr, atât de mare, spuneau ei, atunci să Se salveze pe Sine, coborându-Se de pe cruce!

15:31 Preoții cei mai de seamă și cărturarii au luat în râs declarația Lui că i-a mântuit pe alții. „**Pe alții i-a mântuit și pe Sine nu Se poate mântui!**“ Era o remarcă de cumplită cruzime, dar, fără ca ei să-și dea seama, adevărată! A fost adevărată atât în viața Domnului nostru, cât și în a noastră. Noi nu-i putem mântui *pe alții* în timp ce căutăm să ne mântuim *pe noi înșine*.

15:32 Liderii religioși L-au provocat, de asemenea, să Se coboare de pe cruce, dacă este cu adevărat Mesia, Regele Israelului. Atunci, au afirmat ei, vor crede. Să vedem și vom crede!²⁵ Dar la Dumnezeu topica corectă este: „Crede și vei vedea!“

Până și tâlharii L-au batjocorit!

R. Trei ore de întuneric (15:33-41)

15:33 În intervalul de la amiază la ora trei toată țara a fost învăluită de întuneric. Isus purta atunci întreaga povară a judecării lui Dumnezeu îndreptată împotriva păcatelor noastre. El a suferit despărțirea spirituală de Dumnezeu și dezolarea asociată cu această despărțire. Nici o minte omenească nu va putea înțelege vreodată agonia pe care a suferit-o El când sufletul Lui a fost făcut o jertfă pentru păcat.

15:34 La sfârșitul agoniei Sale, Isus a **strigat cu glas tare** (în aramaică): „**Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, de ce M-ai părăsit?**“ Dumnezeu Îl părăsise, deoarece în sfințenia Sa

El trebuia să Se disocieze de păcat. Domnul Isus Se identificase pe Sine cu păcatele noastre, plătind acum pedeapsa integrală pentru ele.

15:35, 36 Unii oameni din cadrul acestei gloate sălbatice au sugerat că poate El l-a chemat pe Ilie, când a spus: „Eloi, Eloi“. Și, cu un gest final de înjosire, unul din ei a înmuiat un burete în vin acru, L-a pus într-o trestie și I-a dat să bea.

15:37 Dar Isus a scos un strigăt tare, plin de triumf și tărie, după care **Și-a dat ultima suflare**. Moartea Sa a fost un act al voinței Sale, nu un colaps involuntar.

15:38 În clipa aceea, **perdeaua dinăuntrul templului s-a rupt în două, de sus până jos**. Aceasta a fost o intervenție a lui Dumnezeu, prin care El arăta că prin moartea lui Cristos accesul în sanctuarul lui Dumnezeu constituie, din acel moment, privilegiul tuturor credincioșilor (vezi Ev. 10:19-22). S-a inaugurat atunci o nouă și măreață eră – era apropierii de Dumnezeu, nu a îndepărtării de El.

15:39 Mărturia sutașului roman, deși a fost o declarație nobilă, nu a recunoscut, neapărat, egalitatea lui Isus cu Dumnezeu. Sutașul roman L-a recunoscut doar ca Fiu al lui Dumnezeu. Fără îndoială, el va fi fost cuprins de profunda implicație a faptului că sub ochii lui se scrie un moment solemn al istoriei. Dar nu se precizează dacă credința lui a fost autentică.

15:40, 41 Marcu menționează că anumite femei au rămas la cruce. E demn de menționat faptul că femeile strălucesc luminos pe paginile Evangheliei. Din considerente de siguranță personală, bărbații s-au ascuns. În schimb, devotamentul femeilor le-a făcut pe acestea să pună dragostea lor pentru Cristos mai presus de propriile lor interese. Ele au fost cele din urmă care au plecat de la cruce și primele care s-au înfățișat la momânt.

S. Înhumarea în mormântul lui Iosif

(15:42-47)

15:42 Sabatul începea vinerea. Ziua dinaintea sabatului sau a altei sărbători era cunoscută sub denumirea de Ziua Pregătirii.²⁶

15:43 Necesitatea unei acțiuni neîntârziate l-a determinat probabil pe Iosif din Arimateea să-i ceară lui Pilat permisiunea de a înhuma trupul lui Isus. Iosif era un evreu evlavios, probabil membru al Sinedriului (Luca 23:50, 51; vezi și Mat. 27:57; Ioan 19:38).

15:44, 45 Lui Pilat nu i-a venit să creadă

că Isus a murit deja. Când sutașul a confirmat acest fapt, guvernatorul i-a **dăruit lui Iosif trupul**. (Pentru trupul lui Isus se folosesc aici, în textul original, doi termeni diferiți: Iosif a cerut *trupul* Domnului Isus, iar Pilat i-a acordat *cadavrul*.)

15:46 Cu multă grijă și pioșenie, Iosif (împreună cu Nicodim – Ioan 19:38, 39) a îmbalsămat trupul, **L-a înfășurat în pânză de in, L-a pus într-un mormânt săpat în stâncă** – acesta fiind un mormânt nou, aflat în proprietatea sa. Ușa de intrare în mormânt a fost sigilată cu o piatră în formă de monedă, care putea fi rostogolită de-a lungul unui canal săpat în stâncă.

15:47 Din nou se amintește că femeile, respectiv cele două Marii, au fost la fața locului. Li se cuvine toată admirația pentru sentimentele lor de afecțiune curată și neînfricată. Se spune că majoritatea misionarilor din vremea noastră sunt femei. Dar bărbații unde sunt?

VIII. TRIUMFUL ROBULUI (16:1-20)

A. Femeile la mormântul gol (16:1-8)

16:1-8 Sâmbătă seara cele două Marii, împreună cu Salomeea, au venit la mormânt să îmbalsămeze trupul lui Isus cu mirodenii. Ele știau că nu va fi ușor. Erau conștiente că gura mormântului fusese acoperită cu o piatră uriașă. Apoi știau că romanii sigilasera mormântul, punând soldați să-l păzească. Dar dragostea trece peste munți de greutateți, reușind să-și atingă, în final, ținta.

Dis-de-diminează, în ziua dintâi a săptămânii, adică duminică, ele se întrebau cu glas tare cine va prăvăli piatra de la ușa mormântului. **Și, când și-au ridicat ochii**, au văzut că piatra fusese deja răsturnată! De câte ori nu constatăm și noi că, atunci când ținem cu tot dinadinsul să-I dăm cinste Mântuitorului, greutatețile sunt înlăturate din calea noastră chiar înainte de a da noi peste ele!

16:5, 6 Intrând în mormânt, ele au văzut un înger, cu înfățișarea de tânăr îmbrăcat în alb. El le-a pulberat numaidecât temerile, anunțând că Isus a înviat, că mormântul este gol.

16:7 Apoi îngerul le-a încredințat misiunea de a fi vestitoare ale învierii. Ele au fost împuternicite să le spună ucenicilor – și lui Petru – că Isus Se va întâlni cu ei în Galileea. Observați atenția deosebită care i se acordă lui Petru, ucenicul care s-a lepădat de Domnul Său! Răscumpărătorul înviat nu Se lepădase de el, ci l-a iubit în continuare și l-a fost dor

de el. Trebuia să aibă loc o lucrare specială, de refacere. Oaia răătăcită trebuia readusă la părtașia cu Păstorul. Cel care a alunecat în păcat trebuie readus în casa Tatălui.

16:8 Femeile **au fugit de la mormânt**, pline de îngrijorare și mirare. De frică, n-au îndrăznit să spună nimănui ce s-a întâmplat, fapt care n-ar trebui să ne mire. Surprinzător este faptul că au fost atât de curajoase și devotate până în acest punct!

Întrucât două manuscrise străvechi ale evangheliei după Marcu nu conțin versetele 9 la 20, mulți învățați din vremea noastră opinează că acestea nu ar fi autentice. Dar există argumente puternice în sprijinul includerii lor în textul sacru, după cum urmează:

1. Practic toate celelalte manuscrise grecești și multe scrieri ale părinților Bisericii *includ* pasajul Marcu 16:9-20.

2. Dacă evanghelia după Marcu s-ar termina cu versetul 8, asta ar fi o încheiere cât se poate de ciudată, mai ales în limba greacă, unde versetul opt se termină cu cuvântul *gar*, adică: „întrucât“. Acest cuvânt nu apare aproape niciodată la sfârșitul unei propoziții, darmita unei cărți!

3. Dacă, așa cum susțin unii, textul original cu care se încheie Marcu s-a *pierdut*, iar versetele 9-20 nu ar fi decât un rezumat al acestui text pierdut, atunci ar însemna că ceea ce a spus Domnul cu privire la faptul că cuvintele Sale nu vor trece a dat greș!

4. Conținutul versetelor *este* ortodox (adică nu sunt abateri doctrinare).

5. Stilul pasajului, în special al lexicului, este foarte similar cu cel al primului capitol din Marcu.²⁷ Asta ar fi o confirmare a așa-numitei structuri *chiasm*, în cadrul căreia începutul și sfârșitul sunt similare și paralele (ca, de pildă, în înșiruirea de litere: abcd – dcba).

B. Isus Se arată Mariei Magdalena (16:9-11)

16:9 Mântuitorul S-a arătat mai întâi Mariei Magdalena. Prima oară când o întâlnește, Isus a scos șapte demoni din ea. Din acea clipă ea L-a slujit cu devotament, punându-l la dispoziție averea. Ea a asistat la răstignire și a văzut unde a fost așezat trupul Lui.

Din celelalte evanghelii aflăm că după ce a găsit mormântul gol, ea a alergat și le-a spus lui Petru și Ioan. Venind înapoi cu ea, ei au găsit mormântul gol, exact așa cum le spusese ea. Apoi ei s-au întors acasă, dar ea a rămas la mormânt. Atunci i s-a arătat Isus.

16:10, 11 Iarăși ea a revenit în oraș, ca să le comunice ucenicilor întristați vestea bună. Pentru ei însă vestea era prea minunată ca să poată fi crezută. Ei, pur și simplu, nu au crezut.

C. Isus Se arată celor doi ucenici (16:12, 13)

16:12 Această arătare este descrisă pe larg la Luca 24:13-31. Aici citim doar că El **S-a arătat într-alt fel la doi dintre** ucenicii care mergeau pe drumul către Emaus. Mariei El i Se arătase sub forma unui grădinar. Acum părea că este un drumeț, ca ucenicii. Era însă Același Isus în trupul Său gloriificat.

16:13 Când cei doi ucenici s-au întors în Ierusalim și au povestit despre părtașia pe care au avut-o cu Mântuitorul înviat, s-au lovit de același zid de neîncredere de care se izbise și Maria.

D. Isus Se arată celor unsprezece (16:14-18)

16:14 Această arătare față de cei unsprezece a avut loc în seara aceleiași zile de duminică [în care a înviat Domnul] (Luca 24:36; Ioan 20:19-24; 1 Cor. 15:5). Deși ucenicilor li se spune aici: **cei unsprezece**, în realitate, doar zece erau prezenți. Toma absentă cu acest prilej. Isus i-a muștrătat pe ai Săi, pentru refuzul lor de a primi vestea pe care le-o aduseseră Maria și ceilalți despre învierea Sa.

16:15 Versetul 15 consemnează misiunea pe care a încredințat-o Domnul în ajunul Înălțării Sale la cer. Astfel, între versetele 14 și 15 există un interval. Ucenicilor li s-a poruncit să **predice Evanghelia** la întreaga creație. Țelul Mântuitorului a fost o evanghelizare mondială. El Și-a propus să realizeze această evanghelizare cu ajutorul a unsprezece ucenici, care, literalmente, aveau să lase totul, urmându-L pe El.

16:16 Două aveau să fie urmările predicării: unii aveau să creadă, să fie botezați și să fie mântuiți; alții aveau să refuze să creadă și astfel să fie condamnați.

Versetul 16 este folosit de unii în sprijinul obligativității de a fi botezat, pentru a putea fi mântuit. Noi știm însă că acest lucru nu poate fi adevărat, din următoarele motive:

1. Tălharul de pe cruce, care s-a pocăit, nu a fost botezat; totuși, el este asigurat de Domnul că va fi cu El în Rai (Luca 23:43).

2. Neamurile din Cezareea au fost botezate *după* ce au fost mântuite (Fapte 10:44-48).

3. Isus Însuși nu a botezat (Ioan 4:1, 2) – omisiune care ar trebui să dea de gândit, dacă

într-adevăr botezul ar fi necesar în vederea mântuirii.

4. Pavel I-a mulțumit lui Dumnezeu că a botezat foarte puțini dintre Corinteni (I Cor. 1:14-16). El nu ar fi putut aduce această mulțumire, dacă botezul ar fi, într-adevăr, esențial pentru dobândirea mântuirii.

5. Aproximativ 150 de pasaje din Noul Testament afirmă că mântuirea este prin credință și numai prin credință. Puține versete – mai precis, nici un verset nu ar putea contrazice această mărturie covârșitoare despre mântuirea numai și numai prin credință.

6. Botezul este pus în legătură cu moartea și îngroparea în Noul Testament, nu cu nașterea spirituală.

Ce înseamnă atunci versetul 16? Noi credem că botezul este menționat aici ca o expresie exterioară a credinței. Botezul nu este o condiție a mântuirii, ci o proclamație exterioară a faptului că persoana respectivă a fost mântuită.

16:17, 18 Isus descrie aici anumite miracole care vor însoți pe cei ce vor crede în Evanghelie. Citind aceste versete, se ridică imediat întrebarea evidentă: „Mai există aceste semne și în ziua de azi?” Noi credem că **aceste semne** au fost rânduite în principal pentru era apostolică, când încă nu exista textul integral al Bibliei, în forma lui scrisă. Majoritatea acestor semne se găsesc în cartea Faptele Apostolilor:

1. **Alungarea demonilor** (Fapte 8:7; 16:18; 19:11-16).

2. **Limbi noi** (Fapte 2:4-11; 10:46; 19:6).

3. Luarea în mână a **șerpilor** (Fapte 28:5).

4. **Consumarea** unei otrăvi, fără a suferi efectele dăunătoare ale acesteia – caz necunoscut în cartea Faptele Apostolilor, dar atribuit lui Ioan și Barnaba de către istoricul Bisericii creștine Eusebius.

5. **Punerea mâinilor peste cei bolnavi**, în scopul însănătoșirii (Fapte 3:7; 19:11; 28:8, 9).

Ce scop au avut aceste miracole? Noi credem că răspunsul se găsește la Evrei 2:3, 4. Înainte ca oamenii să aibă textul integral al Noului Testament, ei îi întrebau pe apostoli și pe alții dacă evanghelia respectivă era de origine divină. Pentru a confirma predicarea cuiva, Dumnezeu aducea mărturie, prin semne și minuni, și diverse daruri ale Duhului Sfânt.

Astăzi nu mai este nevoie de aceste semne, căci noi avem la dispoziție textul complet al Bibliei. Cine nu crede în cele scrise în această

Biblie nu va crede, indiferent ce alt semn i s-ar da. Marcu *nu a afirmat* că miracolele vor continua. Cuvintele „până la sfârșitul veacului“ *nu apar aici*, cum este cazul la Matei 28:18-20.

Martin Luther a sugerat însă că „semnele de care se vorbește aici ar fi folosite după cum este cazul, în funcție de nevoi. Când se ivește nevoia lor, iar Evanghelia este supusă unor presiuni puternice, atunci neapărat trebuie să înfăptuim aceste semne, pentru a nu permite Evangheliei să fie vorbită de rău și doborâtă la pământ“.

E. Robul Se suie la dreapta lui Dumnezeu (16:19, 20)

16:19 La patruzeci de zile după învierea Sa, Domnul nostru Isus Cristos **a fost înălțat la cer și S-a așezat la dreapta lui Dumnezeu** – în locul de onoare și putere.

16:20 Ascultând de porunca Lui, ucenicii **au plecat** ca niște torțe aprinse, predicând Evanghelia și câștigând suflete pentru Mântuitorul. Puterea Domnului era cu ei. Semnele promise au însoțit predicarea lor, confirmând cuvântul rostit de ei.

Aici se încheie narațiunea – în momentul în care Cristos Se află în cer, având pe pământ câțiva ucenici ferm angajați, purtând pe umeri sarcina evanghelizării lumii și dându-se cu totul acestei lucrări, ale cărei umări se resimt până în veșnicie.

Și nouă, celor din generația noastră, ni s-a încredințat Marea Poruncă. Sarcina noastră este de a duce Evanghelia la orice persoană. O treime din toți oamenii care au trăit vreodată pe acest pământ sunt în viață astăzi. Până în anul 2.000, o jumătate din toți oamenii care au trăit pe pământ vor fi la data aceea în viață. În contextul acestei explozii demografice, se ridică noi cerințe pentru aducerea la îndeplinire a sarcinii de evanghelizare. Dar metoda este aceeași: ucenici devotați, cu o dragoste nemărginită pentru Cristos, oameni pentru care nici o jertfă nu e prea mare pentru El.

Voia lui Dumnezeu este evanghelizarea lumii. Ce facem noi în această privință?

NOTE FINALE

¹(1:2, 3) Textul critic (NU) sună astfel: „Isaia profetul“, dar primul citat este din Maleahi; versiunea tradițională: „Profetii“, sprijinită de majoritatea manuscriselor, este mai exactă.

²(1:14, 15) Textul NU omite „a împărăției“.

³(1:31) J.R. Miller, *Come Ye Apart*, lectura pentru 28 martie.

⁴(3:13-18) James E. Stewart, *The Life and Teaching of Jesus Christ*, p. 55, 56.

⁵(3:20, 21) Miller, op.cit., lectura pentru 6 iunie.

⁶(3:31-35) Atât textul critic (NU, cel mai vechi), cât și M (majoritatea manuscriselor) adaugă cuvintele „și surorile Tale“. Negreșit aceasta este versiunea corectă.

⁷(4:30-32) Citat de J. Oswald Sanders în *Spiritual Maturity*, p. 110.

⁸(5:1-5) Textul NU: „gherasenilor“.

⁹(6:4-6) J.G. Miller, alte documente nu sunt disponibile.

¹⁰(6:4-6) William Kelly, *An Exposition of the Gospel of Mark*, p. 85.

¹¹(7:2-4) E. Stanley Jones, *Growing Spiritually*, p. 109.

¹²(7:11-13) Kelly, *Mark*, p. 105.

¹³(9:1-9) Charles R. Erdman, *The Gospel of Mark*, p. 116.

¹⁴(8:22-26) Este posibil totuși ca omul să-și fi dobândit vederea perfectă, asemenea unui copil nou-născut, dotat cu vederea perfectă, dar care trebuie să-și deprindă ochii să se focalizeze.

¹⁵(8:32, 33) Kelly, *Mark*, p. 136.

¹⁶(9:44-48) De trei ori (versetele 44, 46 și 48) Domnul nostru citează Isaia 66:24, prevenindu-ne cu privire la pericolele iadului. Această formă emfatică de paralelism (întâlnită în TR și în textul majoritar) este atenuată, credem noi, de textul critic (NU), care omite acest text de două ori.

¹⁷(9:49) NU omite această propoziție.

¹⁸(10:23-25) NU omite cuvintele „pentru cei care se încred în bogății“, dar acesta este accentul principal al pasajului.

¹⁹(10:31) Harry A. Ironside, *Expository Notes on the Gospel of Mark*, p. 157.

²⁰(10:32) Erdman, *Mark*, p. 147.

²¹(13:29) În textul grec subiectul este aici

doar terminația verbului „este“ (*estin*), care, în context, ar putea fi: „El“, adică Cristos sau „ea“, vara – adică evenimentele prezise. Sensurile rezultante sunt similare.

²²(13:32) James H. Brookes, *“I am Coming”*, p. 40.

²³(14:63, 64) Se crede că Iosif din Arimateea și Nicodim au absentat de la această sesiune a Sinedriului.

²⁴(15:25-28) Textul critic (NU) omite acest citat de la Marcu.

²⁵(15:32) Majoritatea manuscriselor adaugă: „în El“, personalizând promisiunea (probabil falsă) a liderilor.

²⁶(15:42) În greaca modernă acest termen: „pregătire“ înseamnă „vineri“.

²⁷(16:8) Vezi și lucrarea lui George Salmon, *Historical Introduction to the Study of the Books of the New Testament*, p. 144-151.

BIBLIOGRAFIE

Alexander, Joseph Addison. *The Gospel According to Mark*. Edinburgh: The Banner of Truth Trust, 1960.

Coates, C.A. *An Outline of Mark's Gospel and other Ministry*. Kingston-on-Thames: Stow Hill Bible and Tract Depot, 1964.

Cole, Alan. *The Gospel According to St. Mark*. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 1961.

Erdman, Charles R. *The Gospel of Mark*. Philadelphia: The Westminster Press, 1917.

Ironside, Harry A. *Expository Notes on the Gospel of Mark*. Neptune, N.J.: Loizeaux Brothers Publishers, 1948.

Kelly, William. *An Exposition of the Gospel of Mark*. Londra: C.A. Hammond, 1934.

Lenski, R. C. H. *The Interpretation of St. Mark's Gospel*. Minneapolis: Augsburg Publishing House, 1946.

Swete, Henry Barclay. *The Gospel According to St. Mark*. Londra: MacMillan and Company, Limited, 1902.